

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA, O.P.S.

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R163 Podniková ekonomika a finanční management

ZÁSADA OPATRNOSTI V ÚČETNÍCH ZÁVĚRKÁCH V OBCHODNÍCH KORPORACÍCH

Jana JIRÁNKOVÁ

Vedoucí práce: doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.

ŠKODA AUTO Vysoká škola

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

- Zpracovatelka: **Jana Jiránková**
- Studijní program: **Ekonomika a management**
- Obor: **Podniková ekonomika a finanční management**
- Název tématu: **Zásada opatrnosti v účetních závěrkách v obchodních korporacích**
- Cíl: Cílem práce je vysvětlit význam zásady opatrnosti v modelu oceňování historickými cenami. Podrobně popsat nástroje prosazování zásady opatrnosti s cílem ukázat jejich vliv na výsledek hospodaření v obchodních korporacích. Samostatná kapitola bude věnována kreativnímu účetnictví z důvodu využívání těchto nástrojů při ovlivňování výsledku hospodaření. Teoretická část práce se zaměří i na zákonné, daňově uznatelné rezervy a jejich využití při optimalizaci daňového základu. Praktická část se bude zabývat souvislým příkladem, který bude demonstrovat dopady nástrojů zásady opatrnosti na finanční pozici účetní jednotky a výkonnost firmy.
- Rámcový obsah:
1. Všeobecně uznávané účetní principy a zásady.
 2. Zásada opatrnosti v účetnictví (opravné položky, rezervy, odpisy).
 3. Kreativní účetnictví.
 4. Praktická aplikace na souvislém příkladu.

Rozsah práce: 25 – 30 stran

Seznam odborné literatury:

1. JÍLEK, J. – SVOBODOVÁ, J. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2013*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2013. ISBN 978-80-247-4710-1.
2. BOKŠOVÁ, J. *Účetní výkazy pod lupou I. Základy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: LINDE, 2013. 512 s. 1. ISBN 978-80-720-1-921-2.
3. STROUHAL, J. – BOKŠOVÁ, J. *Lexikon účetních pojmů*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 384 s. 1. ISBN 978-80-7478-787-4.
4. STROUHAL, J. *Oceňování v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-366-1.
5. STROUHAL, J. *Opravné položky k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování*. In: MULLEROVÁ, L. – JINDROVÁ, B. *Praktický průvodce účetnictvím*. 20. vyd. Praha: Verlag Dashöfer, 2014, s. 1–14. ISBN 80-86229-40-8.
6. MOLÍN, J. – KRÁLÍČEK, V. *Vnější a vnitřní kontrola z pohledu managementu*. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014. 232 s. ISBN 978-80-7478-557-3.

Datum zadání bakalářské práce: březen 2017

Termín odevzdání bakalářské práce: prosinec 2017

L. S.

doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.
Vedoucí práce

doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.
Vedoucí katedry

Mgr. Petr Šulc
Prorektor ŠAVŠ

Jana Jiránková
Autorka práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury pod odborným vedením vedoucího práce.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a v práci jsem neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Mladé Boleslavi dne 1. prosince 2017

Vřele děkuji doc. Ing. Jiřině Bokšové, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, poskytování cenných rad, informačních podkladů i trpělivý a obětavý přístup vynaložený při konzultacích.

Obsah

Úvod	7
1 Všeobecně uznávané účetní principy a zásady	9
1.1 Vlastnosti účetnictví	9
1.2 Předpoklady a zásady účetního systému ČR	10
2 Zásada opatrnosti v účetnictví	16
2.1 Oceňování	16
2.2 Definování zásady opatrnosti	21
2.3 Nástroje zásady opatrnosti	22
3 Kreativní účetnictví	38
3.1 Techniky kreativního účetnictví.....	40
3.2 Výhody a nevýhody kreativního účetnictví.....	42
3.3 Boj proti hře s finančními čísly	44
3.4 Odpovědnost za využívání kreativního účetnictví.....	46
1 Praktická aplikace na souvislém příkladu	49
1.1 Údaje o firmě	50
1.2 Účetní případy	50
2 Závěr.....	68
Seznam odborné literatury	70
Seznam odborných článků	71
Seznam právních předpisů.....	72
Seznam internetových zdrojů	73
Seznam obrázků	74
Seznam tabulek.....	75
Seznam účetních případů	76
Seznam příloh	77

Seznam použitých zkratk a symbolů

HV	výsledek hospodaření
ÚJ	účetní jednotka
ZoK	Zákon o obchodních korporacích
ZoÚ	Zákon o účetnictví
IFRS	Mezinárodní standardy účetního výkaznictví
US GAAP	Americké všeobecně uznávané účetní zásady
TrZ	Trestní zákoník
ZDP	Zákon o daních z příjmů
ČÚS	České účetní standardy

Úvod

Vedení účetnictví je v České republice, tak jako i v jiných zemích, upraveno Zákonem o účetnictví a souvisejícími právními předpisy. Každý účetní systém má předpoklady a zásady, které účetní jednotky dodržují při vedení účetnictví a sestavování účetních výkazů. Účetní předpoklady a zásady jsou stanoveny jak v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví (IFRS), tak v amerických US GAAP¹ i v českých právních předpisech. Zásada opatrnosti sice nepatří mezi stavební kámen či základní pilíře principů a zásad, ovšem se staví na přední příčce ve využívání nástrojů zásady opatrnosti k manipulaci s účetními výkazy. Zásada opatrnosti má zamezit manipulaci s výsledkem hospodaření tím, že účetní jednotka bude věrně a poctivě vykazovat hodnotu aktiv a dluhů, výnosů a nákladů ve správné výši. Zjednodušeně lze říci, že účetní jednotka by měla do svého výkaznictví promítnout všechny předpokládané dluhy a náklady, a zároveň nevykazovat aktiva ve vyšší hodnotě či budoucí výnosy.

Právě s předpoklady a zásadami, a zejména se zásadou opatrnosti, je spojován pojem „kreativní účetnictví“, který se dostal do podvědomí až s účetními skandály hned z počátku 21. století díky zahraničním korporacím. Nejznámější skandál lze považovat za již uzavřený případ americké akciové společnosti ENRON, díky které zákonodárci novelizovali právní předpisy související s řádným vedením účetnictví. Nelze říci, že do 21. století mnohé společnosti nevedly kreativní účetnictví. Lze předpokládat, že k manipulacím s účetními transakcemi, s účetními výkazy, s hospodářským výsledkem či s daňovou povinností, docházelo ještě několik století před vymezením pojmu „kreativní účetnictví“. V současné době není vedení kreativního účetnictví na ústupu, neboť zde visí stále nezodpovězené otázky: „Kde leží pomyslná hranice mezi vedením kreativního účetnictví a podvodným jednáním ze stran účetních jednotek?“ „Jak prokázat úmysl podvodného jednání?“.

¹ IFRS a US GAAP jsou založeny na obecných zásadách. Rozdíl však nastává v detailnějších pravidlech amerických standardů, jak tyto zásady interpretovat a aplikovat v praxi. „...IFRS představuje účetnictví založené poměrně značně na předpokladech a zásadách (principle based accounting).“ Tyto principy nemusí být vykládány stejně. Na rozdíl od přijímaných účetních zásad USA, které jsou „...považovány za účetní systém více založený na přesných pravidlech (rule based accounting).“ (JÍLEK, J., 2013)

Cílem bakalářské práce je vysvětlit význam zásady opatrnosti v modelu oceňování historickými cenami a poukázat na metody vedení kreativního účetnictví. Bakalářská práce se snaží najít odpovědi na vzniklé otázky v souvislosti s nástroji zásady opatrnosti, s vedením kreativního či podvodného účetnictví, s bojem proti podvodnému konání či s odpovědností za zkreslování účetních údajů. V rámci bakalářské práce vznikla fiktivní korporace, která vede účetnictví ve dvou variantách. V první variantě účetní jednotka zaznamenává účetní případy do účetnictví v souladu s českými právními předpisy a s všeobecnými principy a zásadami. Druhá varianta demonstruje metody vedení kreativního účetnictví na hraně české legislativy nebo v nesouladu s všeobecně uznávanými principy a zásadami. Ve druhé variantě se účetní jednotka snaží o ovlivnění výsledku hospodaření s cílem minimalizovat jeho vykázanou hodnotu.

Bakalářská práce se dělí do několika na sebe navazujících kapitol. První kapitola je vyhrazena pro předpoklady a zásady, kterými se účetní jednotky řídí při vedení účetnictví a sestavování účetních výkazů. Druhá kapitola se podrobně zabývá zásadou opatrnosti, neboť se nejen snaží definovat zásadu opatrnosti, poukázat na oceňování majetku a podrobně rozebrat nástroje zásady opatrnosti. Třetí kapitola se zabývá již zmiňovaným kreativním účetnictvím. Vymezuje základní metody kreativního účetnictví, které ukazuje na ukázkových příkladech z praxe. Čtvrtá kapitola je vymezena pro praktickou aplikaci zásady opatrnosti a kreativního účetnictví na souvislém příkladu. V rámci této kapitoly vzniklo několik otázek, na které se bakalářská práce snaží odpovědět.

Teoretická část je řízený kompilát. Praktická část je aplikace poznatků na modelových příkladech. Bakalářská práce v příloze sice vymezuje i daňovou problematiku rezerv, opravných položek a odpisů, ale v rámci praktické části abstrahujeme od problematiky daní. V praktické části je problematika daňové optimalizace pouze naznačena.

1 Všeobecně uznávané účetní principy a zásady

„Aby účetní výkazy podávaly informace, které od nich manažeři a externí uživatelé požadují, je třeba dodržovat četné účetní předpoklady a zásady.“ (BOKŠOVÁ, J., 2013) Účetní zásady tvoří soubor pravidel a principů, které každá účetní jednotka v dané zemi musí dodržovat nejen při vedení účetnictví, ale i při sestavování účetních výkazů za dané účetní období a jejich předkládání všem uživatelům.

Dodržování všeobecně uznávaných zásad vyplývá z požadavku věrného a poctivého zobrazení skutečnosti. Základním požadavkem účetnictví je znázornit věrný a poctivý obraz o stavu a pohybu majetku a závazků v peněžním vyjádření.

V praxi se často stává, že některé zásady stojí proti sobě, proto je vhodné, aby účetní jednotky posoudily, jakou zásadu upřednostnit.

1.1 Vlastnosti účetnictví

ZoÚ také v paragrafu 8 definuje základní kvalitativní požadavky, které se v účetnictví prolínají se všemi zásadami, neboť „účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, srozumitelné, přehledné, způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů“.²

² Správně

Účetnictví je vedeno správně, není-li v rozporu se zákonem nebo ostatními právními předpisy.

Úplně

Účetnictví je úplné, pokud účetní jednotka zaúčtovala všechny operace do svých účetních knih v období, se kterým věcně i časově souvisí.

Průkazně

Účetní jednotka má za povinnost prokazovat účetní záznamy řádnými účetními doklady, které je třeba uchovávat po dobu 10 let.

Srozumitelně

Účetnictví musí jednotlivě i v souvislostech určit obsah a provázanost účetních záznamů.

Trvalost účetních záznamů

Účetní jednotka musí plnit povinnosti spojené s úschovou a zpracováním účetních záznamů i dokladů po dobu, jaká je stanovena příslušným zákonem.

Tabulka 1: Přehled kvalitativních položek v účetnictví

Požadavek	Odstavec v § 8
Správné	2
Úplné	3
Průkazné	4
Srozumitelné	5
Trvalost účetních záznamů	6

Zdroj: autorka dle ZoÚ

1.2 Předpoklady a zásady účetního systému ČR

Základní účetní předpoklady a zásady, které slouží jako pravidla či konvence pro přípravu a sestavení účetních výkazů, jsou obsaženy mimo jiné také v Koncepčním rámci³, kde jsou podrobně definovány a charakterizovány. České účetní předpisy nenabízejí uceleně zpracovaný koncepční rámec, ve kterém lze nalézt základní účetní předpoklady a zásady. Veškeré definice lze nalézt v ZoÚ a ve vyhláškách, které vydává Ministerstvo financí. Základnou pro vedení účetnictví v České republice je ZoÚ a další související právní předpisy, ve kterém jsou stanoveny hlavní účetní principy a požadavky na vedení účetnictví (viz tabulka 2). Na následujícím schématu lze vidět postavení účetních předpokladů a zásad v mezích české legislativy.

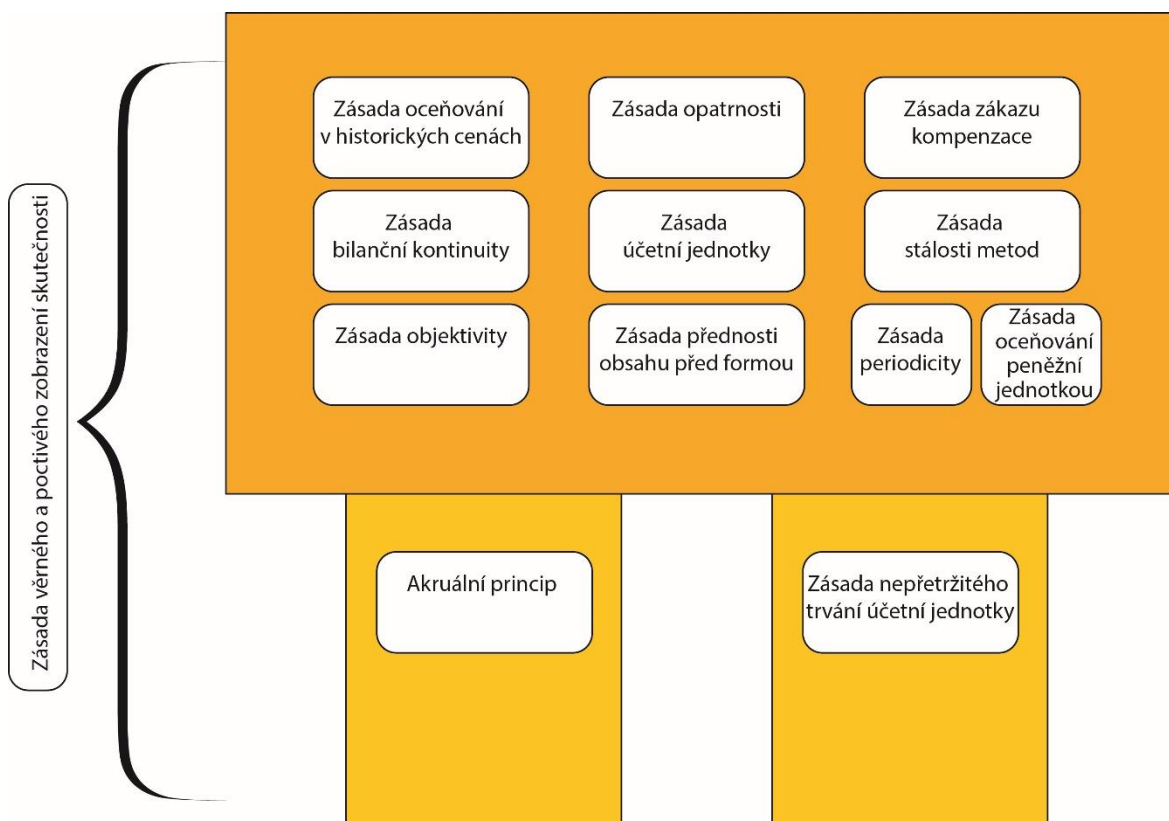
Velmi důležité předpoklady jsou zobrazeny jako hlavní dva pilíře, bez kterých by v účetnictví nemohly být uplatněny ostatní zásady. Zásada nepřetržitého trvání podniku a Aktuální princip jsou podrobně popsány v následujícím textu.

Všechny ostatní zásady si jsou rovnocenné. Avšak v praxi může nastat situace, kdy ÚJ bude muset upřednostnit užití jedné zásady před druhou, tzn. některé zásady se v konkrétním případě mohou vzájemně vylučovat. Všechny zásady jsou podrobně popsány v následujícím textu.

Nejvýše nadřazenou účetní zásadou ostatním zásadám a principům v účetnictví je Zásada věrného a poctivého zobrazení skutečnosti, která zastřešuje výše zmíněné předpoklady a zásady. Zásada věrného a poctivého zobrazení skutečnosti je podrobně popsána v následujícím textu.

³ IFRS obsahuje tzv. koncepční rámec, ve kterém jsou stanovena a podrobně popsána konvence, které lze aplikovat při přípravě účetních závěrek. V České republice podobný ucelený přehled neexistuje.

Obrázek 1: Postavení účetních zásad

Zdroj: autorka dle akademické literatury

Zásada věrného a poctivého zobrazení skutečnosti (fair and true view)

Hlavní povinností ÚJ je vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na základě účetnictví podávala věrný a poctivý obraz o majetkové a finanční situaci ÚJ. Účetní výkazy spolu s přílohou jsou věrně zobrazeny, jestliže obsah všech vykazovaných položek aktiv, pasiv, nákladů a výnosů odpovídají skutečnému stavu. Výkazy jsou zobrazeny poctivě, pokud jsou použity metody, kterými účetní závěrka dosahuje věrnosti. Použité metody musí být v souladu s příslušnou legislativou.⁴

Zásada účetní jednotky (business entity concept)

Účetnictví se musí vést za konkrétní, uzavřený ekonomický celek. V účetnictví se takový subjekt nazývá ÚJ, která v rámci svého vnitřního účetnictví stanovuje nákladová střediska, za které vede samostatné manažerské účetnictví. Při sestavování účetních výkazů za dané účetní období se vykazují aktiva a pasiva, náklady a výnosy za všechna nákladová střediska jako celek.

⁴ ZoÚ

Zásada nepřetržitého trvání účetní jednotky (going-concern assumption)

Zásada nepřetržitého trvání ÚJ předpokládá, že ÚJ bude nadále naplňovat definici podnikání dle obchodního zákoníku.⁵ Jedním ze základních znaků definice podnikatele je soustavná činnost, která předpokládá nepřetržité pokračování v činnosti naplňující předmět podnikání. ÚJ se domnívá, že nenastanou žádné skutečnosti, které by ji zabraňovaly v této činnosti pokračovat v současné době i v dohledné budoucnosti⁶. Pokud si je ÚJ vědoma nepříznivé skutečnosti, je povinna použít účetní metody zabraňující vzniku dalších nepříznivých situací. Nepříznivé okolnosti, které v podniku mohou nastat a ohrožují zásadu nepřetržitého trvání účetní jednotky, jsou finanční náznaky, provozní náznaky a ostatní náznaky.

O výše zmíněné náznaky se zajímá především ekonomický útvar ÚJ, který zavčas podniká kroky udržující stabilní chod korporace. Ovšem ÚJ by měla o těchto skutečnostech informovat externí uživatele účetních závěrek v příloze účetní závěrky. V případě, že by společnost tyto nepříznivé okolnosti nebrala v potaz a nevedla je ani do přílohy účetní závěrky, nejen že by zásadu nepřetržitého trvání účetní jednotky ohrozila, ale také by mohla externí uživatele⁷ účetní závěrky uvést v omyl.

Zásada periodicity

Účetní závěrka se díky zásadě periodicity sestavuje k rozhodnému dni účetního období. Účetní období lze dle ZoÚ vymezit jako 12 po sobě nepřetržitě jdoucích měsíců, tj. jeden hospodářský rok. Zásada periodicity říká, že ÚJ musí vymezit účetní období, pro které se bude zjišťovat HV běžného roku a stav aktiv a pasiv a následně sestavovat účetní závěrku.⁸

⁵ § 420 Nového občanského zákoníku

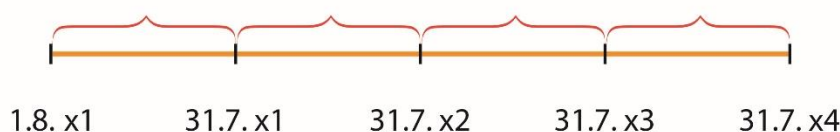
⁶ Pojem „dohledná budoucnost“ lze vysvětlit jako časový horizont v řádech několika následujících let, který nelze shora omezit.

⁷ Potenciální či současní investoři, věřitelé, dodavatelé a odběratelé, zaměstnanci, konkurence, stát a jiná široká veřejnost.

⁸ Povinnost sestavení účetní závěrky vyplývá z § 18, Zákona o účetnictví.

Obrázek 2: Hospodářský rok

ÚČETNÍ OBDOBÍ: 1 hospodářský rok

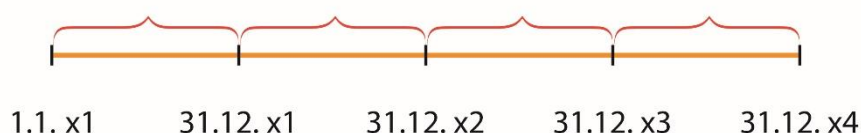

Zdroj: autorka dle akademické literatury

Většinou si ÚJ stanoví účetní období stejné jako rok kalendářní, tj. od 1. ledna do 31. prosince. Ovšem některé korporace si zvolí hospodářský rok, který začíná prvním dnem jiného měsíce, než je leden.

Obrázek 3: Kalendářní rok

ÚČETNÍ OBDOBÍ: 1 kalendářní rok

Zdroj: autorka dle akademické literatury

Zásada bilanční kontinuity (balance sheet)

Tato zásada říká, že konečné stavy běžného období všech účtů se stávají počátečními stavy v následujícím účetním období.

Zásada stálosti metod (consistency)

Zásada stálosti metod má zajistit věcné a metodické dodržování srovnatelnosti účetních záznamů mezi účetními obdobími. Případné změny jsou možné od prvního dne následujícího účetního období, přitom každá změna musí být popsána v příloze účetní závěrky a řádně odůvodněna. Ke změně účetní metody dochází v případě, že daná změna bude mít za následek zlepšení finanční situace podniku.

Zásada objektivity (objectivity principle)

Z této zásady vyplývá z povinnosti účetní jednotky vést účetnictví úplně, tzn. do účetních knih zaznamenat všechny účetní zápisy, které souvisejí s daným účetním obdobím, a průkazným způsobem, jestliže všechny záznamy v účetnictví jsou doloženy účetními doklady se zákonnými náležitostmi a řádně provedenou inventarizací, správně, s dodržováním veškerých ustanovení vyplývajících ze ZoÚ.

Akruální princip (accrual concept)

ÚJ zaznamenávají účetní operace do účetních knih do období, s nímž nastalé skutečnosti časově i věcně souvisí. Lze říci, že transakce jsou uznány v okamžiku, kdy nastaly a jsou zaúčtovány do období, se kterým věcně i časově souvisí. Nelze transakce uznat a zaúčtovat v okamžiku, bez ohledu na to, zda za ně bylo zapláceno nebo byla přijata úhrada peněz. Pro dodržování tohoto principu se používají nástroje jako dohadné účty, účty rezerv a účty časového rozlišení.

ÚJ, zjišťující HV na akuální bázi, odečítá náklady od výnosů. Akruální princip také odlišuje ÚJ, které vedou podvojně účetnictví a jednoduché účetnictví.⁹

Obrázek 4: Zjišťování výsledku hospodaření na akuální a peněžní bázi

AKRUÁLNÍ BÁZE: Hospodářský výsledek = Výnosy – Náklady

PENĚŽNÍ BÁZE: Hospodářský výsledek = Příjmy – Výdaje

Zdroj: autorka dle akademické literatury

Zásada oceňování v historických cenách (historical cost concept)

Zásada ocenění v historických nákladech spočívá v ocenění majetku a závazků v peněžních jednotkách v době pořízení, tzn. v okamžiku uskutečnění účetní transakce. Ocenění v historických cenách je průkazné, tzn. doložitelné účetním dokladem. Zásada oceňování v historických cenách nebere v potaz inflaci, proto při využití tohoto oceňování může dojít k odklonu od reality.¹⁰

Zásada opatrnosti

Podstata zásady opatrnosti tkví v předpokladu, že ÚJ nebude přenášet svá současná rizika a ztráty, které jsou nejen jisté, ale také pravděpodobné do budoucnosti. Proto do účetnictví ÚJ promítne všechny předpokládané ztráty, rizika a znehodnocení majetku, i za předpokladu, že taková situace ještě nenastala. ÚJ má za povinnost co nejdříve posoudit hodnotu aktiv a dluhů účetní závěrky za účetní období. V souladu se zásadou opatrnosti by neměla nadhodnocovat aktiva a výnosy a podhodnocovat dluhy a náklady. ÚJ v souladu se zásadou opatrnosti využívá nástroje, jako rezervy, opravné položky a odpisy aktiv.

⁹ Podvojně účetnictví: VH = Výnosy – Náklady; Jednoduché účetnictví: VH = Příjmy – Výdaje

¹⁰ Především u dlouhodobého majetku a závazků může být vykázána hodnota zkreslená díky působení dlouhodobé inflace.

Zásada zákazu kompenzace (vzájemného vyrovnání)

Tato zásada ÚJ ukládá povinnost samostatně zachycovat veškeré hospodářské transakce na správné strany účtů bez vzájemného zúčtování. Jako příklad lze uvést úroky, které byly účetní jednotkou zaúčtovány jako výnos i náklad. V praxi také existují výjimky, kdy takové kompenzace lze provést (např. pohledávky a závazky se splatností do 1 roku vedené v jedné měně vůči jedné korporaci lze provést zúčtování vzájemným zápočtem).

Zásada přednosti obsahu před formou (substance over form)

Základním hlediskem v účetních záznamech je obsah účetních informací, druhořadá a méně podstatná je jejich forma. ÚJ vychází z podstaty hospodářské operace. Typickým příkladem je finanční leasing, kdy v české legislativě má přednost ekonomické užívání před formou vlastnictví.

Zásada oceňování peněžní jednotkou

Zásada oceňování peněžní jednotkou ukládá účetní jednotce povinnost do účetnictví zahrnovat všechny položky, které jsou vyjádřeny v penězích.

Tabulka 2: Český legislativní rámec zásad a principů v účetnictví

Principy a zásady	Paragraf
Zásada věrného a poctivého zobrazení skutečnosti	§ 7, odst. 1, 2
Zásada účetní jednotky	§ 1, odst. 2; § 4, odst. 9
Zásada nepřetržitého trvání účetní jednotky	§ 7, odst. 3
Zásada bilanční kontinuity	§ 19, odst. 4
Zásada stálosti metod	§ 7, odst. 4
Zásada objektivit	§ 6, odst. 1, 2
Akruální princip	§ 3, odst. 1
Zásada oceňování v historických cenách	§ 25
Zásada opatrnosti	§ 26
Zásada zákazu kompenzace	§ 7, odst. 4,5
Zásada přednosti obsahu před formou	§ 7, odst. 4
Zásada oceňování peněžní jednotkou	§ 4, odst. 12

Zdroj: autorka dle ZoÚ

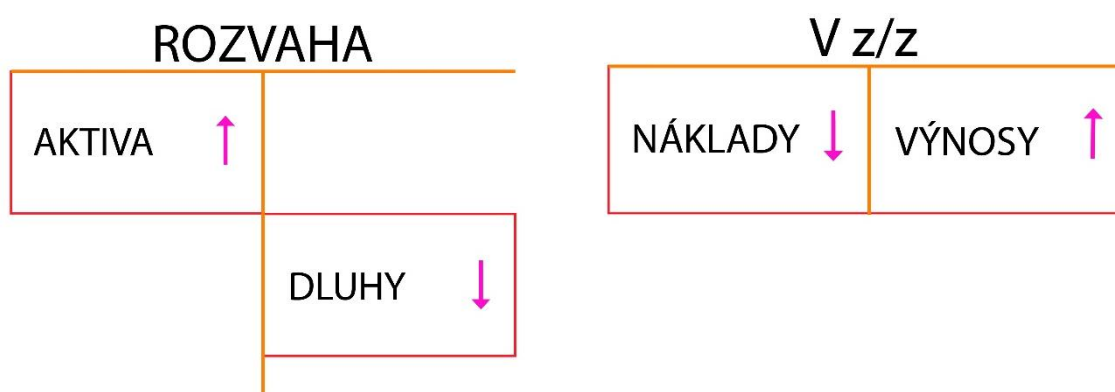
2 Zásada opatrnosti v účetnictví

Zásada opatrnosti patří k jedné z nejstarších zásad. Její historie sahá až do 19. století, kdy věřitelé a banky poskytující úvěry, vyvíjeli nátlak na podnikatelské subjekty, aby do svého výkaznictví promítly obezřetnější ocenění aktiv a dluhů. Zásada opatrnosti vychází z předpokladu nepřetržitého trvání podniku.

Zásada opatrnosti vychází z toho, že by každá ÚJ měla promítnout do účetnictví všechna možná rizika a ztráty, která jsou známá v době sestavování účetní závěrky.

Základní myšlenka zásady opatrnosti ukládá ÚJ povinnost nenadhodnocovat aktiva a výnosy a zároveň nepodhodnocovat dluhy a náklady. V situaci, že by se management podniku snažil v účetní závěrce vypadat lépe a nebral v potaz veškerá možná rizika, mohl by ohrozit fungování korporace. Snižovala by se reálná majetková podstata podniku a v budoucnu by mohla vzejít hrozba konkurzu, a v neposlední řadě zánik podnikatelského subjektu.

Obrázek 5: Nedodržování zásady opatrnosti

Zdroj: autorka dle akademické literatury

Zásadu opatrnosti lze vyložit jako střízlivý odhad všech možných nahodilých skutečností. Proto ÚJ v rozvaze za účetní období uvádí všechny realizovatelné zisky a proti tomu všechny očekávané ztráty a rizika.

2.1 Oceňování

Oceňování je známo také jako jeden z nejdůležitějších metodických prvků. Způsob ocenění jednotlivých složek majetku účetní závěrky, významně ovlivňuje vypovídací schopnost účetní závěrky. „V zájmu spolehlivosti, srozumitelnosti a v neposlední řadě srovnatelnosti účetních údajů jsou přístupy k oceňování

v účetnictví významnou součástí regulace účetnictví jak na národní úrovni, tak v rámci mezinárodní harmonizace účetnictví.“ (STROUHAL a kol., 2013)

Volba způsobu ocenění majetku v podniku nejen že ovlivňuje výši aktiv, závazků a vlastního kapitálu, určuje i velikost nákladů a výnosů ÚJ za dané účetní období. Určená oceňovací základna má tedy v neposlední řadě vliv na výsledek hospodaření, výpočet daňové povinnosti nebo vliv na hodnoty ukazatelů finanční analýzy podniku, která je klíčová pro budoucí vývoj korporace.

Mezi základní oceňovací báze patří:

- historické náklady;
- běžná vstupní cena (běžná cena obnovy);
- běžná výstupní cena (běžná cena pozbytí);
- fair value.

Historickými náklady (model historických cen) se rozumí částka peněžních prostředků, kterou ÚJ vynaložila v době pořízení daného aktiva. U závazků se jedná o peněžní vyjádření nominální hodnoty, kterou ÚJ potřebuje vynaložit na úhradu svých dluhů. Model historických cen představuje ocenění majetku a závazků v pořizovací ceně, ve vlastních nákladech či v nominální hodnotě. Pokud ÚJ nakoupí majetek, ocení jej pořizovací cenou. Pokud si ÚJ vyrobí majetek ve vlastní režii, ocení jej vlastními náklady. Pohledávky a závazky ÚJ oceňuje v nominální hodnotě. Výhoda ocenění historickými náklady spočívá v objektivnosti, tedy v řádném doložení každé hospodářské transakce účetním dokladem.

Příkladem aplikace tohoto modelu může být nákup výrobního zařízení, které má cenu pořízení 100 000 Kč. Vedlejší pořizovací náklady¹¹, které s pořízením bezprostředně souvisejí, činí 30 000 Kč. Pořizovací cena je vyčíslena jako součet ceny pořízení a vedlejších pořizovacích nákladů, v tomto případě 130 000 Kč.

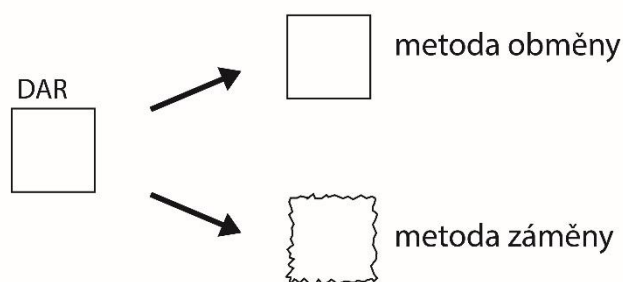
„Nevýhodou je s postupem času snižující se vypovídací schopnost historického ocenění.“ (BOKŠOVÁ, J.,2013) Model totiž neodráží nastalé změny kupní síly peněžní jednotky či změny tržních cen jednotlivých aktiv. Z tohoto důvodu model

¹¹ Za vedlejší pořizovací náklady jsou považovány úroky z úvěru čerpaného na pořízení konkrétního aktiva, poradenské či zprostředkovatelské služby, přípravné práce, projekty, clo, montáž, doprava. Mezi vedlejší pořizovací náklady NIKDY nepatří např. náklady spojené se zaškolením zaměstnanců, kurzové rozdíly.

historických nákladů přestává do jisté míry informovat uživatele účetních výkazů o finanční pozici účetní jednotky.

Běžnou vstupní cenou se rozumí suma peněz, kterou by ÚJ v současné době zaplatila za nabytí ekvivalentního aktiva. „Závazky jsou oceněny v nominální hodnotě (nediskontované hodnotě peněz) potřebné k jejich úhradě za současných podmínek.“ (BOKŠOVÁ, J.,2013) Model běžné vstupní ceny oceňuje reprodukční pořizovací cenou, neboť se jedná o tržní ocenění stanovené v současnosti. Příkladem použití běžné vstupní ceny může být případ, kdy ÚJ dostala jedinečný obraz darem, použije metodu odhadu ceny. Pokud by byla ÚJ obdarována osobním automobilem, jehož cenu je možné zjistit na aktivním trhu, použije metody obměny¹² či záměny ceny¹³.

Obrázek 6: Příklad běžné vstupní ceny

Zdroj: autorka dle akademické literatury

Běžná výstupní cena je považována za realizovatelnou hodnotu, kterou by ÚJ získala při prodeji daného aktiva v současnosti za obvyklých podmínek. „Závazky jsou oceněny ve vypořádací hodnotě (nominální hodnotě, nediskontované hodnotě peněz) potřebné k uspokojení dlužnické povinnosti v rámci běžné podnikatelské činnosti.“ (BOKŠOVÁ, J.,2013). Model běžné ceny pozbytí je typickým příkladem oceňování stanovené odhadem, kdy ÚJ zkoumá, za kolik by dané aktivum byla schopná prodat. V praxi se tento model využívá, pokud ÚJ pořizuje výrobní zařízení za pořizovací cenu 130 000 Kč, ale při přepravě dojde k poškození. ÚJ

¹² Metoda obměny spočívá ve stanovení vstupní ceny podle stejného majetku na aktivním trhu. Tento majetek je charakterizován stejnými vlastnostmi jako darované aktivum.

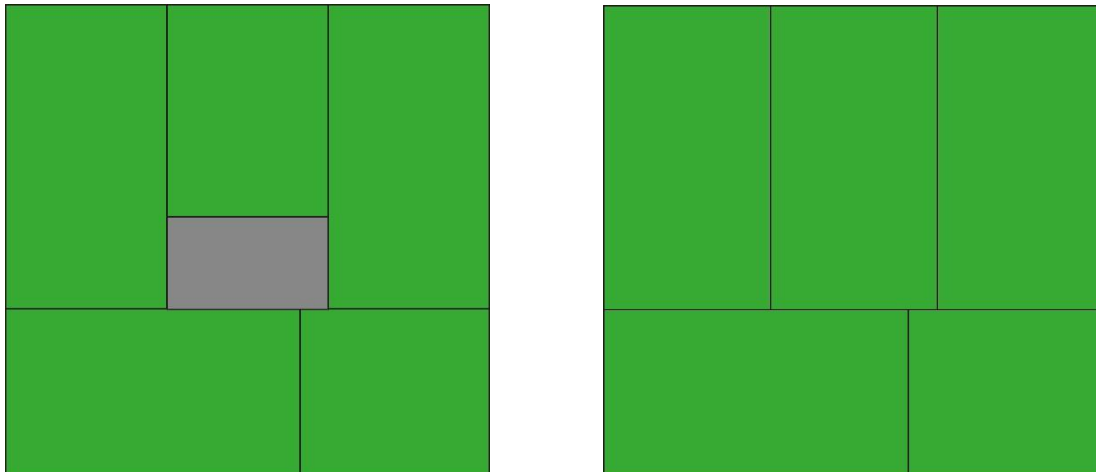
¹³ Metoda záměny spočívá ve stanovení vstupní ceny podle obdobného majetku na aktivním trhu. Tento majetek je charakterizován nikoliv stejnými vlastnostmi, ale podobnými.

odhadla, že majetek je prodejní v daném okamžiku za 100 000 Kč. V tomto případě je nutné vytvořit opravnou položku v částce 30 000 Kč.

Model fair value představuje hodnotu, kterou by ÚJ mohla obdržet při prodeji aktiva k datu ocenění. U závazků se jedná o částku, kterou by ÚJ vyplatila druhé straně v řádné transakci na aktivním trhu. Předpokládá se, že ÚJ při aplikaci fair value vychází ze stejných předpokladů, stejně jako všichni ostatní účastníci aktivního trhu u příslušného majetku. Fair value je ocenění, která má obecnou úroveň ceny a odráží tak současnou finanční situaci, která se jeví jako nejvýhodnější na trhu.

V praxi může existovat aktivum, které má běžnou tržní cenu nulovou a přesto může mít vysokou fair value. Jako příklad lze uvést skupinu pěti pozemků, které jsou uspořádány tak, že vzniká neprodejný prostor, neboť sám o sobě nemá přístupovou cestu. (viz obrázek) Tento pozemek nemá žádnou běžnou tržní cenu, čili je neprodejný. Ale kdyby tento pozemek (v obrázku šedá plocha) chtěl koupit jeden z majitelů sousedících pozemků, bude mít jinak neprodejný kus parcely pro kupce vysokou reálnou hodnotu. (viz obrazek).

Obrázek 7: Příklad metody fair value

Zdroj: autorka

Oceňovací báze

Oceňování majetku a závazků v České republice je upraveno v § 24 až § 28 ZoÚ. Klíčovým momentem, kdy ÚJ provádí oceňování svých aktiv a závazků je podle paragrafu 24, ZoÚ:

- oceňování k okamžiku uskutečnění účetního případu;

- ocenění ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se účetní závěrka sestavuje.

Oceňování při prvotním rozpoznání

Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu ÚJ oceňuje při nabytí či výrobě aktiv, přírůstku závazků a úbytku aktiv a závazků. Při pořízení majetku v podniku je ve většině případu užíváno následujících ocenění (KOLEKTIV AUTORŮ, 2004):

Tabulka 3: Oceňování a příklady majetku

Ocenění	Příklad nabytí majetku a přírůstku závazku
Pořizovací cena	- pořízení dlouhodobého nehmotného či hmotného majetku - pořízení zásob - cenné papíry
Reprodukční pořizovací cena	- nabytý majetek bezúplatně
Vlastní náklady	- nehmotný a hmotný majetek, zásoby vyrobené ve vlastní režii
Nominální hodnota	- pohledávky a závazky - ceniny a peněžní prostředky

Zdroj: autorka dle akademické literatury

V těchto případech lze hovořit o ocenění na bázi historických nákladů, která je v souladu se zásadou opatrnosti.

Ocenění v okamžiku sestavení účetní závěrky

ÚJ k rozvahovému dni oceňuje reálnou hodnotou aktiva a pasiva, která ukládá v paragrafu § 27 ZoÚ, např.:

- cenné papíry, s výjimkou cenných papírů držených do splatnosti, dluhopisů neurčených ÚJ k obchodování, cenných papírů představujících účast v ovládané osobě nebo v osobě pod podstatným vlivem a cenných papírů emitovaných účetní jednotkou;
- deriváty;
- pohledávky, které ÚJ nabyla a určila k obchodování.

Reálnou hodnotou se ve smyslu ZoÚ, § 27 rozumí:

- tržní hodnota zjištěná na tuzemské či zahraniční burze nebo na veřejném trhu;
- hodnota stanovena kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce;
- hodnota vyplývající z obecně uznávaných oceňovacích modelů.

Zásadu opatrnosti opouští ocenění na bázi reálnou hodnotou.

2.2 Definování zásady opatrnosti

Učební text

S každým podnikáním jsou spojena určitá podnikatelská rizika. Zásada opatrnosti říká, že by ÚJ měla do svého účetnictví vykazovat pouze takové zisky, kterých vskutku dosáhla. Na druhou stranu by ÚJ měla vykazovat realizované i očekávané ztráty, které jsou v okamžiku uzavírání účetnictví známy. „Zásada opatrnosti v účetnictví vede k vykázání spíše podhodnocovaného výsledku hospodaření.“ (BOKŠOVÁ, J.,2013) Čím více ÚJ bude vykazovat HV v souladu se zásadou opatrnosti, tím více bude HV podhodnocen. V případě, že by ÚJ uplatňovala zásadu opatrnosti záměrně, poté by účetní informace vykázané v účetní závěrce přestaly podávat spolehlivý obraz skutečnosti. Tato skutečnost způsobí záměrné snížení hospodářského výsledku běžného období.

2.2.1 Český zákon o účetnictví

Česká legislativa, konkrétně ZoÚ nabízí několik předpisů, které definují zásadu opatrnosti. Se zásadou opatrnosti úzce souvisí ustanovení 25, odst. 3, který říká: „ÚJ při oceňování ke konci rozvahového dne zahrnují jen zisky, které byly dosaženy, a berou v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty, které se týkají majetku a závazků a jsou jim známy do okamžiku sestavení účetní závěrky, jakož i všechna snížení hodnoty bez ohledu na to, zda je výsledkem hospodaření účetního období zisk nebo ztráta.“ Ustanovení 26 poukazuje na aplikaci zásady opatrnosti na konci účetního období při sestavování účetní závěrky. Paragraf 26 již zmiňuje nástroje, které jsou využívány při aplikaci této zásady. V odstavci 3 legislativa hovoří, že zásadu opatrnosti promítáme do účetnictví prostřednictvím rezerv, opravných položek a odpisů majetku.

2.3 Nástroje zásady opatrnosti

Hlavními nástroji, které nám slouží k prosazování této zásady, patří rezervy, opravné položky a odpisy aktiv. Jak již bylo zmíněno, podnik by měl při svém vykazování v účetních výkazech zachytit případná rizika, která s podnikáním souvisí. Z toho lze usoudit, že zásada opatrnosti se bude týkat převážně páté účtové třídy, tedy nákladových účtů.

Rezervy (Provisions)

Rezervy lze považovat za dlouhodobé cizí zdroje, které „...představují jisté dluhy s nejistou výší nebo nejistou dobou plnění vůči neznámému subjektu.“ (BOKŠOVÁ, 2013) Z toho vyplývá, že se jedná o neurčité dluhy, jejichž výše je stanovena odhadem. Díky této skutečnosti se rezervy vždy v rozvaze vykazují odděleně, jako samostatná položka, od ostatních jistých závazků.

Jelikož jsou rezervy tvořeny do nákladů, lze jejich tvorbou snížit HV, či naopak čerpáním rezerv HV zvýšit. Není tak divu, že jsou rezervy využívány znalými manažery jako nástroj manipulace HV nejen v běžném roce. Kreativní manažeři plánovali tvorbu rezerv a využívali tak benefity nízkého HV a následné rozpuštění rezerv do výnosů ve prospěch HV. Jako příklad lze uvést ÚJ, která v roce 2015 plánovala obchodovat se svými akciemi na burze a chtěla být pro potenciální investory bonitní. Z tohoto důvodu se v roce 2009 rozhodla tvořit rezervu na záruční opravy, ročně ve výši 200 000 Kč. V roce 2014 „pominul“ důvod tvorby rezervy, a tak ÚJ rozpustila rezervu ve výši 1 200 000 Kč ve prospěch výnosů a zvýšila si tak HV roku 2014. Neznalí investoři, kteří si detailně neprostudovali účetní závěrky i z předchozích let, mohou akcie koupit za nevýhodnou cenu.

Podnikatel má za povinnost vést o tvořených rezervách dokumentaci, ve které zachytí údaje o tvořené rezervě. V případě, že ÚJ tvoří rezervu na opravu hmotného majetku, má za povinnost v kartě rezervy uvést plánovaný rozpočet nákladů na danou opravu, předběžně stanovený termín opravy, tvorba rezervy v daném účetním období a v neposlední řadě také čerpání rezervy na opravu hmotného majetku. Veškeré náklady s opravou související by měly být snadno doložitelné fakturami za opravy, výdajovými pokladními doklady aj. a jinými dokumenty související s opravou hmotného majetku.

Obrázek 8: Karta rezervy

KARTA REZERVY

Název rezervy	
Celková výše rezervy dle přiloženého rozpočtu	
Doba tvorby rezervy	
Plánované čerpání rezervy	

tvorba rezervy			změna výše rezervy			čerpání rezervy	
Rok	Kč	doklad	Kč	doklad	Kč	Kč	Doklad

Zdroj: autorka

V české legislativě jsou rezervy vymezeny v těchto právních předpisech:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví;
- Vyhláškou č. 500/2002 Sb.;
- Českými účetními standardy;
- Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

Zákon o účetnictví v paragrafu 26, odst. 3 ustanovení říká, že „rezervy jsou určeny k pokrytí závazků nebo nákladů, jejichž povaha je jasně definována a u nichž je k rozvahovému dni buď pravděpodobné, že nastanou, nebo jisté, že nastanou, ale není jistá jejich výše nebo okamžik jejich vzniku.“

S definicí uvedenou v zákoně o účetnictví nelze souhlasit, neboť rezerva představuje současný dluh, který bude zaplacen v budoucím období. Zákonodárci se snažili prosadit novelu, aby měli opodstatnění pro tvorbu rezerv, které nejsou závazek v běžném roce. Správně by šlo vysvětlit, že rezerva je současný dluh na krytí budoucích výdajů. V současné době ÚJ tvoří rezervu, neboť v budoucnu bude hradit výdaje spojené s opravou.

Vyhláška člení rezervy na Rezervy na důchody a podobné závazky, Rezerva na daň z příjmů, Ostatní rezervy. Položka Ostatní rezervy vymezuje další typy rezerv, zejména rezervu na garanční opravy a rezervu na restrukturalizaci. Tento výčet nadále specifikuje a upřesňuje tvorbu rezerv.

České účetní standardy pro podnikatele¹⁴ popisují rezervy a základní postupy účtování a použití rezerv.

Tvorba rezerv se účtuje ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 45 – *Rezervy* se souvztažným zápisem na vrub příslušného nákladového účtu účtové skupiny 55, 57, 59.

Tabulka 4: Tvorba rezerv v účetnictví dle činnosti

Typ rezervy dle činnosti	MD	D
Rezerva na provozní činnost	55	45
Rezerva na finanční činnost	57	45
Rezerva na daň z příjmů	59	45

Zdroj: autorka dle ČÚS

O použití rezerv nebo jejich rozpuštění se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 45 – *Rezervy* se souvztažným zápisem ve prospěch nákladového účtu účtové skupiny 55 – *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti*, nebo 57 – *Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti*, nebo 59 – *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů*.

Zákon o rezervách definuje, které rezervy jsou v souladu se ZDP¹⁵ a lze je nazvat zákonnými, daňově uznatelnými rezervami. Problematika daňových rezerv je podrobně rozebrána v příloze bakalářské práce.

Účetní rezervy

Účetní rezervy jsou daňově neúčinné. To znamená, že ve vztahu k základu daně vznikají daňově neuznatelné náklady. Takové rezervy jsou tvořeny v souladu se ZoÚ a ČÚS. Tvorba účetních rezerv má vyčíslit HV běžného období v souladu se zásadou opatrnosti. Situace, které si vyžadují tvorbu účetních rezerv, jsou následující:

- rezerva na rizika spojená s podnikáním;
- rezerva na daň z příjmů;
- rezerva na restrukturalizaci;
- rezervy na důchody a podobné závazky.

¹⁴ ČÚS pro podnikatele č. 004 - Rezervy

¹⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Rezervy na rizika spojená s podnikáním jsou jedním z daňově neúčinných rezerv. ÚJ jej tvoří v případě, že v současnosti vznikla ztráta z podnikání a v budoucnu vznikne dluh. S tvorbou této rezervy je spojená podmínka odůvodněnosti, která požaduje vytvořit rezervy na jednotlivá rizika, nikoliv na všechna rizika spojená s podnikáním obecně. ÚJ tvoří rezervy na záruční opravy, na ztráty vyplývající z nevýhodně uzavřených smluv, na hrozící penále či pokuty. Rezervy na rizika a ztráty se účtují na účet 554 – *Tvorba a zúčtování ostatních rezerv*.

Rezerva na daň z příjmů je tvořena ÚJ právnícké formy v případě, že ÚJ sestavuje účetní závěrku dříve, než podává řádné daňové přiznání za běžné období. V tomto případě ÚJ zná věřitele, kterým je finanční úřad, splatnost, která je určena dle ZDP a účel závazku vůči státu. Není však známa výše tohoto závazku, která vyjadřuje daňovou povinnost. Tuto rezervu zachycuje účet 591 – *Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná*.

Rezervu na restrukturalizaci dovolují tvořit příslušné právní předpisy nebo společníci. Dle ČÚS¹⁶ a Zákona o úpadku a způsobech jeho řešení je tvorba povolena na základě programu restrukturalizace, který schvalují příslušné orgány. Restrukturalizací se rozumí činnost spojená se změnou předmětu činnosti účetní jednotky – přemístění podnikatelských aktivit či jejich ukončení. Tuto rezervu lze tvořit jen na náklady přímo spojené s restrukturalizací, tzn. odstupné zaměstnancům, likvidace provozů. Do těchto nákladů nelze zahrnout přeškolení zaměstnanců, marketingové kampaně spojené s novými aktivitami. Rezerva na restrukturalizaci se účtuje na účet 584 – *Tvorba a zúčtování mimořádných rezerv*.

Rezervy na důchody a podobné závazky se tvoří ve chvíli, kdy ÚJ má za povinnost vyplácet zaměstnancům důchody nebo podobné požitky, které jsou podloženy smlouvou nebo jiným předpisem. Dle uzavřených smluv lze vykazovat rezervy na placená volna či nemocenskou nad rámec legislativy, nevybranou dovolenou, odstupné či odměny při odchodu do důchodu.

Rezervu lze čerpat pouze na účel, na který byly vytvořeny a do takové maximální výše, která se při tvorbě předpokládala. Pokud ÚJ zjistí, že pominul důvod, proč byla rezerva vytvořena, musí být rezerva rozpuštěna do nákladů v celé své výši.

Dle ZoÚ musí ÚJ provádět dokladovou inventarizaci rezerv, při které posuzuje odůvodněnost a výši rezerv. V případě zjištění nesrovnalostí výše rezervy při

¹⁶ Český účetní standard č. 004

dokladové inventarizaci, lze výši rezervy upravit. Pokud byla rezerva tvořena v cizí měně, je nutné přepočítat výši rezervy s ohledem na změnu kurzu. Při této změně nevznikají kurzové rozdíly, nýbrž dojde pouze k upravení výše rezervy. Veškeré zůstatky na příslušných účtech rezerv na konci roku se převádějí do dalších let. Rezervy není možné tvořit na výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku podniku.

2.3.1 Opravné položky

Opravné položky představují náklady běžného období ÚJ. Formou opravných položek se vykazuje přechodné snížení hodnoty aktiv. Opravné položky se tvoří pouze v modelu historických nákladů a mohou se tvořit maximálně do 100 % hodnoty aktiva.

Opravné položky upravuje v České republice následující legislativa:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Vyhláškou č. 500/2002 Sb.
- Českými účetními standardy
- Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

Zákon o účetnictví¹⁷ udává postup tvorby a použití opravných položek za podmínek uvedených ve vyhlášce.

Vyhláška¹⁸ konkrétně specifikuje tvorbu a použití opravných položek.

Opravné položky se tvoří pouze k účtům majetku a v případech, je – li hodnota snížení zjištěna na základě inventarizace majetku. Vytvářejí se, pokud snížení hodnoty majetku v účetnictví není trvalého charakteru a je v modelu historické ceny. Při inventarizaci se posuzuje výše opravné položky a její odůvodněnost.

Opravné položky se nesmí tvořit ke zvýšení hodnoty vykazovaných aktiv. Není přípustné, aby účty opravných položek měly stav zůstatku aktivní.

České účetní standardy pro podnikatele¹⁹ upravují obsahové vymezení, postup tvorby a použití opravných položek i postup jejich zaúčtování.

Postup účtování opravných položek na vrub či ve prospěch příslušných účtů nákladu je uveden v ČÚS pro podnikatele v č. 019 – *Náklady a výnosy*.

¹⁷ § 26, odst. 3

¹⁸ § 55, odst. 1 – 4

¹⁹ ČÚS č. 005 Opravné položky

Tabulka 5: Opravné položky u dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

OP u DHM a DNM	MD	D
Tvorba opravných položek k dlouhodobému nehmotnému a hmotnému majetku	55	09
Snížení nebo zrušení opravných položek k dlouhodobému nehmotnému a hmotnému majetku	09	55

Zdroj: autorka dle ČÚS

Účtová skupina 55 – *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti* se účtují na vrub nákladů souvztažně s příslušnými účty účtové skupiny 09 – *Opravné položky k dlouhodobému majetku*. Opravné položky k odpisovatelnému dlouhodobému majetku se tvoří v případech, kdy je jeho užitná hodnota²⁰ zjištěná při inventarizaci nižší, než je jeho ocenění v účetnictví podniku po odečtení oprávek, a toto snížení nelze považovat za definitivní.

Opravnou položku k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku lze tvořit např. v případě, kdy v závodě dojde k požáru skladových prostor. ÚJ rozhodla, že sklad nebude demolovat, nýbrž v následujícím účetním období zahájí opravu. V takovém případě bude mít budova v rozvaze roku x1 sníženou hodnotu díky utvořené opravné položce, která bude vykázána ve sloupci korekce.

Tabulka 6: Opravné položky k zásobám

OP k zásobám	MD	D
Tvorba opravných položek k zásobám	55	19
Snížení nebo zrušení opravných položek k zásobám	19	55

Zdroj: autorka dle ČÚS

Opravné položky k zásobám se účtují na vrub příslušného nákladového účtu účtové skupiny 55 – *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti* souvztažně s příslušnými účty účtové skupiny 19 – *Opravné položky k zásobám*. Při snížení nebo zrušení těchto položek se postupuje opačným způsobem.

²⁰ Schopnost aktiv uspokojit potřeby účetní jednotky.

ÚJ obchodující s potravinami má na skladu k rozvahovému dni těžko prodejné zásoby jogurtů, u kterých končí expirační doba. Hodnota tohoto zboží je na úrovni 50 % pořizovací ceny. ÚJ v tomto případě sníží hodnotu zásob. Pro podnik z hlediska tržeb je lepší zásobu jogurtů s končící expirační lhůtou zpeněžit za sníženou cenu, než veškerou zásobu odepsat a vyhodit.

Tabulka 7: Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

OP ke krátkodobému finančnímu majetku	MD	D
Tvorba opravných položek ke krátkodobému finančnímu majetku	57	29
Snížení nebo zrušení opravných položek ke krátkodobému finančnímu majetku	29	57

Zdroj: autorka dle ČÚS

Přechodné snížení hodnoty finančního majetku účtovaného v účtové skupině 25 – *Krátkodobý finanční majetek* se účtují na vrub příslušného nákladového účtu účtové skupiny 57 – *Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti* souvztažně s příslušnými účty účtové skupiny 29 – *Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku*. Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku se tvoří pouze v modelu historických cen.

ÚJ zjistila, že k rozvahovému dni eviduje cenné papíry s nižší tržní cenou, proto tvorbou opravné položky k finančnímu majetku sníží ocenění cenných papírů. Pokud účetní jednotka neprokáže opodstatněnost tvorby opravné položky, např. prodá cenné papíry, musí opravnou položku zrušit.

Tabulka 8: Opravné položky k pohledávkám

OP k pohledávkám	MD	D
Tvorba opravných položek ke krátkodobému finančnímu majetku	55	39
Snížení nebo zrušení opravných položek ke krátkodobému finančnímu majetku	39	55

Zdroj: autorka dle ČÚS

Opravné položky k pohledávkám se v účetnictví vytvářejí za dlužníky v konkurzním a vyrovnávacím řízení či k nepromlčeným pohledávkám. Účtuje se na vrub příslušného nákladového účtu účtové skupiny 55 – *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti*

souvztažně s příslušnými účty účtové skupiny 39 – *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování*.

U účtové skupiny 39 se v souladu se zvláštním právním předpisem²¹ člení opravné položky na analytických účtech.

Pokud se ÚJ rozhodne prodat majetek, ke kterému se váže opravná položka, je povinností ÚJ zrušit opravnou položku vyúčtováním ve prospěch příslušného nákladového účtu.

Přechodné snížení hodnoty nezaplacených pohledávek je vyjádřeno tím, že ÚJ doufá, že do uplynutí promlčecí lhůty bude zcela splacena²². V případě uplynutí promlčecí lhůty je šance na vymáhání pohledávky nulová. ÚJ v takovém případě pohledávku zcela odepíše. Odepsanou pohledávku ÚJ eviduje v podrozvahové evidenci na účtech účtové třídy 7 – *závěrkové a podrozvahové účty*.

ÚJ k rozvahovému dni eviduje pohledávku za odběratelem ve výši 100 000 Kč, která je již 10 měsíců po splatnosti. Dle účetní interní směrnice ÚJ tvoří opravné položky k pohledávkám ve výši 20 % hodnoty pohledávky. V rozvaze se taková opravná položka vykáže ve sloupci korekce v částce 20 000 Kč. Ve výkazu zisku a ztrát ÚJ v daném účetním období vykáže náklad, který povede ke snížení hospodářského výsledku o 20 000 Kč.

Zákon o rezervách²³ definuje opravné položky jako přechodné snížení hodnoty majetku. Problematika daňových opravných položek je podrobně rozebrána v příloze bakalářské práce.

ÚJ je povinna provádět inventarizaci k rozvahovému dni, aby ověřila existenci pohledávek. Během hospodářského roku mohlo dojít k zániku pohledávky jejím zaplacením nebo započtením. Sleduje se také, zda opravná položka je evidovaná ve správné výši nebo zda nedošlo k promlčení pohledávky. Všechny tyto skutečnosti vedou k zrušení, rozpuštění opravné položky do nákladů, tzn. snížení hodnoty opravné položky vykázané v rozvaze a zvýšení HV běžného roku.

²¹ Zákon 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

²² Pohledávka může být splacena dobrovolně nebo soudním či jiným vymáháním.

²³ § 26, odst. 3

2.3.2 Odpisy aktiv

Veškerá aktiva s výjimkou pozemků a kulturních předmětů v podniku ztrácí postupem času svou hodnotu. Z tohoto důvodu ÚJ při snižování ekonomického prospěchu aktiv využívají metodu odpisování. Smysl odpisování aktiv v podniku tkví v rozložení pořizovací ceny jako nákladu do více období, po celou dobu existence aktiva v podniku. „Odpisy představují rozložení pořizovací ceny do nákladů ve vazbě na ekonomický prospěch, které toto aktivum podniku dle odhadu přináší.“ (BOKŠOVÁ,J.,2013)

Úpravou odpisů se zabývá následující česká legislativa:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví;
- Vyhláškou č. 500/2002 Sb.;
- Českými účetními standardy;
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů;

Zákon o účetnictví²⁴ definuje práva a povinnosti ÚJ při odpisování aktiv v podniku. Majetek mají právo odpisovat ÚJ, které mají vlastnické právo k odpisovanému majetku, nebo které hospodaření s majetkem státu a územně samosprávných celků či v ostatních případech, které stanovuje příslušná legislativa. Zákon nařizuje ÚJ odpisovat všechn dlouhodobý majetek v podniku, který spadá do vlastnického či jiného práva.

Zákon také udává povinnost ÚJ sestavovat odpisový plán, na jehož základě provádějí odpisování majetku v podniku v době jeho používání. Tento majetek lze odpisovat pouze do výše jeho ocenění.

Vyhláška²⁵ vymezuje majetek, který je ÚJ povinna odpisovat. Způsob odpisování majetku je dle § 56 vyhlášky vyjádřen ve vztahu k času i k výkonům (komponentní odpisování).

Vyhláška také doplňuje zákon podrobnějším výčtem majetku, u kterého nelze snižovat hodnotu majetku odpisování. Mezi tento majetek patří:

- pozemky;
- umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky a movité kulturní památky a obdobné hmotné movité věci stanovené zvláštními předpisy;

²⁴ § 28,

²⁵ Vyhláška č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví § 6, §7

- finanční majetek;
- najatý či dlouhodobé užívaný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek;
- technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání;
- nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek.

České účetní standardy²⁶ upravují odpisování majetku podrobněji a popisují i postup účtování na jednotlivé účtové skupiny.

Zaokrouhlování odpisů je na celé koruny nahoru. Účtování znázorňuje následující schéma.

Tabulka 9: Odpisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Odpisování DNM a DHM	MD	D
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	55	08
Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku	55	07
Záporná hodnota goodwillu	07	64
Kladná hodnota goodwillu	55	07
Kladný oceňovací rozdíl k nabytému majetku	55	09

Zdroj: autorka dle ČÚS

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se zaúčtují na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 – *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti* a ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 07 – *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku* a 08 – *Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku*.

Záporná hodnota goodwillu se odpisuje rovnoměrně do 60 měsíců od nabytí obchodního závodu do výnosů. Zaúčtuje se na vrub příslušného účtu účtové skupiny 07 – *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 – *Jiné provozní výnosy*. Kladná hodnota goodwillu se zaúčtuje na vrub příslušného účtu nákladové skupiny 55 – *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* se souvztažným zápisem ve prospěch účtu účtové skupiny 07 - *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku*.

Oceňovací rozdíl k nabytému majetku se odpisuje 180 měsíců. Aktivní oceňovací rozdíl se zaúčtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 – *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti* a ve

²⁶ Český účetní standard pro podnikatele č. 013, odst. 4, č.

prospěch příslušných účtů účtové skupiny 09 – *Opravné položky k dlouhodobému majetku*. V případě záporného oceňovacího rozdílu bude účtování opačné.

ÚJ může odpisovat i dospělá zvířata a jejich skupiny. Tažná zvířata, dostihová a plemenní koně se odpisují individuálně. Ostatní zvířata lze odpisovat skupinově.

Tabulka 10: Odpis zásob

Odpisování zásob	MD	D
Odpisy materiálu	54	11
Odpisy zásob vlastní činností	54	12
Odpisy zboží	54	13

Zdroj: autorka dle ČÚS

Odpisy zásob se zaúčtují na vrub příslušného účtu účtové skupiny 11 – *Materiál*, 12 – *Zásoby vlastní činnosti* či 13 – *Zboží* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 54 – *Jiné provozní náklady*. Ve vztahu odpisu zásob účetní jednotky se využívá účet 549 – *Manka a škody z provozní činnosti*.

Tabulka 11: Odpis pohledávek

Odpisování pohledávek	MD	D
Odpisy pohledávek	54	31

Zdroj: autorka dle ČÚS

Odpisy pohledávek se zaúčtují na vrub příslušného účtu účtové skupiny 31 – *Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)* a ve prospěch příslušného účtu z účtové skupiny 54 – *Jiné provozní náklady*. Ve vztahu odpisů pohledávek ÚJ se využívá účet 546 – *Odpis pohledávky*.

Zákon o daních z příjmů²⁷ ustanovuje pravidla pro daňovou uznatelnost odpisů majetku.

Účetní odpis je záležitostí ekonomickou, nýbrž daňový odpis je právní daňová kategorie, která optimalizuje daňový základ při sestavování daňového přiznání. Účetní odpisy ovlivňují HV běžného účetního období. Pro potřeby daňové optimalizace u dlouhodobého hmotného majetku musí být daňově účinné odpisy upraveny o rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. ÚJ o daňových odpisech neúčtuje. Pokud si ÚJ zvolí, že účetní odpis bude roven daňovému, musí odpis

²⁷ § 26 - 32

zaúčtovat, aby byl daňově účinný. Daňové odpisy u ostatních aktiv se musí zaúčtovat, aby byly daňově účinné.

Problematika daňových odpisů majetku je podrobně rozebrána v příloze bakalářské práce.

Účetní jednotka odpisuje:

- dlouhodobý hmotný majetek;
- dlouhodobý nehmotný majetek;
- zásoby;
- pohledávky.

Odpis dlouhodobého hmotného majetku

Majetek se odepisuje v průběhu jeho používání. Průběh používání je vyjádřen nejen časově, ale i výkonově.

Časové odpisy se využívají u majetku, jehož hodnota se snižuje mírou opotřebení dle času. Vzhledem k této skutečnosti, odpis může být rovnoměrný nebo stanovený dle míry opotřebování v čase.

$$\text{Časový odpis} = \frac{\text{vstupní cena majetku}}{\text{předpokládaná doba užívání}}$$

Pro představu výpočtu časových odpisů lze použít kopírovací stroj s předpokládanou dobou použitelnosti 48 měsíců. Pořizovací cena kopírovacího stroje je 100 000 Kč. Kopírovací stroj byl zařazen do užívání 1. prosince 2017. Odpis za rok 2017 je 2 084 Kč.

Výkonové odpisy se využívají u majetku, jehož hodnota se snižuje mírou jeho skutečného užívání.

$$\text{Výkonový odpis} = \frac{\text{vstupní cena majetku}}{\text{předpokládaný počet vyrobených kusů}}$$

Jako příklad výkonových odpisů lze uvést odpisování kopírovacího stroje. Pořizovací cena kopírovacího stroje je 100 000 Kč. Kopírovací stroj byl zařazen do užívání 1. prosince 2017. ÚJ se rozhodla uplatnit výkonové odpisy tohoto zařízení na základě počtu vytištěných stran. Předpokládaný počet vytištěných stran je 200 000 ks. Následně ÚJ musí stanovit, kolik stran bylo za účetní období vytištěno. Za měsíc prosinec se vytisklo 2 000 ks. Výkonový odpis za rok 2017 je 1 000 Kč.

Odpis dlouhodobého nehmotného majetku

ÚJ za dobu svého podnikání nespočetně ve své účetní závěrce vykáže nehmotný majetek. Do nehmotného majetku lze zařadit:

- zřizovací výdaje²⁸;
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje;
- software;
- ocenitelná práva;
- goodwill;
- povolenky na emise²⁹;
- preferenční limity³⁰.

Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje jsou považovány za takové výsledky, které vznikly vlastní činností určené k obchodování s nimi, nebo byly nabyty od druhých osob. Pro tento majetek je specifické, že musí mít dobu použitelnosti delší než 1 rok a musí být zařazen do DNM účetní jednotky až do výše ocenění.

Software je aktivum, které bylo nabyté od jiných osob nebo vytvořené vlastní činností za účelem obchodování s ním.

Do ocenitelných práv lze zařadit především předměty průmyslového a obdobného vlastnictví, výsledky duševní tvůrčí činnosti.

Goodwill je definován jako rozdíl mezi tržním oceněním korporace a individuálním přeceněním aktiv, snížené o dluhy firmy. Jedná o kladnou nebo zápornou hodnotu. Vykázání goodwillu se uplatňuje při fúzích a akvizicích společností.

²⁸ Zřizovacími výdaji jsou myšlené výdaje vynaložené ještě před vznikem společnosti (tzn. Před zápisem korporace do obchodního rejstříku) přímo související se vznikem korporace. Mezi zřizovací výdaje lze zařadit soudní a správní poplatky, odměny za zprostředkování a poradenství, odměna notáři, nájemné, pracovní cesty. Mezi zřizovací výdaje nelze zahrnout výdaje na pořízení dlouhodobého majetku a zásob, výdaje na reprezentaci. K 1. lednu 2016 vešla v platnost novela ZoÚ, která zrušila evidenci a následný odpis zřizovacích výdajů do nákladů a upravila účtování zřizovacích výdajů přímo do nákladů. Do roku 2016 se zřizovací výdaje v částce vyšší jak 60 000 Kč evidovaly jako položka dlouhodobého nehmotného majetku na účtu 011 v částce, která po dobu 60 měsíců byla odpisována do nákladů. Po roce 2016 se veškeré výdaje na založení společnosti považují za daňově uznatelný náklad a účtují se na příslušné účty (518, 538).

²⁹ Povolenky na emise nejsou předmětem této práce.

³⁰ Preferenční limity nejsou předmětem této práce.

Účetní odpisy dlouhodobého nehmotného majetku se do nákladů promítají tak, aby byla dodržena zásada věcné a časové souvislosti s výnosy daného účetního období. Dlouhodobý nehmotný majetek je odepisován po dobu jeho využitelnosti, která je stanovena odborným odhadem. V praxi je časové omezení stanoveno licencemi, které poukazují na využitelnost aktiv s přesností na měsíce nebo s neomezenou dobou využitelnosti. Pro příklad lze uvést maximální dobu odpisování u goodwillu, která je stanovena na 60 měsíců. Pokud ÚJ ve své účetní závěrce uvede vážný důvod k prodloužení odpisování, lze udělit výjimku.

Odpisy DNM se počítají s přesností na celé měsíce. Počátek odpisování je stanoven na následující měsíc po dni, ve kterém byly splněny podmínky pro zařazení majetku do dlouhodobého nehmotného majetku. Zaokrouhlování odpisů se provádí vždy na celé koruny nahoru.

Výpočet odpisů DNM je stanoven dle sjednané smlouvy³¹ nebo podle druhů majetku dle legislativy. Dle ustanovení 32a, ZDP, se majetek odpisuje nepřetržitě podle druhu majetku následovně:

- audiovizuální dílo nejméně 18 měsíců;
- software a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje nejméně 36 měsíců;
- ostatní nehmotný majetek nejméně 72 měsíců.

Goodwill, povolenky na emise a preferenční limity jsou považovány za nehmotný majetek z hlediska účetního, nikoliv však z hlediska daňových zákonů.

Odpis zásob

Ne všechno zboží se účetní jednotce podaří prodat. I přesto účetní jednotka může zásoby výhodně zlikvidovat. V souladu s ustanovením 24, odst. 2 písm. zg, ZDP platí, že *výdaje (náklady) vzniklé v důsledku prokazatelně provedené likvidace zásob, materiálu, zboží, nedokončené výroby, polotovarů a hotových výrobků, jsou daňově účinné*. Problematika daňových odpisů zásob je podrobně rozebrána v příloze bakalářské práce.

K prokázání likvidace zásob musí ÚJ vypracovat protokol, kde uvede důvody likvidace, způsob, čas a místo provedení likvidace, specifikaci předmětů likvidace a způsob naložení se zlikvidovanými předměty, pracovníky zodpovědné za

³¹ Pokud je užívací právo sjednáno na dobu určitou.

provedení likvidace. Dalším věrohodným dokladem k prokázání likvidace může být i protokol od pojišťovny, policie či od provozovatele recyklačního dvora. Mnohdy jsou tyto dokumenty nedílnou součástí likvidačního protokolu.

Příkladem této problematiky může být situace, kdy ÚJ eviduje neprodejně zásoby – jogurty s prošlou expirační dobou, na skladě zboží v celkové výši 5 000 Kč. ÚJ může neprodejně zásoby odepsat a zvýšit tak náklady běžného období. Odpis zásob se zaúčtuje na vrub účtu 549 – *Manka a škody z provozní činnosti a souvstažně ve prospěch majetkového účtu 132 – Zboží na skladě a v prodejnách.*

Odpis pohledávek

Pohledávky³² patří mezi nejčastěji účtované položky v každém podniku, neboť vznikají na základě obchodní smlouvy nebo daňového dokladu v podobě faktury. V účetní praxi se běžně stává, že dlužník celou svou pohledávku nebo její část neuhradí. Mezi nejčastější důvody řádného nesplnění pohledávky patří:

- platební neschopnost dlužníka;
- spory o výši pohledávky;
- podvodného jednání ze strany dlužníka.

V souladu se zásadou opatrnosti dochází k odpisu pohledávky, neboť hodnota pohledávky je podstatně nižší než účetní hodnota vykázaná v rozvaze.

ÚJ může odepsat (STROUHAL, 184 – LEXIKON):

- promlčenou pohledávku;
- pohledávku za dlužníkem, u něhož soud zrušil konkurs proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, a pohledávka byla věřitelem přihlášena u insolvenčního soudu a měla být vypořádána z majetkové podstaty;
- pohledávku za dlužníkem, který je v úpadku nebo jemuž hrozí úpadek na základě výsledků insolvenčního řízení;
- pohledávku za dlužníkem, na jehož majetek je uplatňována veřejná dražba, a to na základě výsledků této dražby;
- pohledávku za dlužníkem, jehož majetek je postižen exekucí, a to na základě výsledků provedení této exekuce;

³² „Pohledávkou rozumíme právo věřitele na plnění určitého dluhu dlužníkem.“ (STROUHAL, 207 – LEXIKON)

- pohledávku za dlužníkem – fyzickou osobou – který zemřel, a pohledávku nelze vymáhat na dědicích;
- pohledávku za právnickou osobou, která zanikla bez právního nástupce, a věřitel nebyl s původním dlužníkem spojenou osobou.

Jako příklad lze uvést situaci, kdy ÚJ eviduje nezaplacenou část pohledávky za dlužníkem ve výši 100 000 Kč. Po 3 měsících ÚJ z pozice věřitele usoudila, že vymáhání pohledávky bude složité, proto se rozhodla o úplný odpis pohledávky. Účtování proběhlo se zápisem na vrub nákladového účtu 546 – Odpis pohledávky a souvstažně ve prospěch účtu 311. ÚJ k účtu 546 vytvořila analytickou evidenci 546.2 – jako daňově neúčinný náklad. ÚJ si v běžném roce sníží stav oběžných aktiv za běžné období a zároveň VH díky nákladovému účtu 546.2. Odepsanou pohledávku by ÚJ měla nadále evidovat v podrozvahové evidenci pro případ, že by se dlužník rozhodl již odepsanou pohledávku uhradit.

O dva roky později se ÚJ podařilo po dlužníkovi vymoci nezaplacenou pohledávku. ÚJ tento případ zaúčtuje jako výnos se snížením stavu podrozvahového účtu odepsané pohledávky.

3 Kreativní účetnictví

Kreativita je neomezený soubor tvůrčích činností, které mají za cíl vynalézt nějaké nové a neobvyklé myšlenky, nápady či řešení. V posledních letech se do popředí díky falsifikaci účetních skutečností dostal pojem „kreativní účetnictví“. Účetnictví a jiné oblasti související s tímto oborem jsou velice tvůrčí.

Kreativní účetnictví je novodobý výraz, který je skloňován od 80. let minulého století v mnoha podnicích. Avšak nejedná se o pojem, který by se objevil teprve v minulém století. K záměrným zásahům v účetnictví, zlepšování HV či vylepšování finančních ukazatelů docházelo ještě před tím, než zákonodárci definovali pojem „kreativní účetnictví“ a vymezili tak sankce a odpovědnost za vedení kreativního účetnictví.

Za průkopníky v oblasti kreativního účetnictví lze považovat společnosti Enron, Tyco či Elan.³³

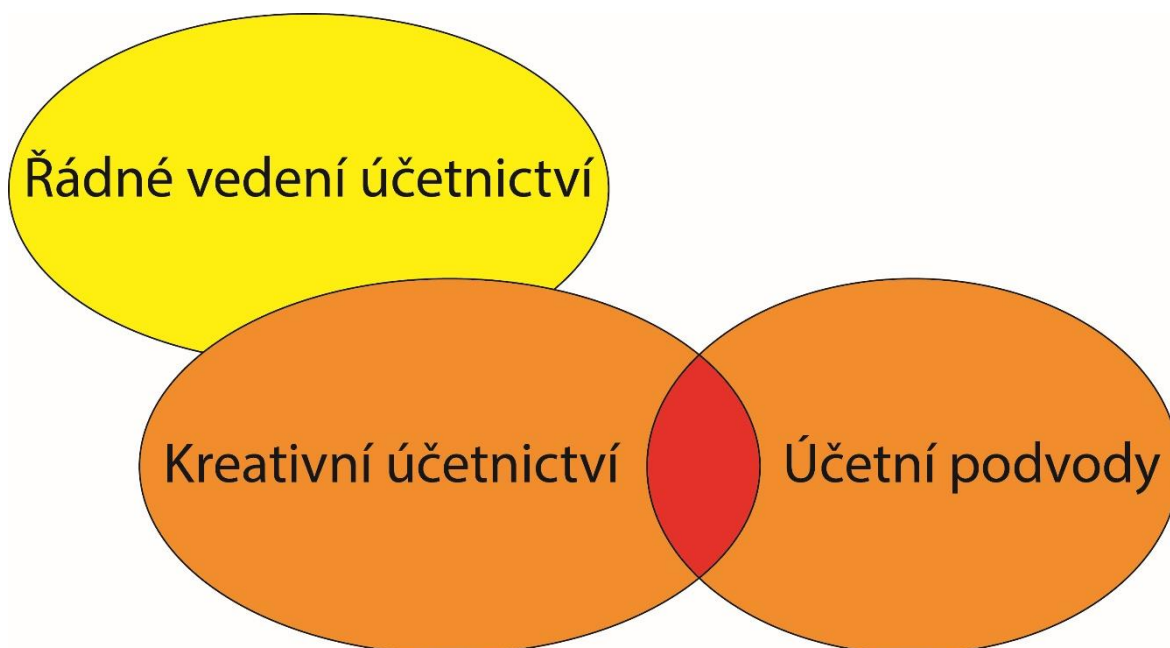
V anglosaské literatuře lze tento pojem definovat různými způsoby (KOVANICOVÁ, 2003):

- proces manipulace s účetními údaji s cílem transformovat účetní výkazy z podoby, jakou by měly mít, do podoby, jakou by si přáli jejich tvůrci;
- procesy, při kterých jsou uskutečňovány přímo ekonomické transakce tak, aby bylo dosaženo příznivých výsledků v účetnictví.

³³ Tyto společnosti jako první v historii zdokladovaly případy podvodného vedení účetnictví. Enron byla americká energetická společnost se sídlem v Texasu, která před vyhlášením bankrotu v lednu 2002 zaměstnávala až 22 tisíc lidí a byla jedna z klíčových světových korporací dodávající elektrickou energii. Enron po dobu své existence neakceptoval zásadu opatrnosti, tzn. do svého účetnictví zaznamenával budoucí zisky, které zahrnovaly budoucí dodávky energie a služeb. Není divu, že se společnost díky svému počínání dostala do několikanásobnému miliardovému dluhu. Později společnost založila dceřině fiktivní společnost, ze které stahovala stávající aktiva – finanční prostředky od věřitelů – investorů, bankovních institucí. Spirála nadhodnocených finančních výsledků, zkrácených účetních informací a manipulace s aktivy se nedala udržet, neboť propast mezi vykazovanými finančními výsledky a skutečným stavem společnosti, byla ohromná. I přesto, že účetnictví Enronu shořelo 11. srpna 2001 při teroristickém útoku, je nespočet důkazů v neprospěch pro představitele společnosti. Jeffrey Skilling a Andy Fastow byli odsouzeni za své podvodné jednání k odnětí svobody.

V případech, kdy ÚJ bude prosazovat zájmy jednotlivých skupin či jiných podvodů typu praní špinavých peněz³⁴, významně narušuje zásadu věrného a poctivého zobrazení skutečnosti v účetnictví. Je třeba položit si otázku, do jakého procentního bodu lze tolerovat kreativně upravené účetní výkazy v souladu se zásadou věrného a poctivého zobrazení skutečnosti v rámci platné legislativy, účetních zásad a principů či etiky? Kde je pomyslná hranice kreativního účetnictví mezi účetní chybou a účetním podvodem?

Obrázek 9: Hranice mezi stupni vedení účetnictví

Zdroj: autorka dle akademické literatury

Dle ICAEW³⁵ je potřeba vymezit hranice či určit limity, a jasně definovat pojmy manipulace účetních výkazů, aby auditoři určili zneužívání účetnictví. Naopak kreativní účetnictví za předpokladu dodržení určitých limitů a hranic, může mít pozitivní dopad. Jedná se o jediný způsob, jak mohou korporace vykazovat příznivější výsledky své činnosti, za předpokladu, že neohrozí účel účetnictví.

³⁴ Pojem „praní špinavých peněz“ upravuje zákon 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Legalizaci výnosů si lze vysvětlit jako zakrytí nezákonného původu aktiv za účelem „zlegalizovat“ jej a vzbudit dojem veřejnosti, že se jedná o příjem z legální činnosti v souladu s právními předpisy.

³⁵ Institute of Chartered Accountants in England and Wales, Institut autorizovaných účetních pro Anglii a Wales.

3.1 Techniky kreativního účetnictví

Technikami kreativního účetnictví se rozumí takové postupy, které jsou použité v rámci manipulace s účetními transakcemi. Teorie uvádí dvě základní techniky, kterými lze mimo jiné zlepšit výsledek hospodaření: (Volkánová, 2014)

- window dressing;
- mimobilanční financování.

Jedná se buď o techniky účelové manipulace s informacemi v účetních výkazech, které jsou jasně zřetelné i pro méně kvalifikované uživatele, nebo o techniky vyžadující odborné znalosti a bývají těžce odhalovány auditory.

Window dressing

Jedním ze způsobů, kterým lze zvýšit vykázaný zisk je Window dressing, který ICAEW definuje jako „...*takové vedení transakcí, při nichž finanční výkazy podávají zavádějící nebo nereprezentativní obraz o finanční situaci podniku*“. (VOLKÁNOVÁ, 2014) Jedná se o vedení nastalých transakcí během účetního období, které vytváří příznivější (zkreslený) obraz o finanční pozici korporace v účetních výkazech, než se ve skutečnosti jeví. Transakce podniku za účetní období jsou záměrně vybírány a následně zaúčtovány tak, aby výsledný dopad nenaplňoval zásadu věrného a poctivého obrazu o stavu ÚJ, ale o stavu, který je znalému manažerovi žádoucí.

Úmyslným nedodržováním zásady opatrnosti se dá považovat za jednu ze základních technik Window dressing. Příkladem této techniky hry s čísly mohou být (KRUPOVÁ, L., 2001):

- chyby v odhadu při stanovení doby používání dlouhodobého majetku;
- cíleně špatné přiřazování nákladů k výkonům či k období;
- špatné uplatnění požadavků časového rozlišení;
- falešné faktury či fiktivní dodávky zboží a materiálu;
- nedodržování metodických prvků účetnictví (předpis z účetního dokladu není shodný s předpisem zaznamenaném v účetních knihách);
- záměrné změny v oceňovacích základnách či technikách;
- porušování zásady opatrnosti v případě, kdy účetní jednotka sníží hodnotu aktiv, aniž by vykazala opravnou položku, kterou ukládá zákon;

- nadměrná aplikace zásady opatrnosti (tvorba rezerv ve vyšší částce, než by bylo nutné);
- špatné zařazení krátkodobých aktiv a závazků na dlouhodobé položky v rozvaze (a naopak);
- vykázání majetku nevystihující definici aktiv či nevykázání aktiv vystihující jejich definici.

V případě úmyslného porušování zásady opatrnosti může nastat situace, kdy ÚJ správným způsobem neeviduje opravné položky či rezervy, které by měly být vytvořené a řádně zaúčtované. Pokud by ÚJ tvořila rezervy či opravné položky za účelem snížení výsledku hospodaření, jedná se taktéž o hru s čísly. Znalý manažer může tuto techniku využívat několik let před vstupem na burzu s cennými papíry s úmyslem zlepšit HV a přilákat tak potenciální investory. V dřívějších letech tento postup byl běžnou problematikou.

Mimobilanční financování

Mimobilanční, nebo-li mimorozvahové financování je další technika a je založena na praktikách a metodách, kde „...aktiva a závazky, které se běžně vykazují v rozvaze, se vykazují v rozvahách jiných subjektů.“ (VOLKÁNOVÁ, 2014) Tímto způsobem korporace snižují míru zadluženosti a podíl dluhů k vlastnímu kapitálu. Tento způsob je definován podle ICAEW jako: „*Takové financování nebo refinancování podnikových činností, které se při dodržení zákonných požadavků a existujících účetních zásad nemusí objevit v jeho rozvaze.*“ (VOLKÁNOVÁ, 2014)

U této techniky kreativního účetnictví je dobré rozlišit, zda se jedná o úmyslné nebo neúmyslné vedení kreativního účetnictví. Neúmyslné důvody, proč ÚJ nevykazuje věrný a poctivý obraz, nejčastěji mohou být:

- nedostatek vstupních informací o dané transakci;
- účetní s nedostatečnou kvalifikací;
- neodvedení pečlivé práce.

Příklady mimobilančního financování mohou být (KRUPOVÁ, L., 2001):

- záměna operativního a finančního leasingu;

- neprovedení konsolidované účetní závěrky – nevykazování HV dceřiné společnosti v účetní závěrce účetní jednotky. Dceřiná společnost vykazuje HV individuálně jako samostatný subjekt bez matčiné společnosti.

U technik mimobilančního financování je nutné rozlišovat, zda k nim došlo úmyslně nebo neúmyslně. Ovšem i v tomto případě platí, že prokázat úmysl je daleko komplikovanější, než prokázat a doložit účetní chybu.

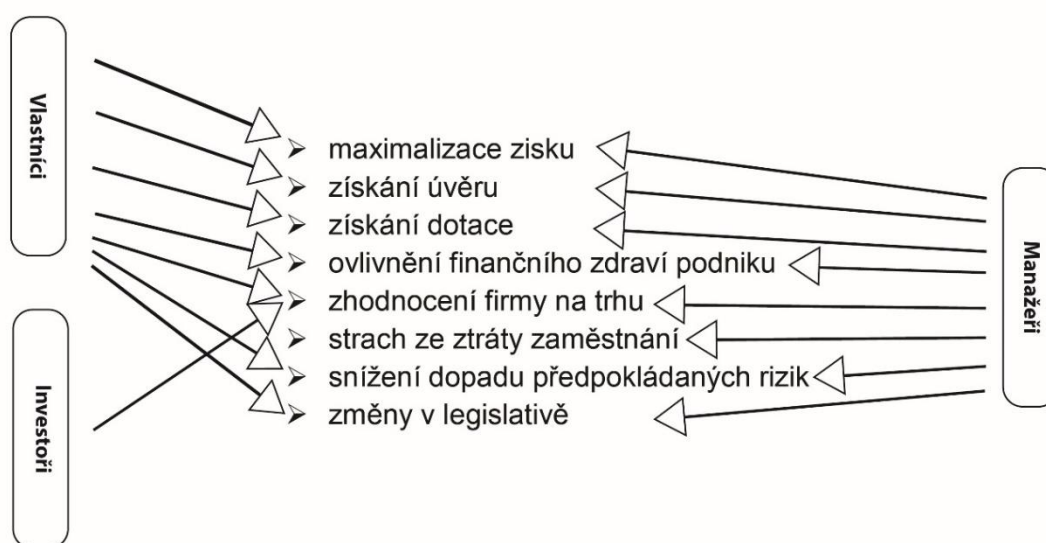
3.2 Výhody a nevýhody kreativního účetnictví

Za výhody kreativního účetnictví lze považovat zejména zvýšení vykazovaného zisku či snížení vykazované ztráty, manipulace s ukazateli finanční analýzy podniku, možnosti získat finanční prostředky, které by za jiných okolností podnik nezískal, lepší postavení podniku na finančním trhu při obchodování s cennými papíry.

Naproti tomu stojí i nevýhody, které při manipulaci s čísly přinášejí následky v podobě nedůvěry investorů, dodavatelů, zaměstnanců, akcionářů i potencionálních zákazníků. Hrozba, která visí nad podnikem při vedení kreativního účetnictví, tkví v odpovědnosti za porušení zásady věrného a poctivého zobrazení skutečností, za kterou podnik může dostat sankce od příslušné státní správy.

Jaké jsou motivy pro manipulaci s účetními čísly, ukazuje následující schéma, které zkoumá motivaci z pohledu vlastníků, investorů a managementu.

Obrázek 10: Motivace vedení kreativního účetnictví

Zdroj: autor dle akademické literatury

Schéma ukazuje motivaci k vedení kreativního účetnictví z pohledu subjektů spjatých s chodem firmy. Asi nejhlavnějším motivátorem, jak u manažerů, tak u vlastníků, je ovlivnit hospodářský výsledek. Manažeři se snaží maximalizovat zisk, neboť právě příznivý HV ovlivňuje jejich výši odměn. U vlastníků korporace tento motivátor nemusí být vždy prioritou, neboť v dnešní době se mnoho majitelů firem snaží maximalizovat hodnotu korporace na trhu. Dle novodobé teorie finančního řízení podniku se vlastníci snaží odpovědět na otázku: „Jakou částku bych obdržel, kdybych firmu prodal?“. Tuto hodnotu se snaží maximalizovat a své snahy delegují i na manažery, kteří i touto cestou mohou navýšit své bonusy. S ovlivněním HV je i spjatá otázka, do jaké míry se vlastníci a manažeři snaží ovlivnit daňovou povinnost? Daňová optimalizace v souladu s právními předpisy trestná není, ovšem záměrné krácení či vyhýbání se daním upravuje TrZ ve svých ustanoveních.

Získat finanční prostředky v podobě úvěrů či dotací od investorů, bankovních institucích, státu a Evropské unie je běžnou záležitostí každého podniku. Každý potenciální investor či subjekt, který hodlá vložit své finanční prostředky do jiné korporace, posuzuje bonitu účetní jednotky. Ovlivnění účetních výkazů s úmyslem zlepšit finanční zdraví podniku může bonitu korporace na první pohled zvýšit.

Každá korporace se v dnešní době pohybuje v prostředí rizik, které je dáno například změnou výše základních úrokových sazeb ČNB, vzrůstající mírou inflace, změnou sazby daně³⁶, změnou devizových kurzů ad. K manipulacím v účetnictví ze strany manažerů i vlastníků může dojít i v důsledku očekávaných změn v legislativě.

Manažeři, zodpovídající nejen za svůj tým či chod podniku, jsou vystaveni tlaku ze strany vlastníků a investorů. Z tohoto důvodu není divu, že náměty k vedení kreativního účetnictví přichází ze strany manažerů. Manažeři mají dokonalý přehled o současném fungování podniku i předpokládaném vývoji korporace, a tak mohou na případné nepříznivé okolnosti zavčas reagovat ba i dokonce kreativní taktiky dopředu plánovat.

³⁶ Jedná se o sazby jako sazba z daně z příjmů, DPH, nabytí nemovitostí, aj.

3.3 Boj proti hře s finančními čísly

V této sféře existuje mnoho cest, jak odhalit podvodné finanční výkaznictví v obchodních korporacích. Je už na jednotlivých subjektech, jak jsou ochotny se v problematice orientovat a vzdělávat. Majitelé podniku a investoři, se zájmem vhodně investovat své volné finanční prostředky, se musí sami vzdělávat, aby byli schopni rozpoznat nekalé hry s finančními čísly.

Naopak povinností finančních manažerů a účetních v podnicích je zamezit manipulaci jakýkoli účetních transakcí, které jsou přímo i nepřímo v rozporu se zákonem a mohli by mít dopad na špatnou pověst podniku.

„Investoři by měli být schopni odpovědět při čtení výkazů na dvě otázky, a to“:
(VOLKÁNOVÁ, 2014):

1. Jak podnik vydělává své finanční prostředky?
2. Jakým způsobem vede účetnictví?

Na otázku: „Jak podnik vydělává své finanční prostředky?“ lze odpovědět následovně: Podnik by měl vyrábět tolik, kolik je schopen prodat. Finanční prostředky prosperující firmy by měli téct z prodejů výrobků, zboží a služeb. V neposlední řadě také z nepotřebného nebo zastaralého majetku bez ekonomického užítku. Nelze opomenout ani peněžní prostředky z výhodných prodejů cenných papírů. Tato odpověď by měla vznést další podotázky typu: „Do jaké míry je firma aktivní v činnosti, pro kterou byla založena?“ „Jakým způsobem účetní jednotka nakládá se získanými finančními prostředky?“ „Snaží se podnik inovovat svá aktiva, nebo veškeré příjmy plynou do nesplacených dluhů?“

Na otázku: „Jakým způsobem vede účetnictví?“ lze odpovědět následovně: Účetní jednotka by své účetnictví měla vést v souladu s právními předpisy a vnitropodnikovou směrnicí. Způsob oceňování, limity pro zařazení do dlouhodobého majetku, ad. klíčové informace pro externí uživatele účetní závěrky by měly být popsány v příloze účetní závěrky.

Otázka ale spočívá, jaké podniky jsou vůbec ohroženy pro vedení kreativního účetnictví? Podnětů je mnoho:

- nedůsledné interní kontroly;
- příležitost zpronevěřit majetek (velké množství finančních transakcí v hotovostních penězích);
- tolerance drobných krádeží ze strany zaměstnanců v malých hodnotách;

- programy bonusů založené na zisku, tržbách, hodnotě podniku na trhu;
- nové legislativní či účetní požadavky (stanovené zákonem nebo kontrolním orgánem).

Nedůslednými interními kontrolami v podniku si lze představit například nedostatečnou evidenci majetku účetní jednotky, nezabezpečenou ochranu účetních dat, finančních prostředků či dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.

V případě častých finančních transakcí v hotovosti se zvyšuje pravděpodobnost možnosti zpronevěřit majetek podniku zaměstnancem, který s daným aktivem přijde do styku.

Pokud ÚJ toleruje svým zaměstnancům drobné ztráty a krádeže, může se stát, že této benevolence ze strany zaměstnavatele zaměstnanci začnou zneužívat.

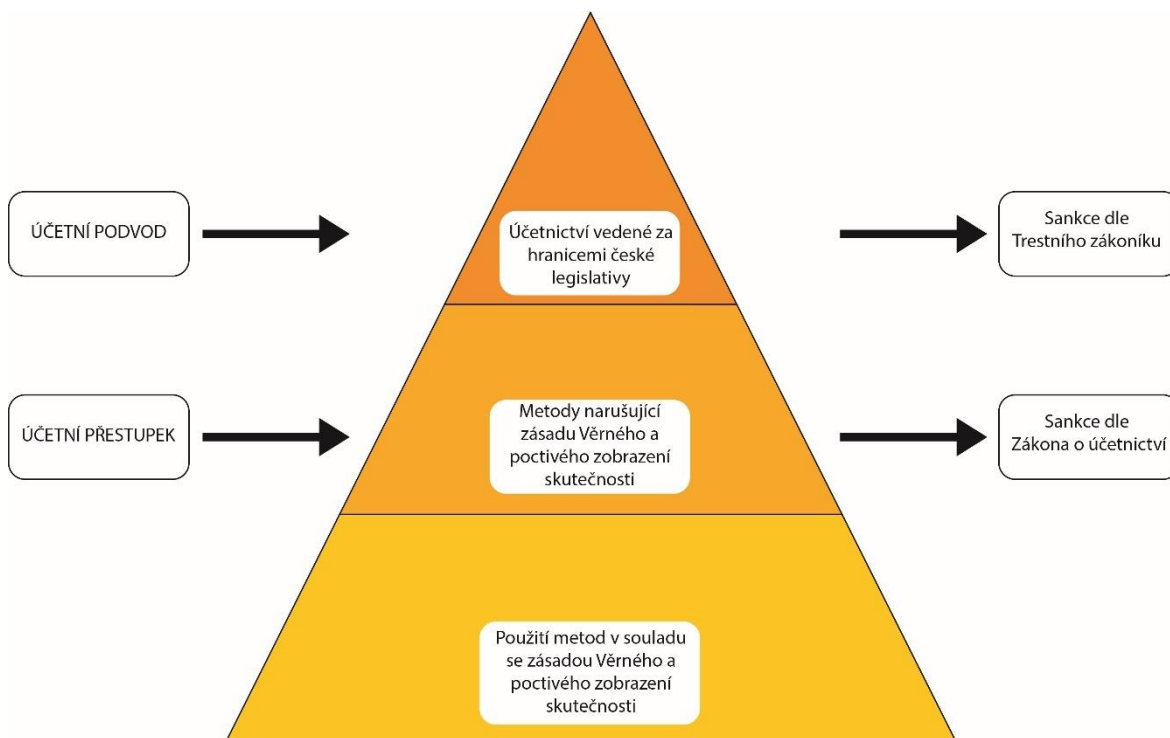
Aby podnik zabránil podvodům v účetnictví, bylo by dobré, aby si účetní a manažeři rozdělili uvnitř podniku funkce. Dále může v podniku být i nezávislá osoba s funkcí „interního auditora“, se silným účetním zázemím a auditorskými zkušenostmi, zabývající se interní kontrolou finančního účetnictví v podniku.

V moderním účetnictví lze jako boj proti nekalým praktikám s účetními výkazy podniku považovat i harmonizaci účetnictví a vydávání příslušných právních předpisů.

3.4 Odpovědnost za využívání kreativního účetnictví

Lze rozlišit tři stupně vedení účetnictví v závislosti na dodržování účetních předpokladů a zásad.

Obrázek 11: Hierarchie vedení účetnictví

Zdroj: autor dle akademické literatury

Základním stavebním kamenem řádného vedení účetnictví jsou metody v souladu se zásadou věrného a poctivého zobrazení skutečnosti. Jedná se o vedení kreativního účetnictví v mezích české legislativy za účelem daňové optimalizace či dalších motivů. Mezi nejčastější nástroje lze zařadit ocenění aktiv ÚJ, tvorba a následné rozpuštění opravných položek a rezerv, použití dohadných účtů a účtů časového rozlišení, odpisy aktiv.

Druhý stupeň vedení kreativního účetnictví narušuje zásadu věrného a poctivého zobrazení skutečnosti, neboť ÚJ při vedení účetnictví a sestavování účetní závěrky na konci účetního období uvádí hrubě zkreslující údaje. V právním slovníku se takové hře s čísly přezdívá „účetní chyba“ nebo přesněji „účetní přestupek“. Tento stupeň závažnosti podléhá postihům definovaných v ustanovení 37a, ZoÚ následujícím způsobem:

Tabulka 12: Postihy za účetní přestupky

Výše sankce	Vymezení přestupku
6 % hodnoty celkových aktiv ³⁷	odst. 1, písm. a) až d) nebo i)
3 % hodnoty celkových aktiv	odst. 1, písm. e) až h) nebo j) až q)
3 % hodnoty konsolidovaných celkových aktiv	odst. 2
5 000 Kč	odst. 1, písm. r) nebo s) a není-li dále stanoveno jinak
100 000 Kč	odst. 3, písm. a) až d)
50 000 Kč	odst. 3, písm. e) až g)

Zdroj: autor dle § 37a, odst. 4, ZoÚ

Vymezení ustanovení 37a, ZoÚ a související právní předpisy lze nalézt v příloze této práce.

V případě, že ÚJ při úmyslném kroužení ve svém účetnictví zachází za meze zákona, tzn. vede podvodné či nelegální účetnictví, vztahují se na ni postihy dle TrZ.

Ustanovení 254, odst. 1 říká, že ten, kdo:

- nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen;
- v takových účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje;
- takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady změní, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají,
- a ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

³⁷ Hodnota celkových aktiv je definována v ustanovení 37aa, odst. 1 a dále takto: „...se zjistí z účetní závěrky nebo z konsolidační účetní závěrky účetní jednotky sestavené za účetní období, ve kterém nebo za které k porušení povinnosti došlo.“

V souladu s ustanovením 196 ZoK nese odpovědnost za vedení účetnictví pro společnost s ručením omezeným jednatel a v souladu s § 456 ZoK pro akciovou společnost představenstvo. Dle § 129 ZoK nese odpovědnost za vedení účetnictví u komanditní společnosti komanditista, u veřejné obchodní společnosti je to společník. I podnikající fyzická osoba nese odpovědnost za vedení účetnictví.

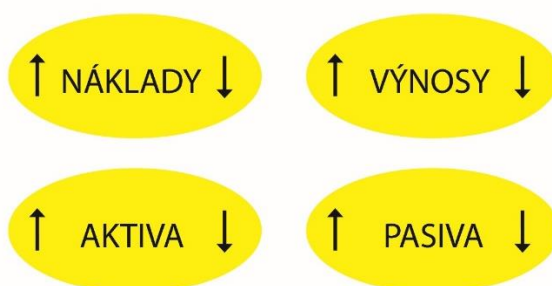
1 Praktická aplikace na souvislém příkladu

Souvislý příklad demonstruje základní účetní operace poukazující na zásadu opatrnosti a účtování v rámci kreativního účetnictví. V rámci praktické aplikace problematiky vznikla fiktivní ÚJ, která ve variantě A účtuje v souladu se zásadou opatrnosti a ve variantě B kreativně za hranicí zásady opatrnosti.

ÚJ uvedla Rozvahu za rok 2016, z níž byly pomocí účtu 701 otevřeny rozvahové účty.

Pro každou konkrétní případovou situaci je vypracován příklad, který zachycuje účtování a dopad v souladu se zásadou opatrnosti, a naopak zaúčtování a dopad při vedení kreativního účetnictví. ÚJ své úkony dokládá odpisovými plány, leasingovým splátkovým kalendářem a kartami rezerv.

V rámci souvislého příkladu ÚJ posuzuje dopady jak v účtování v souladu se zásadou opatrnosti, tak v účtování v nesouladu se zásadou opatrnosti. Odpovídá na otázky: Ovlivní hospodářský výsledek běžného období daná transakce? Dojde ke změně nákladů? Změní se výše výnosů? Nevykáže účetní jednotka nadhodnocené aktivum? Neobjeví se v rozvaze podhodnocené pasivum? Nezvýšila-by si účetní jednotka rentabilitu? Dodržela účetní jednotka zásadu opatrnosti? Neovlivnila účetní jednotka svým konáním daňovou povinnost? Účtovala-li účetní jednotka kreativně, mohou nastat následující změny:

Zdroj: autorka dle akademické literatury

Druhá varianta souvislého příkladu se snaží díky kreativnímu účetnictví ovlivnit HV s cílem minimalizovat jej.

K rozvahovému dni 31. 12. 2017 ÚJ uzavřela všechny rozvahové a výsledkové účty, na jejichž základě provedla účetní závěrku a vypracovala výkazy – Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty. ÚJ chtěla poukázat také na výkonnost a finanční zdraví korporace, proto provedla finanční analýzu jak pro první situaci, tak i pro druhou situaci.

Veškeré peněžní jednotky obsažené v zadáních jsou vyjádřeny Kč, není-li v rámci konkrétního příkladu uvedeno jinak. Peněžní jednotky obsažené v přílohách souvisejícího příkladu jsou pro usnadnění výpočtu vyjádřeny v tis. Kč.

ÚJ na konci běžného období sestavuje účetní závěrku za rok 2017.

1.1 Údaje o firmě

Akciová společnost byla založena v roce 2000 za účelem výroby a prodeje velkoformátových oken. O dva roky později společnost začala nabízet i služby spojené s dovezením a montáží zboží. Společnost ke konci rozvahového dne eviduje 200 zaměstnanců. Společnost je povinna auditu dle § 20, ZoÚ. Firma je registrovaným plátcem DPH s měsíčním zdaňovacím obdobím. Společnost také odvádí daň z příjmů právnických osob a daň silniční. Pro zjednodušení příkladu se neuvažuje DPH ani inflace.

1.2 Účetní případy

Během hospodářského roku proběhly tyto transakce:

Účetní případ 1: Nákup materiálu

Dodavatelé ÚJ dodali materiál v celkové hodnotě 220 000 000 Kč. Ke konci roku společnost neevidovala nezaplacený závazek vůči dodavatelům z běžného období, tzn. faktura přijatá za dodávku materiálu byla během roku uhrazena.

Účetní případ 2: Materiálové zásoby ve vlastní režii

ÚJ během roku převedla do výroby materiál v hodnotě 240 000 000 Kč. Po zhotovení ve vlastní režii ÚJ převedla výrobky v hodnotě 400 000 000 Kč na sklad výrobků.

V prvním případě ÚJ provedla aktivaci materiálových zásob ve prospěch nákladového účtu 583.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Pořízení výrobků ve vlastní režii	400 000 000	123	583

V druhém případě ÚJ provedla aktivaci výrobků ve prospěch výnosového účtu 613.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Pořízení výrobků ve vlastní režii	400 000 000	123	613

V případě zaúčtování aktivace na výnosový účet 613 si ÚJ náklady běžného období, a tím pádem si zvýší i rentabilitu.

Účetní případ 3: Zásobování vlastní podnikové prodejny

ÚJ také zásobovala vlastní podnikovou prodejnu v hodnotě 50 000 000 Kč.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Převzetí výrobků na sklad podnikové prodejny	50 000 000	132	585

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Převzetí výrobků na sklad podnikové prodejny	50 000 000	132	621

Tento účetní případ neovlivní HV, ale zvýší rentabilitu.

Účetní případ 4: Spotřeba energie

ÚJ vznikl závazek vůči dodavatelům elektřiny v hodnotě 40 000 000 Kč. Tento závazek dosud nebyl zaplacen.

Účetní případ 5: Faktury vystavené za prodej výrobků a prodej zboží

Společnost vystavila faktury v celkové hodnotě 600 000 000 Kč za prodané výrobky. V souvislosti s prodaným zbožím ÚJ vyskladnila výrobky v částce 300 000 000 Kč. V podnikové prodejně se za běžné období podařilo prodat všechno naskladněné zboží v hodnotě 100 000 000 Kč. Odběratel ke konci účetního období uhradil 550 000 000 Kč

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Prodej výrobků	600 000 000	311	601
Vyskladnění prodaných výrobků	300 000 000	583	123
Prodej zboží	100 000 000	311	604
Vyskladnění zboží na skladě prodejny	40 000 000	504	132

V opačném případě ÚJ použila k aktivaci účty výnosové a ovlivnila tak HV běžného roku ze strany výnosů.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Prodej výrobků	600 000 000	311	601
Vyskladnění prodaných výrobků	300 000 000	613	123
Prodej zboží	100 000 000	311	604
Vyskladnění zboží na skladě prodejny	40 000 000	621	132

ÚJ v druhém případě účtuje na účty, které již od 1. ledna 2016 nejsou právně podloženy a účetnictví jej nevyužívá. Výnosový účet 613 – Změna stavu výrobků byl zrušen a nahrazen účtem 583 – Změna stavu výrobků. Výnosový účet 621 – Aktivace materiálu a zboží byl zrušen a nahrazen účtem 585 – Aktivace materiálu a zboží.

Účetní případ 6: Příjmové pokladní doklady

Společnost přijala 5 900 000 Kč za provedené služby – doprava a montáž v hotovosti.

Účetní případ 7: Výdajové pokladní doklady

Společnost zaplatila za drobný materiál, pohonné hmoty a další výdaje související s činnostmi 3 200 000 Kč.

Účetní případ 8: Zaměstnanci a mzdy

ÚJ za běžné období zúčtovala mzdy v celkové výši 120 000 000 Kč. Mzdové náklady v hodnotě 10 000 000 jsou zúčtovány v měsíci prosinec a vyplacené k 15. lednu 2018. ÚJ k poslednímu prosinci eviduje závazek vůči institucím sociálního a zdravotního zabezpečení v částce 10 800 000 Kč z celkové závazku 40 800 000 Kč.

Účetní případ 9: Finanční leasing

Předmětem smlouvy je poskytnutí finančního pronájmu s oprávněním následného odkupu předmětu nájmu. Předmětem nájmu je osobní automobil za pořizovací cenu 1 200 000 Kč s akontací 25 % pořizovací ceny.

Délka smlouvy je 60 měsíců. První mimořádná splátka ve výši 300 000 Kč je splatná 20. prosince 2017. Leasingový splátkový kalendář je též daňovým dokladem. Převzetí osobního automobilu se uskutečnilo v prosinci 2017. Roční splátka byla stanovena leasingovou kanceláří na 274 248 Kč.

V prvním případě ÚJ použila k zaúčtování první zvýšené splátky nájemného účet časového rozlišení, neboť nájemné bylo placené předem. Do nákladů běžného období se rozpouští pouze poměrná část.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Předpis zvýšené splátky nájemného	300 000	381	321
Předpis první roční splátky	274 248	518	321
Úhrada zvýšené i pravidelné měsíční splátky	574 248	321	221
Poměrná část nájemného	60 000	518	381

V druhém případě ÚJ účet časového rozlišení nepoužila. Celou výši první zvýšené splátky nájemného zaúčtovala na vrub nákladového účtu 518.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Předpis zvýšené splátky nájemného	300 000	518	321
Předpis první roční splátky	274 248	518	321
Úhrada zvýšené i pravidelné měsíční splátky	574 248	321	221
Poměrná část nájemného	Nezaúčtuje se		

ÚJ v tomto případě měla věcně a časově rozlišit náklady a jelikož tak neučinila, dopustila se účetního přestupku. ÚJ ovlivnila HV tím, že zvýšila hodnotu nákladů běžného roku.

Účetní případ 10: Úvěrová smlouva

Česká spořitelna poskytla společnosti podnikatelský úvěr na koupi nového zařízení do výrobní haly v celkové hodnotě 4 000 000 Kč. Úroková sazba včetně RPSN je 10 % p. a. ÚJ předpokládá, že majetek uvede do užívání do 6 měsíců.

V prvním případě společnost kapitalizovala úroky z úvěru do doby pořízení výrobního zařízení do pořizovací ceny Dlouhodobého hmotného majetku.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Koupě výrobního zařízení	4 000 000	022	321
Splátka úroků do PC výrobního zařízení	200 000	022	221

ÚJ v prvním případě neovlivnila HV běžného období, avšak maximalizovala hodnotu aktiv.

V opačném případě společnost úroky z úvěru do doby pořízení výrobního zařízení nekapitalizovala.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Koupě výrobního zařízení	4 000 000	022	321
Úroky z úvěru na pořízení výrobního zařízení	200 000	562	221

ÚJ si v druhém případě snížila hospodářský výsledek, neboť úroky z úvěru zaúčtovala na vrub účtu 562 a tím zvýšila hodnotu nákladů v běžném roce.

Účetní případ 11: Smlouva o poskytnutí reklamy

Společnost XY, která není plátce DPH, poskytla reklamní služby naší společnosti v hodnotě 60 000 Kč na firemní tabuli. Firemní tabule s upoutávkou bude umístěna u hlavní silnice v období od prosince 2017 do února 2018. Faktura bude vystavena po vykonání služby a bude splatná 15. března 2018.

V prvním případě ÚJ dodržela časovou a věcnou souvislost a během účtování použila účet časového rozlišení.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Časové rozlišení za měsíc prosinec 2017	20 000	518	383

V druhém případě ÚJ celou výši zaúčtovala do nákladů a snížila si tak hospodářský výsledek běžného období.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Reklamní služby na podnikové tabuli společnosti XY	60 000	518	321

V následujícím účetním období si pouze sníží hodnotu CASH FLOW, neboť zaplatí společnosti XY za provedené služby. ÚJ v tomto případě měla věcně a časově rozlišit náklady a jelikož tak neučinila, dopustila se účetního přestupku.

Účetní případ 12: Náhrada škody u osobního automobilu ŠKODA SUPERB

Účetní jednotce vznikl v minulém účetním období v důsledku pojistné události nárok na náhradu škody v předpokládané výši náhrady 300 000 Kč. Ovšem výše pojistné náhrady k rozvahovému dni nebyla pojišťovnou potvrzena. V roce 2017 pojišťovna přiznala a poukázala náhradu škody ve výši 250 000 Kč.

V roce 2016 došlo k následujícím transakcím:

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Vzniklá škoda na osobním automobilu	200 000	549	082
Dohadná pohledávka za pojišťovnou	300 000	388	668

V roce 2017 došlo k následujícím transakcím:

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Předpis pojistné náhrady	250 000	378	388
Zrušení zůstatku dohadné položky	50 000	668	388
Příjem poukázané náhrady od pojišťovny	250 000	221	378

Rozdíl mezi vyúčtovanou dohadnou položkou a skutečnou náhradou, kterou pojišťovna přiznala a poukázala, je daňově účinný náklad. O částku 50 000 Kč evidovanou na účtu 668 si ÚJ sníží daňovou povinnost

Účetní případ 13: Poskytnutý dar

Společnost darovala nemocnici částku 10 000 Kč na zdravotnické potřeby. Tato částka byla vyplacena v hotovosti.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Dar nemocnici na zdravotnické potřeby	10 000	543	211

Účetní případ 14: Přijatý dar

Společnost obdržela dar ve výši 15 000 Kč. Tato částka byla přijata v hotovosti do pokladny.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Přijatý dar od společnosti ABC, a. s.	15 000	211	668

Účetní případ 15: Tvorba rezerv na opravu administrativní budovy

Společnost se v roce 2017 rozhodla tvořit rezervy na opravu administrativní budovy v hodnotě 3 000 000 Kč v roce 2025.

KARTA REZERVY

Název rezervy	Oprava administrativní budovy
Celková výše rezervy dle přiloženého rozpočtu	3 000 000
Doba tvorby rezervy	8
Plánované čerpání rezervy	2025

tvorba rezervy			změna výše rezervy			čerpání rezervy	
rok	Kč	doklad	Kč	doklad	Kč	Kč	Doklad
2017	375 000	VÚD	-	-	-	-	-

Společnost si v roce 2017 zvýšila náklady o 375 000 Kč právě utvořenou rezervou na opravu administrativní budovy.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Utvořené rezervy na opravu administrativní budovy	375 000	552	451
Převod finančních prostředků na zvláštní účet	375 000	221	221.R

V druhém případě ÚJ rezervu netvořila.

Účetní případ 16: Změna výše tvořené rezervy

Společnost v roce 2010 začala tvořit rezervy na opravu výrobní haly v celkové výši 4 000 000 Kč. Plánovaná oprava byla stanovena na rok 2020. V roce 2016 ÚJ zjistila, že na opravu výrobní haly bude muset vynaložit o 500 000 Kč méně finančních prostředků.

V prvním případě ÚJ změnila tvořené rezervy ze 400 000 Kč na 140 000 Kč po zbytek plánované doby tvorby rezerv.

KARTA REZERVY

Název rezervy	Oprava administrativní budovy
Celková výše rezervy dle přiloženého rozpočtu	4 000 000
Doba tvorby rezervy	10
Plánované čerpání rezervy	2020
Upravená výše rezervy	3 500 000

tvorba rezervy			změna výše rezervy			čerpání rezervy	
rok	Kč	doklad	Kč	doklad	Kč	Kč	Doklad
2010	400 000	VÚD	-	-	-	-	-
2011	400 000	VÚD					
2012	400 000	VÚD					
2013	400 000	VÚD					
2014	400 000	VÚD					
2015	400 000	VÚD					
2016	140 000	VÚD					
2017	140 000	VÚD					

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Tvorba rezerv na opravu výrobní haly	140 000	552	451
Převod finančních prostředků na zvláštní účet	140 000	221	221.R

V opačném případě ÚJ výši rezerv i přes zjištěné skutečnosti nezměnila.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Tvorba rezerv na opravu výrobní haly	400 000	552	451

V takovém případě účetní jednotka ovlivnila VH běžného období.

Účetní případ 17: Rozpuštění rezerv

ÚJ v roce 2013 začala tvořit rezervu na opravu výrobního zařízení v celkové výši 500 000 Kč. Plánovaná oprava byla stanovena na rok 2018.

V roce 2017 došlo k prodeji výrobní linky za 100 000 Kč.

Jelikož ÚJ v roce 2017 prodala výrobní zařízení a vyřadila jej z evidence, rozpustila tvořenou rezervu. Zvýšila tak hospodářský výsledek z prodeje výrobního zařízení.

KARTA REZERVY

Název rezervy	Oprava výrobní haly
Celková výše rezervy dle přiloženého rozpočtu	500 000
Doba tvorby rezervy	5
Plánované čerpání rezervy	2018

tvorba rezervy			změna výše rezervy			čerpání rezervy	
rok	Kč	doklad	Kč	doklad	Kč	Kč	doklad
2013	100 000	VÚD	-	-	-	-	-
2014	100 000	VÚD	-	-	-	-	-
2015	100 000	VÚD	-	-	-	-	-
2016	100 000	VÚD	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	400 000	VÚD

Jelikož pominul důvod tvorby rezerv na opravu výrobního zařízení, společnost rezervy pro tyto účely rozpustila ve prospěch výnosů a zvýšila si tak hospodářský výsledek o 300 000 Kč v roce 2017.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Prodej výrobního zařízení	100 000	221	641
Vyřazení prodaného výrobního zařízení z evidence	30 000	541	022
Rozpuštění rezerv na opravu výrobního zařízení	400 000	451	552

V opačném případě ÚJ rezervu nerozpustila, i když ze zákona má povinnost tak učinit. ÚJ rezervu stále vykazuje v rozvaze. V případě, že by ÚJ tvořila rezervu k již prodanému majetku i v roce 2017, dopustila by se účetního podvodu, neboť nelze tvořit rezervu k majetku, který není ve vlastnictví účetní jednotky. V případě

tvorby rezervy v roce 2017 by si ÚJ snížila HV o vzniklé náklady v částce 100 000 Kč.

KARTA REZERVY

Název rezervy	Oprava výrobní haly
Celková výše rezervy dle přiloženého rozpočtu	500 000
Doba tvorby rezervy	5
Plánované čerpání rezervy	2018

tvorba rezervy			změna výše rezervy			čerpání rezervy	
rok	Kč	doklad	Kč	doklad	Kč	Kč	Doklad
2013	100 000	VÚD	-	-	-	-	-
2014	100 000	VÚD	-	-	-	-	-
2015	100 000	VÚD	-	-	-	-	-
2016	100 000	VÚD	-	-	-	-	-
2017	100 000	VÚD	-	-	-	-	-

Účetní případ 18: Software ve vlastní režii

Společnost si vytvořila ve vlastní režii software na design budov s velkoformátovými okny za účelem obchodování s ním.

V prvním případě společnost ocenila software v historických nákladech v nižší částce než ve stanovené výši pro zařazení softwaru do Dlouhodobého nehmotného majetku. Minimální výše 60 000 Kč pro zařazení do dlouhodobého nehmotného majetku je stanovena ve vnitropodnikové směrnici účetní jednotky. V této minimální hodnotě ÚJ zaúčtuje software přímo do nákladů.

ÚJ ocenila software v maximální možné výši 80 000 Kč a zařadila jej do Dlouhodobého nehmotného majetku na vrub účtu 013.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Odpis počítače	10 000	551	082
Spotřeba elektrické energie	5 000	502	321
Ostatní náklady spojené s výrobou SW	35 000	548	321
Mzdové náklady	30 000	521	331
Pořízení softwaru ve vlastní režii	80 000	013	587

Dochází k maximalizaci výsledku hospodaření za běžné období a k maximalizaci vykazované hodnoty aktiv.

V opačném případě ÚJ nezahrnula do pořizovací ceny mzdové náklady tak, aby nesplňovala minimální výši pro zařazení do dlouhodobého majetku určené ve vnitropodnikové směrnici.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Odpis počítače	10 000	551	082
Spotřeba elektrické energie	5 000	502	321
Ostatní náklady spojené s výrobou SW	35 000	548	321
Mzdové náklady	30 000	521	331
Pořízení softwaru ve vlastní režii	50 000	518	587

V této transakci dochází ke snížení HV, neboť se zvyšují náklady běžného období. Díky chybnému ocenění již při pořízení softwaru dochází k ovlivnění aktiv, tzn. účetní jednotka software nevykáže v evidenci aktiv.

Účetní případ 19: Modernizace výrobní haly

Společnost se rozhodla zmodernizovat výrobní halu za účelem zefektivnění výroby v částce 300 000 Kč.

V prvním případě společnost modernizaci výrobní haly vykazovala jako technické zhodnocení.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Technické zhodnocení u výrobní haly	300 000	021	321

V prvním případě se maximalizoval běžného období a také hodnota aktiv.

V druhém případě společnost vykazovala modernizaci výrobní haly jako opravu v částce 300 000 Kč.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Oprava u výrobní haly	300 000	511	321

ÚJ si snížila HV běžného období. Pokud ÚJ uplatní tento výdaj jako daňově účinný náklad, dopustí se zkrácení daně z příjmů.

Účetní případ 20: Snížení hodnoty zboží

Při inventarizaci bylo posouzeno zboží, ke kterému není třeba tvořit opravnou položku, protože je možné jej prodat.

V prvním případě ÚJ opravnou položku netvořila, protože řádně zdůvodnila prodejnost zboží v příloze účetní závěrky.

V opačném případě ÚJ tvoří opravnou položku z důvodu ztráty tržní hodnoty v hodnotě 500 000 Kč.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Opravná položka ke zboží	500 000	559	196

Touto transakcí si ÚJ snížila HV o 500 000 Kč.

Účetní případ 21: Neprodejný dlouhodobý hmotný majetek

ÚJ má ve vlastnictví výrobní zařízení, které již nevyužívá a není možné jej prodat. Zůstatková cena výrobního zařízení byla vyčíslena na 150 000 Kč k rozhodnému dni běžného roku. Pořizovací cena byla stanovena v době pořízení na 800 000 Kč. Dosavadní výše opravek činí 650 000 Kč.

ÚJ se rozhodla výrobní zařízení zlikvidovat.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Mimořádný odpis vyřazeného aktiva v zůstatkové ceně	150 000	549	082
Vyřazení aktiva z dlouhodobého majetku účetní jednotky	800 000	082	022

Účetní případ 22: Nedobytné pohledávky ve výši 1 500 000 Kč

ÚJ eviduje ve svém účetnictví nedobytné pohledávky ve výši 1 500 000 Kč, u kterých nelze prokázat riziko, že dlužník jej nikdy nezaplatí.

V prvním případě ÚJ stále ve svém účetnictví eviduje pohledávky ve výši 1 500 000 Kč, neboť neprokázala riziko nedobytnosti, aby pohledávku v plné výši mohla odepsat. Dlužník ve své podnikatelské činnosti pokračuje a hodlá podepsat splátkový kalendář.

V opačném případě ÚJ pohledávku odepsala v plné výši, i přes to, že dlužník nebankrotoval a hodlá uhradit své závazky na základě splátkového kalendáře.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Odpis nedobytné pohledávky	1 500 000	546	311

ÚJ v druhém případě ovlivnila VH tím, že zvýšila náklady o 1 500 000 Kč.

Účetní případ 23: Vykazování pohledávek v závislosti na pravděpodobnosti inkasa a lhůtě splatnosti

ÚJ stanovila odhadem riziko splácení po splatnosti ve výši 200 000 Kč a vytvořila opravnou položku. Svůj odhad zdůvodnila v příloze účetní závěrky. Částka 200 000 Kč bude evidována ve sloupci korekce.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Tvorba opravných položek pro pohledávky po splatnosti	200 000	559	391

V opačném případě ÚJ opravnou položku utvořila ve výši 100 % pohledávky. ÚJ by měla prokázat, že se jedná o vymahatelné pohledávky, které v budoucnu budou odběratelem uhrazeny.

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Tvorba opravných položek pro pohledávky po splatnosti	800 000	559	391

Účetní případ 24: Odpisy dlouhodobých aktiv

Odpisy výrobní linky v pořizovací ceně 1 000 000 Kč s dobou použitelnosti 10 let.

ÚJ stanovila odpisový plán s dobou reálné použitelnosti 15 let. Odpisování je rovnoměrné.

Odpisový plán:

Pořizovací cena	1 000 000,00 Kč
Doba použitelnosti [roky]	15

Počet let	Období	Odpis	Oprávk	Zůstatková cena
1	2014	66 667,00 Kč	66 667,00 Kč	933 333,00 Kč
2	2015	66 667,00 Kč	133 334,00 Kč	866 666,00 Kč
3	2016	66 667,00 Kč	200 001,00 Kč	799 999,00 Kč
4	2017	66 667,00 Kč	266 668,00 Kč	733 332,00 Kč
5	2018	66 667,00 Kč	333 335,00 Kč	666 665,00 Kč
6	2019	66 667,00 Kč	400 002,00 Kč	599 998,00 Kč
7	2020	66 667,00 Kč	466 669,00 Kč	533 331,00 Kč
8	2021	66 667,00 Kč	533 336,00 Kč	466 664,00 Kč
9	2022	66 667,00 Kč	600 003,00 Kč	399 997,00 Kč
10	2023	66 667,00 Kč	666 670,00 Kč	333 330,00 Kč
11	2024	66 667,00 Kč	733 337,00 Kč	266 663,00 Kč
12	2025	66 667,00 Kč	800 004,00 Kč	199 996,00 Kč
13	2026	66 667,00 Kč	866 671,00 Kč	133 329,00 Kč
14	2027	66 667,00 Kč	933 338,00 Kč	66 662,00 Kč
15	2028	66 662,00 Kč	1 000 000,00 Kč	0,00 Kč

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Odpis výrobní linky	66 667	551	082

V prvním případě ÚJ pořizovací cenu rozložila do nákladů v nižší částce na delší časové období. Minimalizovala tak roční odpis výrobní linky a snížila tak HV o

6 667 Kč. V běžném roce si v důsledku oddáleného odpisování ÚJ zvýšila HV o 33 333 Kč i hodnotu netto daného aktiva.³⁸

ÚJ stanovila odpisový plán s dobou použitelnosti 5 let. Odpisování je rovnoměrné.

Odpisový plán:

Pořizovací cena	1 000 000,00 Kč
Doba použitelnosti [roky]	5

Počet let	Období	Odpis	Oprávk	Zůstatková cena
1	2014	200 000,00 Kč	200 000,00 Kč	800 000,00 Kč
2	2015	200 000,00 Kč	400 000,00 Kč	600 000,00 Kč
3	2016	200 000,00 Kč	600 000,00 Kč	400 000,00 Kč
4	2017	200 000,00 Kč	800 000,00 Kč	200 000,00 Kč
5	2018	200 000,00 Kč	1 000 000,00 Kč	0,00 Kč

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Odpis výrobní linky	200 000	551	082

V druhém případě ÚJ pořizovací cenu rozložila do nákladů v částce vyšší na kratší časové období. Maximalizovala tak roční odpis výrobní linky a snížila si tak hospodářský výsledek o 200 000 Kč. ÚJ zkrátila dobu odpisování a snížila si tak hospodářský výsledek oproti řádnému odpisování³⁹ o 100 000 Kč a netto hodnotu výrobní linky vykázanou v rozvaze. Ovlivnila VH i hodnotu dlouhodobého hmotného majetku.

V případě uplatnění daňových odpisů se ÚJ dopustila zkrácení daně z příjmů ve smyslu zákona o daních z příjmů.

³⁸ V případě, že by ÚJ odpisovala majetek dle stanovené doby použitelnosti 10 let, byl by roční odpis 100 000 Kč.

³⁹ V případě, že by ÚJ odpisovala majetek dle stanovené doby použitelnosti 10 let, byl by roční odpis 100 000 Kč.

Účetní případ 25: Daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku

ÚJ odpisuje stavbu v pořizovací ceně 25 000 000 Kč s dobou použitelnosti 50 let.

ÚJ stanovila rovnoměrné odpisování.

Odpisový plán:

Pořizovací cena	25 000 000,00 Kč
Doba použitelnosti [roky]	30
Sazba pro 1. rok	1,4
Sazba pro další roky	3,4

Počet let	Období	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
1	2014	350 000,00 Kč	350 000,00 Kč	24 650 000,00 Kč
2	2015	850 000,00 Kč	1 200 000,00 Kč	23 800 000,00 Kč
3	2016	850 000,00 Kč	2 050 000,00 Kč	22 950 000,00 Kč
4	2017	850 000,00 Kč	2 900 000,00 Kč	22 100 000,00 Kč
5	2018	850 000,00 Kč	3 750 000,00 Kč	21 250 000,00 Kč
6	2019	850 000,00 Kč	4 600 000,00 Kč	20 400 000,00 Kč
7	2020	850 000,00 Kč	5 450 000,00 Kč	19 550 000,00 Kč
8	2021	850 000,00 Kč	6 300 000,00 Kč	18 700 000,00 Kč
9	2022	850 000,00 Kč	7 150 000,00 Kč	17 850 000,00 Kč
10	2023	850 000,00 Kč	8 000 000,00 Kč	17 000 000,00 Kč
11	2024	850 000,00 Kč	8 850 000,00 Kč	16 150 000,00 Kč
12	2025	850 000,00 Kč	9 700 000,00 Kč	15 300 000,00 Kč
13	2026	850 000,00 Kč	10 550 000,00 Kč	14 450 000,00 Kč
14	2027	850 000,00 Kč	11 400 000,00 Kč	13 600 000,00 Kč
15	2028	850 000,00 Kč	12 250 000,00 Kč	12 750 000,00 Kč
16	2029	850 000,00 Kč	13 100 000,00 Kč	11 900 000,00 Kč
17	2030	850 000,00 Kč	13 950 000,00 Kč	11 050 000,00 Kč
18	2031	850 000,00 Kč	14 800 000,00 Kč	10 200 000,00 Kč
19	2032	850 000,00 Kč	15 650 000,00 Kč	9 350 000,00 Kč
20	2033	850 000,00 Kč	16 500 000,00 Kč	8 500 000,00 Kč
21	2034	850 000,00 Kč	17 350 000,00 Kč	7 650 000,00 Kč
22	2035	850 000,00 Kč	18 200 000,00 Kč	6 800 000,00 Kč
23	2036	850 000,00 Kč	19 050 000,00 Kč	5 950 000,00 Kč
24	2037	850 000,00 Kč	19 900 000,00 Kč	5 100 000,00 Kč
25	2038	850 000,00 Kč	20 750 000,00 Kč	4 250 000,00 Kč
26	2039	850 000,00 Kč	21 600 000,00 Kč	3 400 000,00 Kč
27	2040	850 000,00 Kč	22 450 000,00 Kč	2 550 000,00 Kč
28	2041	850 000,00 Kč	23 300 000,00 Kč	1 700 000,00 Kč

29	2042	850 000,00 Kč	24 150 000,00 Kč	850 000,00 Kč
30	2043	850 000,00 Kč	25 000 000,00 Kč	0,00 Kč

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Odpis výrobní linky	850 000	551	081

V prvním případě si ÚJ zvolila rovnoměrné odpisování. Touto volbou minimalizovala hodnotu nákladů v běžném roce, neboť vrub účtu 551 snížil HV běžného období o 850 000 Kč.

V druhém případě ÚJ stanovila zrychlené odpisování.

Odpisový plán:

Pořizovací cena	25 000 000,00 Kč
Doba použitelnosti [roky]	30
Sazba pro 1. rok	30
Sazba pro další roky	31

Počet let	Období	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
1	2014	833 333,00 Kč	833 333,00 Kč	24 166 667,00 Kč
2	2015	1 611 111,00 Kč	2 444 444,00 Kč	22 555 556,00 Kč
3	2016	1 555 556,00 Kč	4 000 000,00 Kč	21 000 000,00 Kč
4	2017	1 500 000,00 Kč	5 500 000,00 Kč	19 500 000,00 Kč
5	2018	1 444 444,00 Kč	6 944 444,00 Kč	18 055 556,00 Kč
6	2019	1 388 889,00 Kč	8 333 333,00 Kč	16 666 667,00 Kč
7	2020	1 333 333,00 Kč	9 666 666,00 Kč	15 333 334,00 Kč
8	2021	1 277 778,00 Kč	10 944 444,00 Kč	14 055 556,00 Kč
9	2022	1 222 222,00 Kč	12 166 666,00 Kč	12 833 334,00 Kč
10	2023	1 166 667,00 Kč	13 333 333,00 Kč	11 666 667,00 Kč
11	2024	1 111 111,00 Kč	14 444 444,00 Kč	10 555 556,00 Kč
12	2025	1 055 556,00 Kč	15 500 000,00 Kč	9 500 000,00 Kč
13	2026	1 000 000,00 Kč	16 500 000,00 Kč	8 500 000,00 Kč
14	2027	944 444,00 Kč	17 444 444,00 Kč	7 555 556,00 Kč
15	2028	888 889,00 Kč	18 333 333,00 Kč	6 666 667,00 Kč
16	2029	833 333,00 Kč	19 166 666,00 Kč	5 833 334,00 Kč

17	2030	777 778,00 Kč	19 944 444,00 Kč	5 055 556,00 Kč
18	2031	722 222,00 Kč	20 666 666,00 Kč	4 333 334,00 Kč
19	2032	666 667,00 Kč	21 333 333,00 Kč	3 666 667,00 Kč
20	2033	611 111,00 Kč	21 944 444,00 Kč	3 055 556,00 Kč
21	2034	555 556,00 Kč	22 500 000,00 Kč	2 500 000,00 Kč
22	2035	500 000,00 Kč	23 000 000,00 Kč	2 000 000,00 Kč
23	2036	444 444,00 Kč	23 444 444,00 Kč	1 555 556,00 Kč
24	2037	388 889,00 Kč	23 833 333,00 Kč	1 166 667,00 Kč
25	2038	333 333,00 Kč	24 166 666,00 Kč	833 334,00 Kč
26	2039	277 778,00 Kč	24 444 444,00 Kč	555 556,00 Kč
27	2040	222 222,00 Kč	24 666 666,00 Kč	333 334,00 Kč
28	2041	166 667,00 Kč	24 833 333,00 Kč	166 667,00 Kč
29	2042	111 111,00 Kč	24 944 444,00 Kč	55 556,00 Kč
30	2043	55 556,00 Kč	25 000 000,00 Kč	0,00 Kč

Transakce	Částka v Kč	MD	D
Odpis výrobní linky	1 500 000	551	081

Jelikož si ÚJ v druhém případě zvolila zrychlené odpisování, maximalizovala tak náklady a snížila hospodářský výsledek o 1 500 000 Kč.

2 Závěr

Zásada opatrnosti hraje nepostradatelnou roli při sestavování účetní závěrky. Účetní jednotky nesmí v souladu se zásadou opatrnosti nadhodnocovat aktiva a výnosy a podhodnocovat dluhy a náklady. Účetní jednotky jsou povinny v rámci zásady opatrnosti věrně a poctivě zaznamenávat do svého účetnictví všechny nastalé skutečnosti. Pokud by se účetní jednotky nesnažily chovat opatrně, ovlivnily by tak výsledek hospodaření a sním i reálné finanční zdraví podniku. S touto problematikou je spojován novodobý výraz „kreativní účetnictví“, který se v korporátním prostředí vyskytoval od nepaměti. Motivů k vedení kreativního účetnictví ze strany manažerů, vlastníků i investorů, je nespočet. Ovšem vyskytuje se otázka: „Vyplatí se korporaci přistupovat k neetickému jednání v podobě ovlivňování účetní závěrky, když jí za to hrozí sankce, ztráta důvěry externích uživatelů účetní závěrky a v neposlední řadě i bankrot?“

Bakalářská práce se podrobně zabývala zásadou opatrnosti a nástroji pro uplatňování zásady opatrnosti. Díky rezervám, opravným položkám a odpisům aktiv, účetní jednotky mohou ovlivňovat výsledek hospodaření běžného období i optimalizovat daňovou povinnost. Praktická aplikace na souvisejícím příkladu problematiky zásady opatrnosti v návaznosti na vedení kreativního účetnictví odpovídá na následující otázky: Ovlivní hospodářský výsledek běžného období daná transakce? Dojde ke změně nákladů? Změní se výše výnosů? Nevykáže účetní jednotka nadhodnocené aktivum? Neobjeví se v rozvaze podhodnocené pasivum? Nezvýšila-by si účetní jednotka rentabilitu? Dodržela účetní jednotka zásadu opatrnosti? Neovlivnila účetní jednotka svým konáním daňovou povinnost? Bakalářská práce hledala odpovědi na otázky: „Kde leží pomyslná hranice mezi vedením kreativního účetnictví a podvodným jednáním ze stran účetních jednotek?“ „Jak prokázat úmysl podvodného jednání?“ „Jaké sankce hrozí účetním jednotkám za vedení kreativního účetnictví?“ „Kdo je v podnikové hierarchii odpovědný za úmyslné účetní přestupky či účetní podvody?“ V rámci souvisejícího příkladu vznikla fiktivní společnost, která poukázala na dvojí vedení účetnictví. V první variantě účetní jednotka vedla účetnictví věrně a poctivě v souladu se zásadou opatrnosti, s všeobecně uznávanými principy a zásadami i českou právní úpravou. V druhé variantě účetní jednotka jedná na pomezí zákona a kreativního

účetnictví s cílem minimalizovat výsledek hospodaření. Dopouští se řady účetních chyb, za které by jí hrozily sankce za účetní přestupky. Hlavním cílem bakalářské práce bylo minimalizovat výsledek hospodaření. Tento cíl byl splněn, neboť účetní jednotka v druhé variantě snížila výsledek hospodaření a zároveň také ovlivnila daňovou povinnost. Druhá varianta také poukazuje na problematiku spojenou s prokázáním úmyslu nekalého počínání. Auditor je při své práci schopen najít účetní chybu, ale dokázat, jestli tento přestupek byl úmyslný nebo nikoliv, je velice těžké.

V běžné praxi nelze účetním jednotkám zakázat vést kreativní účetnictví v mezích české legislativy za účelem daňové optimalizace či efektivnímu řízení a budoucímu rozvoji podniku. Účetní jednotky by se pro svou praxi měly seznámit se základními technikami vedení kreativního účetnictví tak, aby to pro ně bylo přínosné a svým konáním se nedopouštěly přestupků či trestných činů.

Bakalářská práce se kvůli omezenému rozsahu podrobně zabývala zásadou opatrnosti v účetních závěrkách sestavovaných v prostředí české právní legislativy a souvisejících právních předpisech. Pro účetní jednotky by bylo přínosné, kdyby měly srovnání vedení kreativního účetnictví a zásady opatrnosti jak v souladu s českou legislativou, tak v souladu s mezinárodními účetními standardy IFRS a americkými standardy US GAAP. Jelikož ve světě dochází k harmonizaci účetnictví, je tato problematika nepostradatelná. Velmi zajímavé by bylo zkoumat dopady vedení jednotlivých stupňů kreativního účetnictví v souladu české právní úpravy, IFRS a US GAAP na výsledek hospodaření, majetkovou podstatu podniku a v neposlední řadě i na daňovou povinnost.

Seznam odborné literatury

1. BOKŠOVÁ, J., *Účetní výkazy pod lupou I. Základy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a. s., 2013, ISBN 978-7201-921-2
2. STROUHAL J., BOKŠOVÁ J., *Lexikon účetních pojmů*, 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer, a. s., ISBN 978-80-7478-4
3. JÍLEK J., SVOBODOVÁ J., *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2013*. 3. vyd. Praha: GRADA Publishing a. s., 2013, ISBN 978-80-247-4710-1
4. STROUHAL J. a kol., *Oceňování v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013, ISBN 978-80-7478-366-1 (brož.)
5. 1. VOX a. s. – Nakladatelství, *IFRS. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Aplikace v podnikové praxi. Stav k 1. 1. 2009*. 1. vyd. Praha: 1. VOX a. s. – odborné vzdělávání IFRS, US GAAP, 2009, ISBN 978-80-86324-76-0
6. KRAFTOVÁ, I., Kvalitativní stránka účetních informací [online]. 2005. Dostupné z:
7. STROUHAL, J., a kol., *Účetnictví. Velká kniha příkladů*. 1. vyd. Praha: Albatros Media a. s., 2014, ISBN 978-80-265-0154-1
8. VOLKÁNOVÁ, Z., *Podvody v účetnictví firem. Jak se jim bránit*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a. s., 2014, ISBN 978-80-7201-945-8
9. KOVANICOVÁ, D., a kol., *Finanční účetnictví – světový koncept*. 4. vyd. Praha: Polygon, 2003, ISBN 978-80-72730-90-2
10. WALTER W. BIGG a kol., *Practical auditing*. 3. vyd. London: Allied Publishers Pvt. Limited, 1921, ISBN AFA-1971
11. KRUPOVÁ, L., *Kreativní účetnictví. Zneužívání účetnictví, možnosti a meze*. Praha: Komora auditorů České republiky, 2001, ISBN 80-902855-2-X
12. KOLEKTIV AUTORŮ, *Účetnictví a daně České republiky v kontextu vstupu ČR do Evropské unie*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita, Obchodněpodnikatelská fakulta, 2004, ISBN 80-7248-272-6
13. FENYK, J. *Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2002, ISBN 978-80-7357-720-9, Komentář

Seznam odborných článků

1. TRYTKO, D., *Účetnictví v praxi - Krátké srovnání německých Zásad řádného vedení účetnictví s českými a mezinárodními účetními principy*, vydání 8/2013, str. 37, 38, dostupné z www.ucetnikavarna.cz k 17. listopadu 2016
2. KOMORA CERTIFIKOVANÝCH ÚČETNÍCH. *Morálka podnikatelů se výrazně nezlepšuje, i nadále přikrášlují své finanční výsledky* [online]. Praha, 13. únor 2013, dostupné z www.komora-ucetnich.cz k 9. březnu 2017
3. DĚRGEL, Martin. *Chyby při vedení účetnictví aneb odpovědnost účetních. Účetnictví, daně a právo* [online]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d35476v45163-chyby-pri-vedeni-ucetnictvi-aneb-odpovednost-ucetnich/> k 30. březnu 2017
4. KRAFTOVÁ, I., *Kvalitativní stránka účetních informací* [online]. 2005. Dostupné z:
5. KRÍŽ, P. a kol., PricewaterhouseCoopers, *IFRS a české účetní předpisy. Podobnosti a rozdíly* [online]. Praha, prosinec 2009 Dostupné z: <https://www.pwc.com/cz/cs/ucetnictvi/ifrs-publikace/ifrs-a-cz-gaap-podobnosti-rozdily.pdf> k 5. dubnu 2017.
6. NÁRODNÍ KONFERENCE ČIIA. *Podvod – Co na to interní audit?*, vydání 24-25/3/2010, 5. duben 2017
7. EVROPSKÁ FEDERACE ÚČETNÍCH. *Jak mohou malé a střední podniky snížit riziko podvodu*. Listopad 2005 Překlad Komora auditorů ČR, dostupné z : kacr.cz k 2. červenci 2017
8. KOVANICOVÁ, D. *Současná krize účetní a auditorské profese (nejen v USA): důsledek systémové chyby nebo jen náhodného selhání skupiny lidí?* NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR
9. KOMORA AUDITORŮ ČR. *Auditorská profese v České republice*. Praha: 2013 ISBN 978-80-86679-25-9 dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/2442/auditorka-profese-v-cr-web.pdf> k 10. srpnu 2017

Seznam právních předpisů

1. České účetní standardy pro podnikatele
2. FEDERÁLNÍ SHROMÁŽDĚNÍ, Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, s účinností od 1. 1. 1992, pramen: Sbírka zákonů, dostupné z noveaspi.cz
3. ČESKÁ NÁRODNÍ RADA, Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, s účinností od 1. 1. 1993, pramen: Sbírka zákonů, dostupné z noveaspi.cz
4. ČESKÁ NÁRODNÍ RADA, Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, s účinností od 1. 1. 1993, pramen: Sbírka zákonů, dostupné z noveaspi.cz
5. MINISTERSTVO FINANCÍ, Vyhláška 500/2002 Sb. k provedení zákona o účetnictví pro podnikatele, s účinností od 1. 1. 2003, pramen: Sbírka zákonů, dostupné z noveaspi.cz
6. PARLAMENT ČR, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, s účinností od 1. 1. 2010, pramen: Sbírka zákonů, dostupné z noveaspi.cz
7. PARLAMENT ČR, Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, s účinností od 1. 1. 2014, pramen: Sbírka zákonů, dostupné z noveaspi.cz
8. PARLAMENT ČR, Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, s účinností od 1. 1. 2011, pramen: Sbírka zákonů, dostupné z noveaspi.cz

Seznam internetových zdrojů

1. Účetní principy a zásady [online]
<http://www.accountingcoach.com/accounting-principles/explanation>
2. Účetní zásady [online]. <http://www.alfaucetni.cz/poradna/ucetni-zasady/>
3. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
<http://www.icaew.com/>
4. Novela zákona o účetnictví s účinností od 1. 1. 2016
<http://www.financnisprava.cz/cs>
5. Ministerstvo financí České republiky <http://www.mfcr.cz/cs>
6. Window dressing [online].
<http://www.investopedia.com/terms/w/windowdressing.asp>

Seznam obrázků

Obrázek 1: Postavení účetních zásad	11
Obrázek 2: Hospodářský rok	13
Obrázek 3: Kalendářní rok	13
Obrázek 4: Zjišťování výsledku hospodaření na aktuální a peněžní bázi	14
Obrázek 5: Nedodržování zásady opatrnosti	16
Obrázek 6: Příklad běžné vstupní ceny	18
Obrázek 7: Příklad metody fair value	19
Obrázek 8: Karta rezervy	23
Obrázek 9: Hranice mezi stupni vedení účetnictví	39
Obrázek 10: Motivace vedení kreativního účetnictví	42
Obrázek 11: Hierarchie vedení účetnictví	46

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled kvalitativních položek v účetnictví.....	10
Tabulka 2: Český legislativní rámec zásad a principů v účetnictví	15
Tabulka 3: Oceňování a příklady majetku	20
Tabulka 4: Tvorba rezerv v účetnictví dle činnosti.....	24
Tabulka 5: Opravné položky u dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	27
Tabulka 6: Opravné položky k zásobám	27
Tabulka 7: Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku	28
Tabulka 8: Opravné položky k pohledávkám.....	28
Tabulka 9: Odpisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.....	31
Tabulka 10: Odpis zásob.....	32
Tabulka 11: Odpis pohledávek	32
Tabulka 12: Postihy za účetní přestupky	47
Tabulka 13: Vymezení rezerv dle legislativy.....	81
Tabulka 14: Maximální doba tvorby rezerv	83
Tabulka 15: Přehled zákonných opravných položek	85

Seznam účetních případů

Účetní případ 1: Nákup materiálu.....	50
Účetní případ 2: Materiálové zásoby ve vlastní režii	50
Účetní případ 3: Zásobování vlastní podnikové prodejny	51
Účetní případ 4: Spotřeba energie	51
Účetní případ 5: Faktury vystavené za prodej výrobků a prodej zboží	51
Účetní případ 6: Příjmové pokladní doklady.....	52
Účetní případ 7: Výdajové pokladní doklady	52
Účetní případ 8: Zaměstnanci a mzdy.....	52
Účetní případ 9: Finanční leasing.....	53
Účetní případ 10: Úvěrová smlouva	53
Účetní případ 11: Smlouva o poskytnutí reklamy	54
Účetní případ 12: Náhrada škody u osobního automobilu ŠKODA SUPERB	55
Účetní případ 13: Poskytnutý dar	56
Účetní případ 14: Přijatý dar.....	56
Účetní případ 15: Tvorba rezerv na opravu administrativní budovy	56
Účetní případ 16: Změna výše tvořené rezervy.....	57
Účetní případ 17: Rozpuštění rezerv	58
Účetní případ 18: Software ve vlastní režii	59
Účetní případ 19: Modernizace výrobní haly	60
Účetní případ 20: Snížení hodnoty zboží	61
Účetní případ 21: Neprodejný dlouhodobý hmotný majetek.....	61
Účetní případ 22: Nedobytné pohledávky ve výši 1 500 000 Kč.....	61
Účetní případ 23: Vykazování pohledávek v závislosti na pravděpodobnosti inkasa a lhůtě splatnosti	62
Účetní případ 24: Odpisy dlouhodobých aktiv	63
Účetní případ 25: Daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku	65

Seznam příloh

Příloha 1: Nepříznivé vlivy na zásadu nepřetržitého trvání účetní jednotky	78
Příloha 2: Daňové odpisy majetku	79
Příloha 3: Rezervy a opravné položky podle zákona o rezervách	81
Příloha 4: Odpisové skupiny	88
Příloha 5: Vymezení přestupků dle ustanovení 37a, zákona o účetnictví	89
Příloha 6: Rozvaha za minulé účetní období k 31. 12. 2016	96
Příloha 7: Počáteční účet rozvahový k 1. 1. 2017	100
Příloha 8: Účetní operace za rok 2017	102
Příloha 9: Konečný účet rozvahový k 31. 12. 2017	104
Příloha 10: Konečný stav výsledkových účtů k 31. 12. 2017	105
Příloha 11: Výkaz zisku a ztráty	106
Příloha 12: Rozvaha běžného roku - varianta řádného vedení účetnictví	108
Příloha 13: Rozvaha běžného roku – varianta kreativního účetnictví	112
Příloha 14: Vzorový účtový rozvrh	116

Příloha 1: Nepříznivé vlivy na zásadu nepřetržitého trvání účetní jednotky

Mezi finanční náznaky špatného dodržování zásady nepřetržitého trvání účetní jednotky lze považovat vysokou hodnotu zadluženosti v krátkodobém nebo dlouhodobém časovém horizontu. Tento stav znázorňuje běžná likvidita⁴⁰, která se pohybuje v záporných hodnotách. Dalším náznakem může být neschopnost účetní jednotky hradit své závazky ve stanovené lhůtě dle smluvních podmínek (ve lhůtě splatnosti). Značné ztráty z provozní činnosti nebo nepříznivé výsledky finančních ukazatelů při výpočtech finanční analýzy podniku mohou být další varovné signály. Mezi provozní varovné signály lze zařadit ztrátu klíčového dodavatele zajišťujícího hlavní dodávky materiálu či zboží. V případě, že účetní jednotka využívá metodu řízení logistiky Just-in-Time⁴¹, může být taková situace pro podnik smrtelná. Dalším náznakem může být situace, kdy účetní jednotka ztratí klíčové členy v managementu. Pokud účetní jednotka ztratí hlavní podíl na trhu díky konkurenčnímu boji, může jí to do značné míry ohrozit.

Mezi ostatní náznaky ohrožující chod podniku v budoucnosti mohou být značné změny v legislativě, které zkomplikují podnikání účetní jednotky. Ohrožující mohou být i soudní spory vedené proti účetní jednotce, které mohou vyústit v negativní rozhodnutí státního orgánu vůči danému podniku.

⁴⁰ Běžná likvidita je vyjádřena poměrem celkových oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil všechna oběžná aktiva v daném okamžiku na peněžní prostředky.

⁴¹ Princip JIT spočívá v organizaci jednotlivých dodávek do výroby takovým způsobem, aby materiál byl v podniku přesně v ten moment, kdy mají být použity ve výrobním procesu.

Příloha 2: Daňové odpisy majetku

Zákon o daních z příjmů také vymezuje, jaký majetek lze odpisovat a jaký je z odpisování vyloučen. Stanovuje také, z jaké částky bude majetek odpisován, po jakou dobu se bude odpisovat či jakou metodou bude odpisování probíhat. Závisí na účetní jednotce, jakou metodu odpisování zvolí. Avšak tuto metodu již nelze měnit. Na výběr je mezi rovnoměrným a zrychleným způsobem odpisování.

Z tohoto důvodu lze rozlišit způsob odpisování:

- rovnoměrné (lineární) odpisy;
- degresivní (zrychlené).

Výpočet lineárních odpisů upravuje zákon o dani z příjmu v ustanovení 31, ve kterém je uveden vzorec i tabulky se sazbami dle odpisových skupin.

$$\text{Rovnoměrný odpis} = \frac{\text{vstupní cena} \cdot \text{sazba}}{100}$$

Metoda rovnoměrného odpisování vychází ze zákonem stanovené roční odpisové sazby, které jsou jiné v prvním roce odpisování a jiné v ostatních letech. V prvním roce odpisování je roční odpisová sazba výrazně nižší než pro nadcházející roky. To znamená, že v prvním roce odpisování jsou náklady za snížení hodnoty majetku nižší než v letech dalších, ve kterých jsou náklady na odpisovaný majetek konstantní.

Ustanovení 32, zákona o dani z příjmu, upravuje výpočet degresivních odpisů. Legislativa uvádí vzorec pro výpočet odpisů v prvním roce, i pro výpočet v letech následujících. Nelze opomenout ani na tabulky s koeficienty pro zrychlené odpisování majetku.

$$\text{Zrychlený odpis (první rok)} = \frac{\text{vstupní cena}}{\text{koeficient pro první rok odpisování}}$$

$$\text{Zrychlený odpis (další roky)} = \frac{2 \times \text{zůstatková cena majetku}}{\text{přiřazený koeficient} \cdot \text{počet let odepisování}}$$

Zrychlené odpisování umožňuje účetní jednotce v počátku odpisování majetku uplatnit vyšší odpisy a v následujících letech odpisy snižovat. Výhodou pro účetní jednotky může být nižší daňové zatížení díky zvýšeným nákladům běžného roku v počátcích odpisování.

Daňové odpisy dlouhodobého nehmotného majetku

Pro daňové odpisy jsou platná pravidla dle Zákona o daních z příjmů. Pro daňové účely je DNM považován:

- pokud byl nabyt za úplatu⁴² nebo vytvořen ve vlastní režii za účelem obchodování s ním;
- vstupní cena je 60 000 Kč a více;
- doba použitelnosti je delší než 1 rok.

Daňové odpisy zásob

V případě, že účetní jednotka řádně doloží a prokáže likvidaci zásob, zaúčtuje ve prospěch nákladového účtu 549. Souvztažným účtem bude účet 132. Účet 549 je daňově účinný, proto si účetní jednotka na základě doložené dokumentace – likvidační protokol, může snížit daňovou povinnost o 5 000 Kč.

Daňový odpis pohledávek

Zákon o daních z příjmů eviduje dva způsoby odpisů pohledávek. Jedním z nich je odpis pohledávky postupným způsobem. Druhým způsobem odpisu pohledávky je odpis jednorázový. Daňově účinným nákladem dle ustanovení 24, odst. 2 písm. y je jmenovitá hodnota pohledávky, nebo pořizovací cena pohledávky nabytá podstoupením, vkladem a při přeměně obchodní korporace.

Na dlužníka byl podán návrh na konkurz, na jejímž základě účetní jednotka u soudu pohledávku v plné výši přihlásila. Jelikož soud zjistil, že dlužník nemá dostatek majetku na vyplacení svého závazku, může si účetní jednotka pohledávku odepsat. Účetní jednotka může odepsat pohledávku nejdříve v den nabytí právní moci usnesení.

⁴² Nebo darováním, vkladem, dědictvím, aj. způsoby nabytí

Příloha 3: Rezervy a opravné položky podle zákona o rezervách

Zákon o rezervách účetním jednotkám stanovuje, jaké rezervy a opravné položky lze nazvat daňově účinnými. Účetní jednotka v souladu s tímto zákonem je povinna prověřit odůvodnitelnost tvorby rezerv a opravných položek, a jejich skutečný stav porovnat s výší, kterou může účetní jednotka uplatnit v základu daně z příjmů.

Zákonné rezervy

Zákonné rezervy jsou charakteristické svým daňovým dopadem, neboť jsou součástí základu daně. Dopad do daňové soustavy podniku lze považovat za výhodu, v případě, že účetní jednotka dodrží podmínky, které stanovuje zákon o rezervách. Dle zákona⁴³ o daních z příjmů je tvorba zákonných rezerv považována za daňově účinný náklad⁴⁴.

Zákonné rezervy považujeme:

- bankovní rezervy;
- rezervy v pojišťovnictví;
- rezerva na opravy dlouhodobého majetku;
- rezerva na pěstební činnost;
- ostatní rezervy.

Rezervy v bankovním a pojišťovním nejsou předmětem této práce.

Tabulka 13: Vymezení rezerv dle legislativy

Zákonné rezervy	Paragraf
Rezerva na opravy dlouhodobého majetku	7
Rezerva na pěstební činnost	9
Ostatní rezervy	10

Zdroj: autor dle zákona o rezervách

⁴³ § 24, odst. 2 písm. i)

⁴⁴ Jedná se o náklady (výdaje) vynaložené účetní jednotkou na dosažení, zajištění a udržení příjmů v částce prokázané poplatníkem daně ve výši stanovené dle zákona o daních z příjmů a jinými předpisy, archivuje k nim účetní doklady, uplatňuje je v roce, kdy jej zaplatila (včetně záloh) a zaevidovala jej v účetnictví či daňové evidenci.

Rezervy na opravy dlouhodobého majetku účetní jednotka tvoří v případě plánované opravy⁴⁵ dlouhodobého majetku. Daňově uznatelné jsou vytvořené rezervy, které splnily podmínky stanovené zákonem. První podmínka tkví v nutnosti převádět peněžní prostředky v plné výši vytvořené rezervy na zvláštní bankovní účet. Peněžní prostředky z tohoto bankovního účtu mohou být čerpány pouze pro účely, pro které byla vytvořena rezerva. Rezervy lze tvořit u majetku, jehož doba odpisování stanovená zákonem o daních z příjmů je delší než 5 let. Tuto rezervu mohou vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří mají k hmotnému majetku vlastnické právo.

Tuto rezervu nelze vytvářet v případě technického zhodnocení, nebo pokud je majetek:

- určen k likvidaci;
- na němž jsou plánovány každoroční opravy či se týkají jiné nepředvídatelné události;
- nebo jeho vlastníkem je závod, který setrvává v konkurzním či vyrovnávacím řízení.

Výše rezervy se stanovuje dle jednotlivého hmotného majetku a charakteru dané opravy. Využívá se vzorec:

$$\text{Výše rezervy} = \frac{\text{rozpočet nákladů na opravu}}{\text{počet zdaňovacích období}}$$

Počtem zdaňovacích období se myslí taková doba, která uplyne od zahájení tvorby rezervy do předpokládaného termínu zahájení plánované opravy. Do tohoto počtu účetní jednotka zahrnuje i zdaňovací období, ve kterém dochází k zahájení tvorby rezervy.

U movitých věcí se využívá následující vzorec pro výpočet:

$$\begin{aligned} & \text{Výše rezervy} \\ &= \frac{\text{rozpočet nákladů na opravu}}{\text{předpokládaný objem výkonu}} * (\text{skutečné výkony za zdaňovací období} \\ & \quad + \text{výkony za předcházející období, pokud nebylo zdaňovacím obdobím}) \end{aligned}$$

Oprava hmotného majetku musí být zahájena nejpozději v dalším období, než byl původní plán. Nebude-li oprava zahájena, musí účetní jednotka neprodleně

⁴⁵ Uvedení majetku do předchozího či provozuschopného stavu. Za opravu se nepovažuje technické zhodnocení a modernizace.

rezervu zrušit. Rezerva se ruší i v případě, že nebyla vyčerpána rok po zahájení opravy.

Rezervu nelze tvořit pouze jedno zdaňovací období. Maximální doba pro tvorbu rezervy činí u hmotného majetku:

Tabulka 14: Maximální doba tvorby rezerv

Odpisová skupina hmotného majetku	Maximální doba tvorby rezervy
2.	3 zdaňovací období
3.	6 zdaňovacích období
4.	8 zdaňovacích období
5. a 6.	10 zdaňovacích období

Zdroj: autor dle zákona o rezervách pro zjištění základu daně

V případě, že je účetní jednotka registrovaná k dani z přidané hodnoty, je povinna tvořit rezervu v částce bez DPH.

Tvorba daňově účinné rezervy představuje zvýšení daňově uznatelných nákladů, a tím pádem snížení daňové povinnosti vůči finančnímu úřadu za dané účetní období.

Rezervou na pěstební činnost⁴⁶ se rozumí výdaje (náklady) spojené s obnovou lesa a veškerých výchovných činností prováděných v porostech do 40 let jejich věku. Dále pak na ochranu lesa a provádění opatření k obnově porostů. Rezervu lze tvořit a čerpat pouze na výkony, které jsou uvedené v příloze zákona o rezervách.

Rezerva se vytváří podle výše vytěženého objemu dřevní hmoty v m³. Výši rezervy si účetní jednotka stanoví ve svém rozpočtu plánovaných nákladů. Rezervu na pěstební činnost mohou vytvářet pouze poplatníci daně z příjmů, kteří jsou povinni podle zvláštního zákona provádět obnovu, ochranu a výchovu lesních porostů.

Z hlediska daňové optimalizace je tvorba pro účetní jednotku výhodná, neboť rezerva na pěstební činnost je daňově uznatelný výdaj.

Do ostatních rezerv, které jsou brány v potaz při zjišťování základu daně z příjmů, spadá rezerva na odbahnění rybníka⁴⁷, která se tvoří maximálně 10 po sobě

⁴⁶ Pěstební činností se považuje například obnova lesa první opakovanou sadbou, oplocení mladých lesních porostů, ochrana lesa proti škůdcům, příprava půdy pro obnovu lesa apod.

⁴⁷ Odstranění nánosů ze dna rybníka způsobeným erozí okolních pozemků.

jdoucích zdaňovacích období. Dále se uznává rezerva finančních prostředků na sanaci pozemků dotčených těžbou, rezerva na vypořádání důlních škod a rezervy, u nichž je výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Tvořit rezervu dle zákona o rezervách ve skutečnosti znamená rozložit daňové zatížení v čase. Jelikož od roku 2009 zákon o rezervách v ustanovení 10a ukládá podmínku pro daňovou účinnost rezerv uchovávat finanční prostředky na zvláštním bankovním účtu u bankovní instituce se sídlem v České republice, musí účetní jednotka posoudit výhodnost tvorby těchto zákonných rezerv. Otázka totiž zní: „Má tvorba rezervy za takových podmínek smysl?“ Z hlediska likvidity⁴⁸ není výhodné odkládat volné finanční prostředky na jiný účet, se kterými nebude moci volně disponovat a výhodně investovat. I z ekonomického hlediska je klasický běžný účet nevýhodný, neboť úroková sazba je podstatně nižší než míra inflace. Z dlouhodobého hlediska vázané peněžní prostředky na zvláštním účtu mohou ztrácet svou hodnotu. Otázka zní: „Není lepší s penězi disponovat a vhodněji je investovat za účelem výnosnosti, než ukládat peníze na několik let na běžný účet, kde budou ztrácet svou hodnotu?“ Rozumný finanční manažer s volnými peněžními prostředky bude nakládat za účelem maximalizace zisku. V případě opravy dlouhodobého hmotného majetku účetní jednotka vynaloží peníze na danou opravu, i když v daném účetním období si rapidně sníží HV.

Lze si tuto situaci uvést na příkladu. Účetní jednotka každý rok bude tvořit rezervu na opravu budovy ve výši 400 000 Kč. Dle ustanovení 7, odst. 9 je účetní jednotka povinná tvořit rezervu maximálně 10 zdaňovacích období (pro odpisové skupiny 5 a 6). Po dobu 10 let si účetní jednotka sníží hodnotu CASH FLOW z provozní činnosti, neboť bude muset celou výši utvořené rezervy převést na vázaný bankovní účet s úrokovou mírou zhruba 1 % p. a. Účetní jednotka si po dobu 10 let také sníží HV běžného roku a daňové zatížení v každém roce. Ovšem průměrná míra inflace v České republice se uvádí okolo 2,9 %. Z toho vyplývá, že vázané finanční prostředky, se kterými účetní jednotka nemůže nijak nakládat, budou ročně znehodnoceny v průměru o 2,9 %.

⁴⁸ Ukazatel vypovídá o schopnosti investice přeměnit se na hotové peníze. Čím vyšší je ukazatel „likvidita“, tím rychleji lze investici zpeněžit.

Zákonné opravné položky

Opravné položky, které jsou tvořeny a rozpuštěny dle zákona o rezervách, snižují základ daně účetní jednotky. Účetní jednotka v takovém případě optimalizuje svůj základ daně.

Zákonné opravné položky:

- opravné položky za dlužníky v insolvenčním řízení;
- opravné položky k nepromlčeným pohledávkám;
- opravné položky k pohledávkám z titulu ručení za clo;
- opravné položky k pohledávkám do 30 000 Kč.

Tabulka 15: Přehled zákonných opravných položek

Opravné položky	Paragraf
Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení	8
Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám	8a
Opravné položky k pohledávkám z titulu ručení za clo	8b
Opravné položky k pohledávkám do 30 000 Kč	8c

Zdroj: autor dle zákona o rezervách

Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení musí být výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení mohou tvořit dle § 8, ZoR pouze poplatníci daně z příjmů, kteří vedou účetnictví, a až do výše nepromlčených pohledávek přihlášených u soudu od zahájení insolventního řízení. V takovém případě lze tvořit opravnou položku až do 100 % rozvahové hodnot pohledávky. Pokud nepromlčené pohledávky nejsou přihlášeny u soudu a není stanovena lhůta, kterou stanovil soud při vyhlášení konkurzu, nelze tvořit daňové opravné položky.

Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám⁴⁹ splatným po 31. prosinci 1994, jejichž tvorba je výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Dle odstavce 1 ustanovení 8a, zákona o rezervách je platné, že opravnou položku k vlastním pohledávkám lze tvořit za podmínky, že od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo více než:

⁴⁹ Od 1. ledna 2014 došlo ke zrušení limitu 200 000 Kč rozvahové hodnoty.

- 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky;
- 30 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

Výše uvedené opravné položky nemůže účetní jednotka tvořit v případě, že se jedná o pohledávku za členy obchodní korporace za upsaný vlastní kapitál nebo o pohledávku mezi spojenými osobami.

Daleko přísnější podmínky platí pro tvorbu opravných položek u pohledávek nabytých postoupením. Pokud rozvahová hodnota těchto pohledávek v okamžiku jejich vzniku překročila limit 200 000 Kč, lze tvořit opravnou položku pouze v případě, že bylo ohledně těchto pohledávek zahájeno řízení, kterého se účetní jednotka účastní a které je buď rozhodčím, soudním nebo správním řízením. Poplatník daně z příjmů (účetní jednotka, která vede účetnictví a podává daňové přiznání na DzP za účetní období) je povinen se tohoto řízení řádně účastnit.

Opravné položky k pohledávkám z titulu ručení za celní dluh dle ustanovení 8b tvoří poplatníci daně z příjmů, kteří vedou účetnictví a kteří podle celního zákona ručí za clo. Opravné položky lze vytvářet maximálně do výše hodnoty pohledávky za clo.

Opravné položky k pohledávkám do 30 000 Kč může poplatník k dani z příjmů tvořit opravnou položku až do výše 100 % její neuhrazené rozvahové hodnoty dle ustanovení 8c za předpokladu, že:

- se nejedná o pohledávku vymezenou v ustanovení 8a, odst. 3⁵⁰
- rozvahová hodnota pohledávky v okamžiku jejího vzniku nepřesáhne částku 30 000 Kč;
- od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo nejméně 12 měsíců;
- celková hodnota pohledávek bez příslušenství vzniklých vůči témuž dlužníkovi, u nichž uplatňuje postup podle tohoto ustanovení, nepřesáhne za období, za které se podává daňové přiznání, částku 30 000 Kč.

K opravným položkám tvořeným podle ustanovení 8c, ZoR je povinna účetní jednotka vést samostatnou evidenci.

⁵⁰ Dle ustanovení 8a, odst. 3 jsou myšlené pohledávky za členy obchodní korporace za upsaný vlastní kapitál a pohledávky mezi spojenými osobami vymezenými v zákoně o daních z příjmů.

Opravné položky se rozpouštějí ve prospěch nákladového účtu v případě, že pominul důvod pro jejich existenci, nebo pokud pohledávka, k níž se tvořila opravná položka, je promlčená.

V praxi může nastat situace, kdy účetní jednotka eviduje několik stránek pohledávek, u kterých již dávno uplynula lhůta splatnosti. V takovém případě účetní jednotka může evidovat nesplacené pohledávky za několik desítek, stovek tisíc či milionů. Z tohoto důvodu je pečlivá evidence dlužníků a následná tvorba opravných položek na místě.

Z praxe lze uvést několik příkladů na tvorbu zákonných opravných položek. Účetní jednotce vznikla pohledávka ve výši 60 000 Kč. Odběratel uhradil pouze její část, tj. 29 500 Kč a tak účetní jednotka ve svém účetnictví eviduje pohledávku ve výši 30 100 Kč se splatností před 13 měsíci. V tomto případě účetní jednotka nemůže vytvořit pohledávku dle ustanovení 8c, ZoR, protože v době vzniku pohledávka překročila limit 30 000 Kč. Avšak pohledávku lze utvořit podle ustanovení 8a.

Dalším příkladem může být situace, kdy účetní jednotce vznikla nepromlčená pohledávka ve výši 25 000 Kč. Jelikož v minulosti tvořila opravnou položku podle ustanovení 8a, nelze v tuto chvíli tvořit další opravnou položku ke stejné pohledávce. Pokud by účetní jednotka přesto chtěla tvořit novou opravnou položku dle ustanovení 8c, musela by nejprve rozpustit opravnou položku dle paragrafu 8a.

Příloha 4: Odpisové skupiny

První příloha obsahuje tabulku s odpisovými skupinami včetně uvedené doby odpisování a maximální doby tvorby rezervy. Doba odpisování a maximální doba tvorby rezervy je vyjádřena v letech. Tabulka obsahuje i krátký výčet majetku v každé odpisové skupině.

Zatřídění majetku do odpisových skupin vymezuje Zákon o daních z příjmů v příloze 1.

Odpisová skupina	Doba odpisování	Maximální doba tvorby rezervy	Příklady majetku
1	3	-	nástroje a nářadí, kancelářské stroje a počítač, televizní kamery, telefony, faxy, ruční mechanizované nářadí a stroje, kancelářské potřeby
2	5	3	osobní a nákladní automobily, prodejní automaty, chladicí a mrazicí zařízení, tepelná čerpadla, obráběcí a tvářecí stroje, nábytek
3	10	6	kovové nádrže, zásobníky, kontejnery, trezory, pece a kotle, výtahy, kladkostroje, klimatizace a kondenzátory, kartotékové kovové skříně a podobné kovové výrobky
4	20	8	budovy ze dřeva a plastů, oplocení budov a inženýrské stavby, vnější osvětlení budov a staveb, elektrická a telekomunikační vedení
5	30	10	budovy, dálnice, silnice, mosty, tunely, nádrže, čistírny odpadních vod, objekty výroby stavebních hmot
6	50	10	administrativní budovy, budovy obchodních domů, muzea a knihovny, historické nebo kulturní památky, budovy pro společenské a kulturní akce

Příloha 5: Vymezení přestupků dle ustanovení 37a, zákona o účetnictví

Ustanovení 37a říká, že účetní jednotka se dopustí přestupku tím, že podle odst. 1, písm.:

- a) nevede účetnictví podle § 4, odst. 1;

Ustanovení 4, odst. 1 říká, že účetní jednotky § 1 odst. 2 písm. a), c) a i) až l) jsou povinny vést účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku; účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. b) jsou povinny vést účetnictví ode dne zahájení činnosti až do dne ukončení činnosti na území České republiky.

- b) nesestaví účetní závěrku podle § 6, odst. 4;

Ustanovení 6, odst. 4 říká, že účetní jednotky jsou povinny sestavovat účetní závěrku podle § 18 jako řádnou, popřípadě jako mimořádnou nebo mezitímní, a kromě toho v případech stanovených podle § 22 až 22b sestavují i konsolidovanou účetní závěrku.

- c) nesestaví účetní závěrku ke dni stanovenému v § 19, odst. 1;

Ustanovení 19, odst. 1 říká, že účetní jednotky sestavují účetní závěrku k rozvahovému dni, kterým je den, kdy uzavírají účetní knihy. Řádnou účetní závěrku sestavují účetní jednotky k poslednímu dni účetního období a v ostatních případech sestavují mimořádnou účetní závěrku. Rozvahu jako zahajovací sestavují účetní jednotky v případech uvedených v § 17 odst. 1 s výjimkou k prvnímu dni účetního období.

- d) nevyhotoví výroční zprávu podle § 21, odst. 1 až 6;

Ustanovení 21, odst. 1 říká, že účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, jsou povinny vyhotovit výroční zprávu, jejímž účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji jejich výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení. Výroční zpráva se nevyhotovuje v případech uvedených v § 20 odst. 2.

Ustanovení 21, odst. 2 říká, že výroční zpráva musí kromě informací nezbytných pro naplnění účelu výroční zprávy dále obsahovat nejméně finanční a nefinanční informace

- a) o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy podle odstavce 1,
b) o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,

- c) o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,
- d) o nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů,
- e) o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích,
- f) o tom, zda účetní jednotka má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí,
- g) požadované podle zvláštních právních předpisů.

Ustanovení 21, odst. 3 říká, že střední účetní jednotky, malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky neuvádějí ve výroční zprávě nefinanční informace podle odstavce 2 písm. a) až f).

Ustanovení 21, odst. 4 říká, že Má-li to význam pro posouzení majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, finanční situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, musí účetní jednotka, která používá investiční nástroje, případně další obdobná aktiva a pasiva, uvést ve výroční zprávě také informace o

- a) cílech a metodách řízení rizik dané účetní jednotky, včetně její politiky pro zajištění všech hlavních typů plánovaných transakcí, u kterých se použijí zajišťovací deriváty, a
- b) cenových, úvěrových a likvidních rizicích a rizicích souvisejících s tokem hotovosti, kterým je účetní jednotka vystavena.

Ustanovení 21, odst. 5 říká, že výroční zpráva obsahuje též účetní závěrku podle § 18, 19a, 22 a 23a a zprávu auditora, případně další dokumenty a údaje podle zvláštního právního předpisu.

Ustanovení 21, odst. 6 říká, že účetní jednotky, kterým povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem stanoví zvláštní právní předpis, vyhotovují výroční zprávu nebo obdobný dokument, pokud jim tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

- e) nesestaví zprávu o platbách podle § 32b;

Ustanovení 32b říká, že ve zprávě o platbách se uvedou následující informace týkající se činností uvedených v § 32a odst. 1 za příslušné účetní období:

- a) celková výše plateb, jež byly odvedeny jednotlivým orgánům správy podle § 32a odst. 4,

- b) celková výše plateb v členění podle druhů uvedených v § 32a odst. 6, které byly odvedeny jednotlivým orgánům správy podle § 32a odst. 4,
- c) pokud jsou tyto platby přiřazeny k určitému projektu, celková výše plateb v členění podle druhů uvedených v § 32a odst. 6, které byly odvedeny za každý takový projekt, a celková výše plateb za každý takový projekt.
- f) vede účetnictví v rozporu s § 7, odst. 1 a 2;
Ustanovení 7, odst. 1 říká, že účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka byla sestavena na jeho základě srozumitelně a podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky tak, aby na jejím základě mohla osoba, která tyto informace využívá (dále jen „uživatel“), činit ekonomická rozhodnutí.
Ustanovení 7, odst. 2 říká, že zobrazení je věrné, jestliže obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu, který je přitom zobrazen v souladu s účetními metodami, jejichž použití je účetní jednotce uloženo na základě tohoto zákona. Zobrazení je poctivé, když jsou při něm použity účetní metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti. Tam, kde účetní jednotka může volit mezi více možnostmi dané účetní metody a zvolená možnost by zastírala skutečný stav, je účetní jednotka povinna zvolit jinou možnost, která skutečnému stavu odpovídá. Pokud dojde ve výjimečných případech k tomu, že použití účetních metod stanovených prováděcími právními předpisy bude neslučitelné s povinnostmi podle odstavce 1, postupuje účetní jednotka odchylně tak, aby byl podán věrný a poctivý obraz.
- g) vede účetnictví v rozporu s § 8, odst. 2;
Ustanovení 8, odst. 2 říká, že účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel.
- h) nezajistí, aby jí sestavená účetní závěrka obsahovala veškeré povinné součásti podle § 18, odst. 1 nebo 2;

Ustanovení 18, odst. 1 říká, že účetní jednotky sestavují v případech stanovených tímto zákonem účetní závěrku. Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji

- a) rozvaha (balance),
- b) výkaz zisku a ztráty,
- c) příloha, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v částech uvedených pod písmeny a) a b), zejména naplněním § 7 odst. 3 až 5 a § 19 odst. 5 a 6.

- i) v rozporu s § 19a, odst. 1 nepoužije pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy;

Ustanovení 19a, odst. 1 říká, že účetní jednotky sestavují účetní závěrku k rozvahovému dni, kterým je den, kdy uzavírají účetní knihy. Řádnou účetní závěrku sestavují účetní jednotky k poslednímu dni účetního období a v ostatních případech sestavují mimořádnou účetní závěrku. Rozvahu jako zahajovací sestavují účetní jednotky v případech uvedených v § 17 odst. 1 s výjimkou k prvnímu dni účetního období.

- j) v rozporu s § 20, odst. 1 nemá účetní závěrku ověřenou auditorem;

Ustanovení 20, odst. 1 říká, že řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku jsou povinny mít ověřenou auditorem, kterého účetní jednotka určí způsobem stanoveným v zákoně upravujícím činnost auditorů, účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis, a dále

- a) velké účetní jednotky s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu,
- b) střední účetní jednotky,
- c) malé účetní jednotky, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot
 1. aktiva celkem 40 000 000 Kč,
 2. roční úhrn čistého obratu 80 000 000 Kč,
 3. průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50,

d) ostatní malé účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň 2 hodnoty uvedené v písmeni c) bodech 1 až 3.

- k) v rozporu s § 21, odst. 7 nemá výroční zprávu ověřenou auditorem;
Ustanovení 21, odst. 7 říká, že pro ověřování výroční zprávy auditorem platí ustanovení § 20 obdobně; předmět ověření je stanoven zákonem upravujícím činnost auditorů.
- l) nezveřejní účetní závěrku nebo výroční zprávu podle § 21a;
- m) nezveřejní zprávu o platbách podle § 32d;
- n) neuvede nefinanční informace ve výroční zprávě nebo samostatné zprávě podle § 32q;
- o) v rozporu s § 32h nezveřejní nebo nezpřístupní samostatnou zprávu;
- p) nesestaví účetní výkazy za dílčí konsolidační celek státu nebo účetní výkazy za Českou republiku podle § 32b;
- q) v rozporu s § 31 neuschová účetní záznamy;

Ustanovení 31, odst. 2 říká, že účetní záznamy se uschovávají, pokud v § 32 není stanoveno jinak,

- a) účetní závěrka a výroční zpráva po dobu 10 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají,
- b) účetní doklady, účetní knihy, odpisové plány, inventurní soupisy, účtový rozvrh, přehledy po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají,
- c) účetní záznamy, kterými účetní jednotky dokládají vedení účetnictví (§ 33), po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají.
- r) nezajistí podmínky pro předávání účetních záznamů do centrálního systému účetních informací státu způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem vydaným podle § 4, odst. 8 a § 23b, odst. 5;
- s) nepředá účetní záznam do centrálního systému účetních informací státu způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem vydaným podle § 4, odst. 8 a § 32b, odst. 5.

Ustanovení 37a vymezuje přestupky pro konsolidované účetní závěrky. Tato problematika není předmětem bakalářské práce proto jednotlivá ustanovení nejsou podrobně rozebrána.

- a) nesestaví konsolidovanou účetní závěrku podle § 6, odst. 4;
- b) nesestaví konsolidovanou účetní závěrku ke dni stanovenému v § 23, odst. 2;
- c) nevyhotoví konsolidovanou výroční zprávu podle § 22b, odst. 2;
- d) nesestaví konsolidovanou zprávu o platbách podle § 32c;
- e) neuvede v konsolidované výroční zprávě nebo samostatné zprávě nefinanční informace podle § 32g;
- f) v rozporu s § 32h nezveřejní nebo nezpřístupní samostatnou zprávu;
- g) nezajistí, aby jí sestavená konsolidovaná účetní závěrka obsahovala veškeré povinné součásti podle § 18 odst. 1 nebo 2;
- h) v rozporu s § 22 odst. 1 nemá konsolidovanou účetní závěrku ověřenou auditorem;
- i) v rozporu s § 22b odst. 2 nemá konsolidovanou výroční zprávu ověřenou auditorem;
- j) nezveřejní konsolidovanou účetní závěrku nebo konsolidovanou výroční zprávu podle § 21a;
- k) nezveřejní konsolidovanou zprávu o platbách podle § 32d;
- l) v rozporu s § 23a odst. 1 nepoužije pro sestavení konsolidované účetní závěrky mezinárodní účetní standardy.

Ustanovení 37a vymezuje přestupky pro drobné podnikatele a malé účetní jednotky. Tato problematika není předmětem bakalářské práce proto jednotlivá ustanovení nejsou podrobně rozebrána.

- a) nevede jednoduché účetnictví podle § 4, odst. 1;
- b) nesestaví přehledy v rozsahu a ve lhůtě podle § 13b, odst. 3;
- c) nezajistí, aby jí zpracované přehledy obsahovaly veškeré údaje podle § 18, odst. 3;
- d) nesestaví přehledy ke dni stanovenému v § 19, odst. 1 a 2;
- e) vede jednoduché účetnictví v rozporu s § 8, odst. 2;
- f) v rozporu s § 31 neuschová účetní záznamy;

- g) nezveřejní přehled o majetku a závazcích, výroční zprávu nebo obdobný dokument podle § 21a, odst. 1.

Příloha 6: Rozvaha za minulé účetní období k 31. 12. 2016

Zpracováno v souladu s vyhláškou č.
500/2002 Sb. ve znění pozdějších
předpisů

ROZVAHA (BILANCE)

ke dni **31.12.2016**
(v celých tisících Kč)

0

Obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

Sídlo, bydliště nebo místo
podnikání účetní jednotky

označ a	AKTIVA b	řád c	Běžné účetní období			Min.úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 37 + 74)	001	5 697 623	2 682 570	3 015 053	2 984 508
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 14 + 27)	003	4 217 956	2 657 111	1 560 845	1 600 466
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 + 06 + 09 + 010 + 011)	004	19 757	17 297	2 460	987
B. I. 1	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	005				
2	Ocenitelná práva	006	19 757	17 297	2 460	877
	<i>B.I.2.1. Software</i>	007	19 757	17 297	2 460	877
	<i>B.I.2.2. Ostatní ocenitelná práva</i>	008	0	0	0	0
3	Goodwill	009			0	
4	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	010			0	
5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	109
	<i>B.I.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek</i>	012				
	<i>B.I.5.2. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek</i>	013			0	109
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 15 + 18 + 19 + 20 + 24)	014	4 194 237	2 639 814	1 554 422	1 595 517
B. II. 1	Pozemky a stavby	015	1 230 223	408 361	821 862	855 225
	<i>B.II.1.1. Pozemky</i>	016	77 652		77 652	77 652
	<i>B.II.1.2. Stavby</i>	017	1 152 572	408 361	744 211	777 573
2	Hmotné movité věci a soubory movitých věcí	018	2 576 118	1 920 216	655 902	659 450
3	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	019				
4	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	020	377 805	311 237	66 568	71 365
	<i>B.II.4.1. Pěstitelské celky trvalých porostů</i>	021			0	
	<i>B.II.4.2. Dospělá zvířata a jejich skupiny</i>	022			0	
	<i>B.II.4.3. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek</i>	023	377 805	311 237	66 568	71 365
5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	024	10 090	0	10 090	9 478
	<i>B.II.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek</i>	025	2 558		2 558	4 305
	<i>B.II.5.2. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek</i>	026	7 532		7 532	5 173
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 28 až 34)	027	3 963	0	3 963	3 963
B. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	028			0	
2	Zápůjčka a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoby	029			0	
3	Podíly - podstatný vliv	030			0	
4	Zápůjčka a úvěry - podstatný vliv	031			0	
5	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	032	3 963		3 963	3 963
6	Zápůjčky a úvěry - ostatní	033			0	
7	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	034	0	0	0	0
	<i>B.III.7.1. Jiný dlouhodobý finanční majetek</i>	035				
	<i>B.III.7.2. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek</i>	036			0	

označ a	AKTIVA b	řád c	Běžné účetní období			Min.úč. období Netto 4
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
C.	Oběžná aktiva (ř. 38 + 46 + 68 + 71)	037	1 478 291	25 458	1 452 833	1 383 062
C. I.	Zásoby (ř. 39 + 40 + 41 + 44 + 45)	038	446 841	24 309	422 532	412 341
C. I. 1	Materiál	039	230 820	22 994	207 827	198 751
2	Nedokončená výroba a polotovary	040	102 471	482	101 989	103 325
3	Výrobky a zboží	041	113 549	834	112 716	110 265
	<i>C.I.3.1. Výrobky</i>	042	109 310	682	108 629	94 350
	<i>C.I.3.2. Zboží</i>	043	4 239	152	4 087	15 915
4	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	044				
5	Poskytnuté zálohy na zásoby	045				
C. II.	Pohledávky (ř. 47 + 57)	046	594 900	1 149	593 751	589 913
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	047	3 963	0	3 963	3 170
	<i>C.II.1.1. Pohledávky z obchodních vztahů</i>	048				
	<i>C.II.1.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba</i>	049				
	<i>C.II.1.3. Pohledávky - podstatný vliv</i>	050				
	<i>C.II.1.4. Odložená daňová pohledávka</i>	051				
	<i>C.II.1.5. Pohledávky - ostatní</i>	052	3 963	0	3 963	3 170
	<i>C.II.1.5.1. Pohledávky za společníky</i>	053				
	<i>C.II.1.5.2. Dlouhodobé poskytnuté zálohy</i>	054				
	<i>C.II.1.5.3. Dohadné účty aktivní</i>	055				
	<i>C.II.1.5.4. Jiné pohledávky</i>	056	3 963		3 963	3 170
2	Krátkodobé pohledávky	057	590 938	1 149	589 789	586 743
	<i>C.II.2.1. Pohledávky z obchodních vztahů</i>	058	553 455	1 067	552 388	555 466
	<i>C.II.2.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba</i>	059				
	<i>C.II.2.3. Pohledávky - podstatný vliv</i>	060				
	<i>C.II.2.4. Pohledávky - ostatní</i>	061	37 483	82	37 401	31 278
	<i>C.II.2.4.1. Pohledávky za společníky</i>	062				
	<i>C.II.2.4.2. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění</i>	063				
	<i>C.II.2.4.3. Stát - daňové pohledávky</i>	064				
	<i>C.II.2.4.4. Krátkodobé poskytnuté zálohy</i>	065	21 137		21 137	21 590
	<i>C.II.2.4.5. Dohadné účty aktivní</i>	066	16 228		16 228	9 608
	<i>C.II.2.4.6. Jiné pohledávky</i>	067	118	82	36	79
C. III.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 69 až 70)	068	0	0	0	0
C. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	069				
2	Ostatní krátkodobý finanční majetek	070				
C. IV.	Peněžní prostředky (ř. 72 až 73)	071	436 550	0	436 550	380 808
C. IV. 1	Peněžní prostředky v pokladně	072	557		557	596
2	Peněžní prostředky na účtech	073	435 993		435 993	380 212
D. I.	Časové rozlišení (ř. 75 až 77)	074	1 376	0	1 376	980
D. I. 1	Náklady příštích období	075	1 376		1 376	980
2	Komplexní náklady příštích období	076				
3	Příjmy příštích období	077				

označ	PASIVA	řád	Běžné úč. období	Min.úč. období
a	b	c	5	6
	PASIVA CELKEM (ř. 79 + 101 + 141)	078	3 015 053	2 984 508
A.	Vlastní kapitál (ř. 80 + 84 + 92 + 95 + 99 + 100)	079	2 520 680	2 225 939
A. I.	Základní kapitál (ř. 81 až 83)	080	554 750	554 750
1	Základní kapitál	081	554 750	554 750
2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	082		
3	Změny základního kapitálu	083		
A. II.	Ážio (ř. 85 až 86)	084	0	0
A. II. 1	Ážio	085		
2	Kapitálové fondy	086	0	0
	A.II.2.1.Ostatní kapitálové fondy	087		
	A.II.2.2. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	088		
	A.II.2.3. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	089		
	A.II.2.4. Rozdíly z přeměn obchodních korporací	090		
	A.II.2.5.Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	091		
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 93 + 94)	092	55 475	55 475
A. III. 1	Ostatní rezervní fondy	093	55 475	55 475
2	Statutární a ostatní fondy	094		
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)	095	1 307 539	742 186
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	096	1 307 539	742 186
2	Neuhrazená ztráta minulých let	097		
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	098		
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-) (ř. 01 - (+ 80 + 84 + 92 + 95 + 100 + 101 + 141))	099	602 916	873 528
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	100		
B. + C.	Cizí zdroje (ř. 102 + 107)	101	494 373	758 569
B. I.	Rezervy (ř. 103 až 106)	102	31 839	45 127
B. I. 1	Rezerva na důchody a podobné závazky	103		
2	Rezerva na daň z příjmů	104	1 725	17 512
3	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	105	400	
4	Ostatní rezervy	106	29 714	27 615
C.	Závazky (ř. 108 + 123)	107	462 534	713 442
C. I.	Dlouhodobé závazky (ř. 109 + 112 + 113 + 114 + 115 + 116 + 117 + 118 + 119)	108	74 680	76 374
C. I. 1	Vydané dluhopisy	109	0	0
	C.I.1.1. Výměnitelné dluhopisy	110		
	C.I.1.2. Ostatní dluhopisy	111		
2	Závazky k úvěrovým institucím	112		
3	Dlouhodobé přijaté zálohy	113		
4	Závazky z obchodních vztahů	114		
5	Dlouhodobé směnky k úhradě	115		
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	116		
7	Závazky - podstatný vliv	117		
8	Odložený daňový závazek	118	74 680	76 374
9	Závazky - ostatní	119	0	0
	C.I.9.1. Závazky ke společníkům	120		
	C.I.9.2. Dohadné účty pasivní	121		
	C.I.9.3. Jiné závazky	122		

označ	PASIVA	řád	Běžné úč. období	Min.úč. období
a	b	c	5	6
C. II.	Krátkodobé závazky (ř. 124 + 127 + 128 + 129 + 130 + 131 + 132 + 133)	123	387 854	637 068
C. II. 1	Vydané dluhopisy	124	0	0
	<i>C.II.1.1. Vyměnitelné dluhopisy</i>	125		
	<i>C.II.1.2. Ostatní dluhopisy</i>	126		
2	Závazky k úvěrovým institucím	127		
3	Krátkodobé přijaté zálohy	128		
4	Závazky z obchodních vztahů	129	323 562	36 029
5	Krátkodobé směnky k úhradě	130		
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	131		
7	Závazky - podstatný vliv	132		
8	Závazky ostatní	133	64 292	601 039
	<i>C.II.8.1. Závazky ke společníkům</i>	134		544 883
	<i>C.II.8.2. Krátkodobé finanční výpomoci</i>	135		
	<i>C.II.8.3. Závazky k zaměstnancům</i>	136		
	<i>C.II.8.4. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění</i>	137	13 228	12 189
	<i>C.II.8.5. Stát - daňové závazky a dotace</i>	138	22 940	13 937
	<i>C.II.8.6. Dohadné účty pasivní</i>	139	28 066	29 963
	<i>C.II.8.7. Jiné závazky</i>	140	58	67
D. I.	Časové rozlišení (ř. 142 + 143)	141	0	0
D. I. 1	Výdaje příštích období	142		
2	Výnosy příštích období	143		
Právní forma účetní jednotky :				
Předmět podnikání nebo jiné činnosti :				
Okamžik sestavení	Podpisový záznam osoby odpovědné za sestavení účetní závěrky	Podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou		

Příloha 7: Počáteční účet rozvažný k 1. 1. 2017

Číslo účtu dle účtové osnovy	Název účtu	Částka
013	Software	19 757,03
021	Stavby	1 152 571,58
022	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	2 576 117,94
029	Jiný dlouhodobý majetek	377 805,36
031	Pozemky	77 651,53
042	Nedokončený dlouhodobý majetek	7 531,92
052	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	2 558,19
063	Ostatní cenné papíry a podíly	3 962,50
073	Oprávky k softwaru	-17 297,11
081	Oprávky ke stavbám	-408 360,99
082	Oprávky k SMV	-1 920 216,41
089	majetku	-311 236,94
112	Materiál	230 820,38
121	Nedokončená výroba a polotovary	102 471,04
123	Výrobky	109 310,32
132	Zboží	4 239,08
191	Opravná položka k materiálu	-22 993,60
192	Opravné položky k nedokončené výrobě	481,84
194	Opravná položka k výrobkům	681,55
196	Opravná položka ke zboží	152,16
211	Pokladna	557,13
221	Bankovní účet	435 992,87
311	Pohledávky z obchodních vztahů	553 455,06
314	Poskytnuté zálohy	21 136,77
315	Ostatní pohledávky	3 962,50
321	Závazky z obchodních vztahů	323 561,90
331	Závazky vůči zaměstnancům	0,00
336	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	13 227,62
346	Dotace ze státního rozpočtu	22 940,50
378	Jiné pohledávky	118,08

Číslo účtu dle účtové osnovy	Název účtu	Částka
381	Náklady příštích období	1 375,78
383	Výdaje příštích období	0
384	Výnosy příštích období	0
388	Dohadné účty aktivní	16 228,02
389	Dohadné účty pasivní	28 066,39
391	Opravná položka k pohledávkám	1 149,13
411	Základní kapitál	554 750,00
427	Ostatní fondy	55 475,00
428	Nerozdělený zisk minulých let	1 307 539,41
451	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	400
453	Rezerva na daň z příjmu	1 725,27
459	Ostatní rezervy	29 714,00
481	Odložený daňový závazek	74 679,65

Příloha 8: Účetní operace za rok 2017

Doklad	Účetní případ	Varianta A			Varianta B		
		částka v Kč	MD	D	částka v Kč	MD	D
FAP	Nákup materiálu	220 000	112	321	220 000	112	321
VÚD	Výdej materiálu do výroby dle výdejky	240 000	501	112	240 000	501	112
VÚD	Převzetí výrobků na sklad výrobků	400 000	123	583	400 000	123	613
VÚD	Vyskladnění výrobků ze skladu za účelem převedení výrobků na podnikovou prodejnu	50 000	583	123	50 000	613	123
VÚD	Převzetí zboží na sklad na podnikové prodejně	50 000	132	585	50 000	132	621
VÚD	Spotřeba elektrické energie	40 000	502	321	40 000	502	321
FAV	Prodej výrobků	600 000	311	601	600 000	311	601
VÚD	Vyskladnění prodaných výrobků	300 000	583	123	300 000	613	123
FAV	Prodej zboží	100 000	311	604	100 000	311	604
VÚD	Vyskladnění zboží na skladě prodejny	40 000	504	132	40 000	621	132
BV	Částečná úhrada za prodané výrobky	550 000	221	311	550 000	221	311
BV	Úhrada za nákup materiálu	220 000	321	221	220 000	321	221
PPD	Poskytnuté služby zákazníkům	5 900	211	602	5 900	211	602
VPD	Nákup drobného materiálu, aj.	3 200	501	211	3 200	501	211
ZVL	ZC mzdy	120 000	521	331	120 000	521	331
ZVL	Závazky vůči institucím	40 800	524	336	40 800	524	336
BV	Úhrada závazku vůči zaměstnancům a institucím S a Z pojištění	110 000	331	221	110 000	331	221
BV	Úhrada závazku vůči institucím soc. a zdrav. Pojištění	30 000	336	221	30 000	336	221
LS	Zvýšená splátka nájemného	300	381	321	300	518	321
LS	Roční splátky leasingu	274	518	321	274	518	321
BV	Úhrada zvýšené i pravidelné splátky	574	321	221	574	321	221
VÚD	Poměrná část nájemného	60	518	381	nezaúčtováno		
ÚS	Koupě výrobního zařízení	4 000	022	321	4 000	022	321
VÚD	Splátka úroků do PC výrobního zařízení	200	022	221	nezaúčtováno		
VÚD	Úroky z úvěru na pořízení výrobního zařízení	nezaúčtováno			200	562	221
VÚD	Reklamní služby na podnikové tabuli společnosti XY	nezaúčtováno			60	518	321
VÚD	Časové rozlišení za měsíc prosinec 2017	20	518	383	nezaúčtováno		
VÚD	Předpis pojistné náhrady	250	378	388	250	378	668
VÚD	Zúčtování rozdílu	50	668	388	50	668	388
BV	Příjem poukázané náhrady od pojišťovny	250	221	378	250	221	378

Doklad	Účetní případ	Varianta A			Varianta B		
		částka v Kč	MD	D	částka v Kč	MD	D
BV	Přijaté nájemné od IT společnosti	60	221	384	60	221	602
VÚD	Poměrná část nájemného	20	384	602	nezaúčtováno		
VPD	Dar nemocnici na zdravotnické potřeby	10	543	211	10	543	211
PPD	Přijatý dar od společnosti ABC, a. s.	15	211	668	15	211	668
VÚD	Útvořené rezervy na opravu administrativní budovy	375	552	451	nezaúčtováno		
BV	Převedení finančních prostředků na vázaný BÚ	375	221.R	221	nezaúčtováno		
VÚD	Změna výše tvořené rezervy	140	552	451	400	552	451
BV	Převedení finančních prostředků na vázaný BÚ	140	221.R	221	400	221.R	221
BV	Prodej výrobního zařízení	100	221	641	100	221	641
VÚD	Vyřazení výrobního zařízení z evidence	30	541	022	30	541	022
VÚD	Rozpuštění rezervy na opravu výrobního zařízení	400	451	552	nezaúčtováno		
BV	Převedení finančních prostředků z vázaného BÚ	400	221	221.R	nezaúčtováno		
VÚD	Odpis počítače - náklad související s výrobou SW	10	551	082	10	551	082
VÚD	Spotřeba elektrické energie	5	502	321	5	502	321
VÚD	Ostatní náklady spojené s výrobou SW	35	548	321	35	548	321
VÚD	Mzdové náklady	30	521	331	30	521	331
VÚD	Software ve vlastní režii	80	013	587	55	518	587
VÚD	Technické zhodnocení výrobní haly	300	021	321	nezaúčtováno		
VÚD	Oprava výrobní haly	nezaúčtováno			300	511	321
VÚD	Opravná položka ke zboží	nezaúčtováno			500	559	196
VÚD	Mimořádný odpis vyřazeného aktiva v zůstatkové ceně	150	549	082	150	549	082
VÚD	Vyřazení aktiva z dlouhodobého majetku účetní jednotky	800	082	022	800	082	022
VÚD	Odpis nedobytné pohledávky v plné výši	nezaúčtováno			1 500	546	311
VÚD	Tvorba opravných položek pro pohledávky po splatnosti	200	559	391	800	559	391
VÚD	Odpis výrobní linky	67	551	082	200	551	082
VUD	Odpis stavby	850	551	081	1 500	551	081

Příloha 9: Konečný účet rozvahový k 31. 12. 2017

Číslo účtu dle účtové osnovy	Název účtu	Varianta A			Varianta B		
		částka v Kč	změna	změna v %	částka v Kč	změna	změna v %
013	Software	19 757,03	0,00	0,000	19 812,03	55,00	0,28
021	Stavby	1 152 871,58	300,00	0,026	1 030 220,58	0,00	0,00
022	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	2 580 273,94	4 156,00	0,161	2 579 287,94	3 170,00	0,12
029	Jiný dlouhodobý majetek	377 805,36	0,00	0,000	377 805,36	0,00	0,00
031	Pozemky	77 651,53	0,00	0,000	77 651,53	0,00	0,00
042	Nedokončený dlouhodobý majetek	47 776,92	0,00	0,000	7 531,92	0,00	0,00
052	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	2 558,19	0,00	0,000	2 558,19	0,00	0,00
063	Ostatní cenné papíry a podíly	3 962,50	0,00	0,000	3 962,50	0,00	0,00
073	Oprávký k softwaru	-17 297,11	0,00	0,000	-17 297,11	0,00	0,00
081	Oprávký ke stavbám	-409 210,99	-850,00	0,208	-409 860,99	-1 500,00	0,37
082	Oprávký k SMV	-1 919 643,07	573,33	-0,030	-1 919 476,41	740,00	-0,04
089	dlouhodobému majetku	-311 236,94	0,00	0,000	-311 236,94	0,00	0,00
112	Materiál	210 820,38	-20 000,00	-8,665	210 820,38	-20 000,00	-8,66
121	Nedokončená výroba a polotovary	102 471,04	0,00	0,000	102 471,04	0,00	0,00
123	Výrobky	159 310,32	50 000,00	45,741	159 310,32	50 000,00	45,74
132	Zboží	14 239,08	10 000,00	235,900	14 239,08	10 000,00	235,90
191	Opravná položka k materiálu	-22 993,60	0,00	0,000	-22 993,60	0,00	0,00
192	Opravné položky k nedokončené výrobě	481,84	0,00	0,000	481,84	0,00	0,00
194	Opravná položka k výrobkům	681,55	0,00	0,000	681,55	0,00	0,00
196	Opravná položka ke zboží	152,16	0,00	0,000	652,16	500,00	328,60
211	Pokladna	3 262,13	2 705,00	485,526	3 662,13	3 105,00	557,32
221	Bankovní účet	625 628,62	189 635,75	43,495	625 228,62	189 235,75	43,40
311	Pohledávky z obchodních vztahů	703 455,06	150 000,00	27,102	701 955,06	148 500,00	26,83
314	Poskytnuté zálohy	21 136,77	0,00	0,000	21 136,77	0,00	0,00
315	Ostatní pohledávky	3 962,50	0,00	0,000	3 962,50	0,00	0,00
321	Závazky z obchodních vztahů	367 901,90	44 340,00	13,704	367 961,90	44 400,00	13,72
331	Závazky vůči zaměstnancům	10030	10 030,00	0,000	10030	10 030,00	0,00
336	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	24 027,62	10 800,00	81,647	24 027,62	10 800,00	81,65
346	Dotace ze státního rozpočtu	22 940,50	0,00	0,000	22 940,50	0,00	0,00
378	Jiné pohledávky	118,08	0,00	0,000	118,08	0,00	0,00
381	Náklady příštích období	1 615,78	240,00	17,445	1 375,78	0,00	0,00
383	Výdaje příštích období	20	20,00	0,000		0,00	0,00
384	Výnosy příštích období	40	40,00	0,000		0,00	0,00
388	Dohadné účty aktivní	15 928,02	-300,00	-1,849	16 228,02	0,00	0,00
389	Dohadné účty pasivní	28 066,39	0,00	0,000	28 066,39	0,00	0,00
391	Opravná položka k pohledávkám	1 349,13	200,00	17,405	1 949,13	800,00	69,62
411	Základní kapitál	554 750,00	0,00	0,000	554 750,00	0,00	0,00
427	Ostatní fondy	55 475,00	0,00	0,000	55 475,00	0,00	0,00
428	Nerozdělený zisk minulých let	1 307 539,41	0,00	0,000	1 307 539,41	0,00	0,00
451	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	515	115,00	0,000	800	400,00	0,00
453	Rezerva na daň z příjmu	1 725,27	0,00	0,000	1 725,27	0,00	0,00
459	Ostatní rezervy	29 714,00	0,00	0,000	29 714,00	0,00	0,00
481	Odložený daňový závazek	74 679,65	0,00	0,000	74 679,65	0,00	0,00

Příloha 10: Konečný stav výsledkových účtů k 31. 12. 2017

Číslo účtu dle účtové osnovy	Název účtu	Varianta A	Varianta B
		částka v Kč	částka v Kč
501	Spotřeba materiálu	243 200,00	243 200,00
502	Spotřeba energie	40 005,00	40 005,00
504	Prodané zboží	40 000,00	
511	Opravy a udržování		300,00
518	Ostatní služby	354,25	689,25
521	Mzdové náklady	120 030,00	120 030,00
524	Zákonné sociální a zdravotní pojištění	40 800,00	40 800,00
541	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	30,00	30,00
543	Dary	10,00	10,00
546	Odpis pohledávky		1 500,00
548	Ostatní provozní náklady	35,00	35,00
549	Manka a škody z provozní činnosti	150,00	150,00
551	nehmotného a hmotného	926,67	1 710,00
552	Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů	115,00	400,00
559	Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti	200,00	1 300,00
562	Úroky		200,00
583	Změna stavu výrobků	-50 000,00	X
585	Aktivace materiálu a zboží	-50 000,00	X
587	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	-80,00	-55,00
601	Tržby za vlastní výrobky	600 000,00	600 000,00
602	Tržby z prodeje služeb	5 920,00	5 960,00
604	Tržby za zboží	100 000,00	100 000,00
613	Změna stavu výrobků	X	50 000,00
621	Aktivace materiálu a zboží	X	10 000,00
641	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	100,00	100,00
668	Ostatní finanční výnosy	-35,00	315,00

Příloha 11: Výkaz zisku a ztráty

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů		VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY		Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky	
		ke dni 31.12.2017			
		(v celých tisících Kč)			
		IČ		Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky	
Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu - druhové členění					
Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období		
			za variantu A	za variantu B	
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	01	605 920	605 960	
II.	Tržby za prodej zboží	02	100 000	100 000	
A.	Výkonová spotřeba (ř. 04 + 05 + 06)	03	283 559	283 205	
A. 1	Náklady vynaložené na prodané zboží	04			
A. 2	Spotřeba materiálu a energie	05	283 205	283 205	
A. 3	Služby	06	354	989,25	
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	07	-50 000	60 000	
C.	Aktivace	08	-50 080	1 655	
D.	Osobní náklady (ř. 10 + 11)	09	160 830	160 830	
D. 1.	Mzdové náklady	10	120 030	120 030	
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	40 800	40 800	
D. 2. 1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	40 800	40 800	
D. 2. 2.	Ostatní náklady	13			
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti (ř. 15 + 18 + 19)	14	200	0	
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15			
E. 1. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16	927	1 710	
E. 1. 2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné	17	200	1 300	
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	18			
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	200		
III.	Ostatní provozní výnosy (ř. 21 + 22 + 23)	20	100	100	
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	21	100	100	
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	22			
III. 3.	Jiné provozní výnosy	23			
F.	Ostatní provozní náklady (ř. 25 až 29)	24	330	2 115	
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	30	30	
F. 2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	26			
F. 3.	Daně a poplatky	27			
F. 4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	115	400	
F. 5.	Jiné provozní náklady	29	185	1 685	
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 01 + 02 - 03 - 07 - 08 - 09 - 14 + 20 - 24)	30	361 181	198 255	

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly (ř. 32 +33)	31	0	0
IV. 1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	32		
IV. 2.	Ostatní výnosy z podílů	33		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	34		
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku (ř. 36 +37)	35	0	0
V. 1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36		
V. 2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38		
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy (ř. 41 + 42)	39	0	0
VI. 1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	40		
VI. 2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42		200
J.	Nákladové úroky a podobné náklady (ř. 45 +46)	43	0	1 300
J. 1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	44		
J. 2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45		1 300
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	-35	315
K.	Ostatní finanční náklady	47	10	10
*	Finanční výsledek hospodaření (ř. 31 - 34 + 35 - 38 + 39 - 42 - 43 + 46 - 47)	48	-45	-1 195
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (ř. 30 + 48)	49	361 136	197 060
L.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 51 + 52)	50	0	0
L. 1	Daň z příjmů splatná	51		
L. 2	Daň z příjmů odložená	52		
**	Výsledek hospodaření po zdanění (ř. 59 - 50)	53	361 136	197 060
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	54		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (ř. 53 - 54)	55	361 136	197 060
*	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	705 985	706 375
Okamžik sestavení	Podpisový záznam osoby odpovědné za sestavení účetní závěrky	Podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou		

Příloha 12: Rozvaha běžného roku - varianta řádného vedení účetnictví

Zpracováno v souladu s vyhláškou č.
500/2002 Sb. ve znění pozdějších
předpisů

ROZVAHA (BILANCE)

ke dni **31.12.2017**

(v celých tisících Kč)

0

VARIANTA A

Obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

Sídlo, bydliště nebo místo
podnikání účetní jednotky

označ a	AKTIVA b	řád c	Běžné účetní období			Min.úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 37 + 74)	001	6 124 605	2 683 128	3 441 476	3 015 053
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 14 + 27)	003	4 262 657	2 657 388	1 605 269	1 560 845
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 + 06 + 09 + 010 + 011)	004	19 757	17 297	2 460	2 460
B. I. 1	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	005				
2	Ocenitelná práva	006	19 757	17 297	2 460	2 460
	<i>B.I.2.1. Software</i>	007	19 757	17 297	2 460	2 460
	<i>B.I.2.2. Ostatní ocenitelná práva</i>	008	0	0	0	0
3	Goodwill	009				
4	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	010				
5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
	<i>B.I.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek</i>	012				
	<i>B.I.5.2. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek</i>	013			0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 15 + 18 + 19 + 20 + 24)	014	4 238 938	2 640 091	1 598 847	1 554 422
B. II. 1	Pozemky a stavby	015	1 230 523	409 211	821 312	821 862
	<i>B.II.1.1. Pozemky</i>	016	77 652		77 652	77 652
	<i>B.II.1.2. Stavby</i>	017	1 152 872	409 211	743 661	744 211
2	Hmotné movité věci a soubory movitých věcí	018	2 580 274	1 919 643	660 631	655 902
3	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	019				
4	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	020	377 805	311 237	66 568	66 568
	<i>B.II.4.1. Pěstelské celky trvalých porostů</i>	021			0	
	<i>B.II.4.2. Dospělá zvířata a jejich skupiny</i>	022			0	
	<i>B.II.4.3. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek</i>	023	377 805	311 237	66 568	66 568
5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	024	50 335	0	50 335	10 090
	<i>B.II.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek</i>	025	2 558		2 558	2 558
	<i>B.II.5.2. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek</i>	026	47 777		47 777	7 532
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 28 až 34)	027	3 963	0	3 963	3 963
B. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	028			0	
2	Zápůjčka a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoby	029			0	
3	Podíly - podstatný vliv	030			0	
4	Zápůjčka a úvěry - podstatný vliv	031			0	
5	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	032	3 963		3 963	3 963
6	Zápůjčky a úvěry - ostatní	033			0	
7	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	034	0	0	0	0
	<i>B.III.7.1. Jiný dlouhodobý finanční majetek</i>	035				
	<i>B.III.7.2. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek</i>	036			0	

označ a	AKTIVA b	řad c	Běžné účetní období			Min.úč. období Netto 4
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
C.	Oběžná aktiva (ř. 38 + 46 + 68 + 71)	037	1 860 332	25 740	1 834 592	1 452 833
C. I.	Zásoby (ř. 39 + 40 + 41 + 44 + 45)	038	486 841	24 309	462 532	422 532
C. I. 1	Materiál	039	210 820	22 994	187 827	207 827
	2 Nedokončená výroba a polotovary	040	102 471	482	101 989	101 989
	3 Výrobky a zboží	041	173 549	834	172 716	112 716
	C.I.3.1. Výrobky	042	159 310	682	158 629	108 629
	C.I.3.2. Zboží	043	14 239	152	14 087	4 087
	4 Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	044				
	5 Poskytnuté zálohy na zásoby	045				
C. II.	Pohledávky (ř. 47 + 57)	046	744 600	1 431	743 169	593 751
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	047	3 963	0	3 963	3 963
	C.II.1.1. Pohledávky z obchodních vztahů	048				
	C.II.1.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	049				
	C.II.1.3. Pohledávky - podstatný vliv	050				
	C.II.1.4. Odložená daňová pohledávka	051				
	C.II.1.5. Pohledávky - ostatní	052	3 963	0	3 963	3 963
	C.II.1.5.1. Pohledávky za společníky	053				
	C.II.1.5.2. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	054				
	C.II.1.5.3. Dohadné účty aktivní	055				
	C.II.1.5.4. Jiné pohledávky	056	3 963		3 963	3 963
C. II. 2	Krátkodobé pohledávky	057	740 638	1 431	739 207	589 789
	C.II.2.1. Pohledávky z obchodních vztahů	058	703 455	1 349	702 106	552 388
	C.II.2.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	059				
	C.II.2.3. Pohledávky - podstatný vliv	060				
	C.II.2.4. Pohledávky - ostatní	061	37 183	82	37 101	37 401
	C.II.2.4.1. Pohledávky za společníky	062				
	C.II.2.4.2. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	063				
	C.II.2.4.3. Stát - daňové pohledávky	064				
	C.II.2.4.4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	065	21 137		21 137	21 137
	C.II.2.4.5. Dohadné účty aktivní	066	15 928		15 928	16 228
	C.II.2.4.6. Jiné pohledávky	067	118	82	36	36
C. III.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 69 až 70)	068	0	0	0	0
C. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	069				
	2 Ostatní krátkodobý finanční majetek	070				
C. IV.	Peněžní prostředky (ř. 72 až 73)	071	628 891	0	628 891	436 550
C. IV. 1	Peněžní prostředky v pokladně	072	3 262		3 262	557
	2 Peněžní prostředky na účtech	073	625 629		625 629	435 993
D. I.	Časové rozlišení (ř. 75 až 77)	074	1 616	0	1 616	1 376
D. I. 1	Náklady příštích období	075	1 616		1 616	1 376
	2 Komplexní náklady příštích období	076				
	3 Příjmy příštích období	077				

označ	PASIVA	řád	Běžné úč.	Min.úč.
a	b	c	období	období
			5	6
	PASIVA CELKEM (ř. 79 + 101 + 141)	078	3 441 476	3 015 053
A.	Vlastní kapitál (ř. 80 + 84 + 92 + 95 + 99 + 100)	079	2 881 816	2 520 680
A. I.	Základní kapitál (ř. 81 až 83)	080	554 750	554 750
1	Základní kapitál	081	554 750	554 750
2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	082		
3	Změny základního kapitálu	083		
A. II.	Ážio (ř. 85 až 86)	084	0	0
A. II. 1	Ážio	085		
2	Kapitálové fondy	086	0	0
	A.II.2.1.Ostatní kapitálové fondy	087		
	A.II.2.2. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	088		
	A.II.2.3. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	089		
	A.II.2.4. Rozdíly z přeměn obchodních korporací	090		
	A.II.2.5.Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	091		
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 93 + 94)	092	55 475	55 475
A. III. 1	Ostatní rezervní fondy	093	55 475	55 475
2	Statutární a ostatní fondy	094		
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)	095	1 910 455	1 307 539
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	096	1 910 455	1 307 539
2	Neuhrazená ztráta minulých let	097		
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	098		
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-) (ř. 01 - (+ 80 + 84 + 92 + 95 + 100 + 101 + 141))	099	361 136	602 916
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	100		
B. + C.	Cizí zdroje (ř. 102 + 107)	101	559 600	494 372
B. I.	Rezervy (ř. 103 až 106)	102	31 954	31 839
B. I. 1	Rezerva na důchody a podobné závazky	103		
2	Rezerva na daň z příjmů	104	1 725	1 725
3	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	105	515	400
4	Ostatní rezervy	106	29 714	29 714
C.	Závazky (ř. 108 + 123)	107	527 646	462 533
C. I.	Dlouhodobé závazky (ř. 109 + 112 + 113 + 114 +115 + 116 + 117 + 118 + 119)	108	74 680	74 680
C. I. 1	Vydané dluhopisy	109	0	0
	C.I.1.1. Výměnitelné dluhopisy	110		
	C.I.1.2. Ostatní dluhopisy	111		
2	Závazky k úvěrovým institucím	112		
3	Dlouhodobé přijaté zálohy	113		
4	Závazky z obchodních vztahů	114		
5	Dlouhodobé směnky k úhradě	115		
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	116		
7	Závazky - podstatný vliv	117		
8	Odložený daňový závazek	118	74 680	74 680
9	Závazky - ostatní	119	0	0
	C.I.9.1. Závazky ke společníkům	120		
	C.I.9.2. Dohadné účty pasivní	121		
	C.I.9.3. Jiné závazky	122		

označ	PASIVA	řád	Běžné úč. období	Min.úč. období
a	b	c	5	6
C. II.	Krátkodobé závazky (ř. 124 + 127 + 128 + 129 + 130 + 131 + 132 + 133)	123	452 966	387 853
C. II. 1	Vydané dluhopisy	124	0	0
	<i>C.II.1.1. Vyměnitelné dluhopisy</i>	125		
	<i>C.II.1.2. Ostatní dluhopisy</i>	126		
2	Závazky k úvěrovým institucím	127		
3	Krátkodobé přijaté zálohy	128		
4	Závazky z obchodních vztahů	129	367 902	323 562
5	Krátkodobé směnky k úhradě	130		
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	131		
7	Závazky - podstatný vliv	132		
8	Závazky ostatní	133	85 065	64 292
	<i>C.II.8.1. Závazky ke společníkům</i>	134		0
	<i>C.II.8.2. Krátkodobé finanční výpomoci</i>	135		
	<i>C.II.8.3. Závazky k zaměstnancům</i>	136	10 030	
	<i>C.II.8.4. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění</i>	137	24 028	13 228
	<i>C.II.8.5. Stát - daňové závazky a dotace</i>	138	22 940	22 940
	<i>C.II.8.6. Dohadné účty pasivní</i>	139	28 066	28 066
	<i>C.II.8.7. Jiné závazky</i>	140		57
D. I.	Časové rozlišení (ř. 142 + 143)	141	60	0
D. I. 1	Výdaje příštích období	142	20	
2	Výnosy příštích období	143	40	
Právní forma účetní jednotky :		akciová společnost		
Předmět podnikání nebo jiné činnosti :		výroba a prodej, služby se zbožím spojené		
Okamžik sestavení	Podpisový záznam osoby odpovědné za sestavení účetní závěrky	Podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou		

Příloha 13: Rozvaha běžného roku – varianta kreativního účetnictví

Zpracováno v souladu s vyhláškou č.
500/2002 Sb. ve znění pozdějších
předpisů

ROZVAHA (BILANCE)

ke dni 31.12.2017

(v celých tisících Kč)

0

VARIANTA B

Obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

Sídlo, bydliště nebo místo
podnikání účetní jednotky

označ a	AKTIVA b	řád c	Běžné účetní období			Min.úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 37 + 74)	001	5 959 338	2 684 712	3 277 626	3 015 053
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 14 + 27)	003	4 098 830	2 657 871	1 440 959	1 560 845
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 + 06 + 09 + 010 + 011)	004	19 812	17 297	2 515	2 460
B. I. 1	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	005			0	
2	Ocenitelná práva	006	19 812	17 297	2 515	2 460
	<i>B.I.2.1. Software</i>	007	19 812	17 297	2 515	2 460
	<i>B.I.2.2. Ostatní ocenitelná práva</i>	008				
3	Goodwill	009				
4	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	010				
5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
	<i>B.I.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek</i>	012				
	<i>B.I.5.2. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek</i>	013				0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 15 + 18 + 19 + 20 + 24)	014	4 075 056	2 640 574	1 434 481	1 554 422
B. II. 1	Pozemky a stavby	015	1 107 872	409 861	698 011	821 862
	<i>B.II.1.1. Pozemky</i>	016	77 652		77 652	77 652
	<i>B.II.1.2. Stavby</i>	017	1 030 221	409 861	620 360	744 211
2	Hmotné movité věci a soubory movitých věcí	018	2 579 288	1 919 476	659 812	655 902
3	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	019				
4	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	020	377 805	311 237	66 568	66 568
	<i>B.II.4.1. Pěstitelské celky trvalých porostů</i>	021				
	<i>B.II.4.2. Dospělá zvířata a jejich skupiny</i>	022				
	<i>B.II.4.3. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek</i>	023	377 805	311 237	66 568	66 568
5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	024	10 090	0	10 090	10 090
	<i>B.II.5.1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek</i>	025	2 558		2 558	2 558
	<i>B.II.5.2. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek</i>	026	7 532		7 532	7 532
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 28 až 34)	027	3 963	0	3 963	3 963
B. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	028				
2	Zápůjčka a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoby	029				
3	Podíly - podstatný vliv	030				
4	Zápůjčka a úvěry - podstatný vliv	031				
5	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	032	3 963		3 963	3 963
6	Zápůjčky a úvěry - ostatní	033			0	
7	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	034	0	0	0	0
	<i>B.III.7.1. Jiný dlouhodobý finanční majetek</i>	035				
	<i>B.III.7.2. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek</i>	036				

označ a	AKTIVA b	řad c	Běžné účetní období			Min.úč. období Netto 4
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
C.	Oběžná aktiva (ř. 38 + 46 + 68 + 71)	037	1 859 132	26 840	1 835 292	1 452 833
C. I.	Zásoby (ř. 39 + 40 + 41 + 44 + 45)	038	486 841	24 809	465 032	422 532
C. I. 1	Materiál	039	210 820	22 994	187 827	207 827
	2 Nedokončená výroba a polotovary	040	102 471	482	101 989	101 989
	3 Výrobky a zboží	041	173 549	1 334	172 216	112 716
	C.I.3.1. Výrobky	042	159 310	682	158 629	108 629
	C.I.3.2. Zboží	043	14 239	652	13 587	4 087
	4 Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	044				
	5 Poskytnuté zálohy na zásoby	045				
C. II.	Pohledávky (ř. 47 + 57)	046	743 400	2 031	741 369	593 751
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	047	3 963	0	3 963	3 963
	C.II.1.1. Pohledávky z obchodních vztahů	048				
	C.II.1.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	049				
	C.II.1.3. Pohledávky - podstatný vliv	050				
	C.II.1.4. Odložená daňová pohledávka	051				
	C.II.1.5. Pohledávky - ostatní	052	3 963	0	3 963	3 963
	C.II.1.5.1. Pohledávky za společníky	053				
	C.II.1.5.2. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	054				
	C.II.1.5.3. Dohadné účty aktivní	055				
	C.II.1.5.4. Jiné pohledávky	056	3 963		3 963	3 963
C. II. 2	Krátkodobé pohledávky	057	739 438	2 031	737 407	589 789
	C.II.2.1. Pohledávky z obchodních vztahů	058	701 955	1 949	700 006	552 388
	C.II.2.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	059				
	C.II.2.3. Pohledávky - podstatný vliv	060				
	C.II.2.4. Pohledávky - ostatní	061	37 483	82	37 401	37 401
	C.II.2.4.1. Pohledávky za společníky	062				
	C.II.2.4.2. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	063				
	C.II.2.4.3. Stát - daňové pohledávky	064				
	C.II.2.4.4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	065	21 137		21 137	21 137
	C.II.2.4.5. Dohadné účty aktivní	066	16 228		16 228	16 228
	C.II.2.4.6. Jiné pohledávky	067	118	82	36	36
C. III.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 69 až 70)	068	0	0	0	0
C. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	069				
	2 Ostatní krátkodobý finanční majetek	070				
C. IV.	Peněžní prostředky (ř. 72 až 73)	071	628 891	0	628 891	436 550
C. IV. 1	Peněžní prostředky v pokladně	072	3 662		3 662	557
	2 Peněžní prostředky na účtech	073	625 229		625 229	435 993
D. I.	Časové rozlišení (ř. 75 až 77)	074	1 376	0	1 376	1 376
D. I. 1	Náklady příštích období	075	1 376		1 376	1 376
	2 Komplexní náklady příštích období	076				
	3 Příjmy příštích období	077				

označ	PASIVA	řád	Běžné úč.	Min.úč.
a	b	c	období	období
			5	6
	PASIVA CELKEM (ř. 79 + 101 + 141)	078	3 277 626	3 015 053
A.	Vlastní kapitál (ř. 80 + 84 + 92 + 95 + 99 + 100)	079	2 717 740	2 520 680
A. I.	Základní kapitál (ř. 81 až 83)	080	554 750	554 750
1	Základní kapitál	081	554 750	554 750
2	Masní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	082		
3	Změny základního kapitálu	083		
A. II.	Ážio (ř. 85 až 86)	084	0	0
A. II. 1	Ážio	085		
2	Kapitálové fondy	086	0	0
	A.II.2.1.Ostatní kapitálové fondy	087		
	A.II.2.2. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	088		
	A.II.2.3. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	089		
	A.II.2.4. Rozdíly z přeměn obchodních korporací	090		
	A.II.2.5.Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	091		
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 93 + 94)	092	55 475	55 475
A. III. 1	Ostatní rezervní fondy	093	55 475	55 475
2	Statutární a ostatní fondy	094		
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)	095	1 910 455	1 307 539
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	096	1 910 455	1 307 539
2	Neuhrazená ztráta minulých let	097		
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	098		
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-) (ř. 01 - (+ 80 + 84 + 92 + 95 + 100 + 101 + 141))	099	197 060	602 916
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	100		
B. + C.	Cizí zdroje (ř. 102 + 107)	101	559 885	494 372
B. I.	Rezervy (ř. 103 až 106)	102	32 239	31 839
B. I. 1	Rezerva na důchody a podobné závazky	103		
2	Rezerva na daň z příjmů	104	1 725	1 725
3	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	105	800	400
4	Ostatní rezervy	106	29 714	29 714
C.	Závazky (ř. 108 + 123)	107	527 646	462 533
C. I.	Dlouhodobé závazky (ř. 109 + 112 + 113 + 114 + 115 + 116 + 117 + 118 + 119)	108	74 680	74 680
C. I. 1	Vydané dluhopisy	109	0	0
	C.I.1.1. Výměnitelné dluhopisy	110		
	C.I.1.2. Ostatní dluhopisy	111		
2	Závazky k úvěrovým institucím	112		
3	Dlouhodobé přijaté zálohy	113		
4	Závazky z obchodních vztahů	114		
5	Dlouhodobé směnky k úhradě	115		
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	116		
7	Závazky - podstatný vliv	117		
8	Odložený daňový závazek	118	74 680	74 680
9	Závazky - ostatní	119	0	0
	C.I.9.1. Závazky ke společníkům	120		
	C.I.9.2. Dohadné účty pasivní	121		
	C.I.9.3. Jiné závazky	122		

označ	PASIVA	řád	Běžné úč. období	Min.úč. období
a	b	c	5	6
C. II.	Krátkodobé závazky (ř. 124 + 127 + 128 + 129 + 130 + 131 + 132 + 133)	123	452 966	387 853
C. II. 1	Vydané dluhopisy	124	0	0
	<i>C.II.1.1. Vyměnitelné dluhopisy</i>	125		
	<i>C.II.1.2. Ostatní dluhopisy</i>	126		
2	Závazky k úvěrovým institucím	127		
3	Krátkodobé přijaté zálohy	128		
4	Závazky z obchodních vztahů	129	367 902	323 562
5	Krátkodobé směnky k úhradě	130		
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	131		
7	Závazky - podstatný vliv	132		
8	Závazky ostatní	133	85 065	64 292
	<i>C.II.8.1. Závazky ke společníkům</i>	134		0
	<i>C.II.8.2. Krátkodobé finanční výpomoci</i>	135		
	<i>C.II.8.3. Závazky k zaměstnancům</i>	136	10 030	
	<i>C.II.8.4. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění</i>	137	24 028	13 228
	<i>C.II.8.5. Stát - daňové závazky a dotace</i>	138	22 940	22 940
	<i>C.II.8.6. Dohadné účty pasivní</i>	139	28 066	28 066
	<i>C.II.8.7. Jiné závazky</i>	140		57
D. I.	Časové rozlišení (ř. 142 + 143)	141	0	0
D. I. 1	Výdaje příštích období	142		
2	Výnosy příštích období	143		
Právní forma účetní jednotky :		akciová společnost		
Předmět podnikání nebo jiné činnosti :		výroba a prodej, služby se zbožím spojené		
Okamžik sestavení	Podpisový záznam osoby odpovědné za sestavení účetní závěrky	Podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou		

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	Jana Jiránková		
STUDIJNÍ OBOR	6208R163 Podniková ekonomika a finanční management		
NÁZEV PRÁCE	Zásada opatrnosti v účetních závěrkách v obchodních korporacích		
VEDOUcí PRÁCE	doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.		
KATEDRA	KFMU - Katedra finančního manažerského účetnictví	ROK ODEVZDÁNÍ	2017
POČET STRAN	77		
POČET OBRÁZKŮ	11		
POČET TABULEK	15		
POČET PŘÍLOH	14		
STRUČNÝ POPIS	<p>Bakalářská práce se zabývá zásadou opatrnosti v účetních výkazech v obchodních korporacích v českém právním prostředí. Bakalářská práce podrobně popisuje nástroje zásady opatrnosti i techniky vedení kreativního účetnictví. Práce neopomíjí ani na motivy, příčiny a důsledky neetického chování v účetnictví. Součástí bakalářské práce je souvislý příklad, který demonstruje zásadu opatrnosti ve dvou variantách. První varianta poukazuje na vedení účetnictví v souladu s českou legislativou. Druhá varianta demonstruje techniky vedení kreativního účetnictví za účelem ovlivnění výsledku hospodaření. Hlavním cílem druhé varianty je minimalizovat výsledek hospodaření. Problematika zásady opatrnosti a kreativního účetnictví sebou přináší řadu dosud nezodpovězených otázek, na které se snaží bakalářská práce odpovědět.</p>		

KLÍČOVÁ SLOVA	Všeobecně uznávané principy a zásady, zásada opatrnosti, kreativní účetnictví, rezervy, opravné položky, odpisy, window dressing, mimobilanční financování, účetní chyba, účetní přestupek, účetní podvod, výsledek hospodaření, daňová optimalizace, Účetní závěrka, Náklady, Výnosy, Rozvaha, Výsledovka
PRÁCE OBSAHUJE UTAJENÉ ČÁSTI: Ne	

ANNOTATION

AUTHOR	Jana Jiránková		
FIELD	6208R163 Business Management and Finance		
THESIS TITLE	Precautionary principle in Financial statements in Business corporates		
SUPERVISOR	doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.		
DEPARTMENT	KFMU - Department of Financial and Managerial Accounting	YEAR	2017
NUMBER OF PAGES			
	77		
NUMBER OF PICTURES			
	11		
NUMBER OF TABLES			
	15		
NUMBER OF APPENDICES			
	14		
SUMMARY	Bachelor thesis deal with the Precautionary principle in financial statements in business corporates in Czech legal environment. Bachelor thesis describe in detail the instruments precautionary principle and techniques for using creative accounting. Thesis		

	<p>remember neither motives and causation nor consequence of unethical behaviour in accounting. Illustrative example is embodied in bachelor thesis, which demonstrate precautionary principle in two variation. The first one point out keeping accounting in agreement with czech legalization. Second variante demonstrate techniques of creative accounting for the purpose of influencing Profit and Loss. The main aim of second variante is minimize Profit and Loss. Issue precautionary principle and creative accounting bring a lot of questions, on which bachelor thesis make efforts to answer.</p>
<p>KEY WORDS</p>	<p>Generally Accepted Accounting Principles, Precautionary principle, creative accounting, provisions, allowances, depreciation, window dressing, nonbalancing financing, accountig mistake, accounting offence, accounting cheat, Profit or loss, tax optimalization, Expenses, Revenues, Statement of financial accounting, Balance-sheet, Profit and loss account,</p>
<p>THIS IS INCLUDES UNDISCLOSED PARTS: No</p>	